

SÄÄTYTALO

Peruskorjaus
Perustamissuunnitelma

MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIAN
KESKUSTAN ARKISTO

S Ä Ä T Y T A L O

Peruskorjaus

Perustamissuunnitelma

ISBN 951-46-3867-0

Helsinki 1979

SISÄLLYS

	sivu
0. JOHDANTO	1
0.1 Rakennushankkeen tausta	1
0.2 Tiivistelmä perustamissuunnitelmasta	1
0.3 Perustamissuunnitelman laatijat	2
1. RAKENNUSHANKKEEN TARPEELLISUUS	3
1.1 Tilantarpeet valtioneuvoston kannalta	3
1.2 Tilantarpeet erityisesti opetusministeriön kannalta	3
1.3 Tilantarpeet tieteellisten seurojen kannalta	4
1.4 Yhteenveto tilantarpeesta	4
1.5 Nykyinen toiminta ja henkilöstö sekä niiden muutokset	5
1.6 Nykyiset tilat ja niiden tuleva käyttö	6
2. TILANTARPEEN RATKAISEMISEN KIIREELLISYYS, AJOITUS JA ASEMA TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMASSA	7
2.1 Tilantarpeen ratkaisemisen ja rakennushankkeen kiireellisyys	7
2.2 Ajoitus ja asema toiminta- ja taloussuunnitelmassa	7
3. RAKENNUSHANKKEEN MITOITUSPERUSTEET, LAAJUUS JA LAATULUOKKA	8
3.1 Hankkeen toiminnallinen laajuus ja mitoituserusteet	8
3.2 Toiminnan tilantarpeiden laajuus	8
3.3 Henkilömäärät	10
3.4 Rakennuksen tekniset toimintaedellytykset	10
3.5 Rakennuksen nykyinen kunto ja korjaustyöt	11
3.6 Kalusteet	11
3.7 Hankkeen laatuluokka	11
4. KIINTEISTÖ	12
4.1 Selvitys rakennustoimenpiteestä ja osoitetiedoista	12
4.2 Selvitys rakennuspaikan sopivuudesta	12
4.21 Kaavallinen tilanne	12
4.22 Autopaikat ja liikenne	12

4.23	Helsingin kaupungille vuokrattu korttelinosa	13
4.24	Rakennussuojelu	13
4.25	Rakennukset	14
4.3	Selvitys rakennuspaikan sopivuudesta	14
5.	SELVITYS RAKENNUS- JA MUISTA PERUSTAMISKUSTANNUKSISTA SEKÄ VUOTUISISTA KÄYTTÖKUSTANNUKSISTA	15
6.	MUUT SELVITYKSET	16

LIITTEET

LIITE 1	Tilantarveselvitys
LIITE 2	Kokonaisaikataulu
LIITE 3	Kustannusselvitys
LIITE 4	Pohjapiirrokset
LIITE 5	Valtioneuvoston päätös Säätytalon hallinnasta ja tulevasta käytöstä

Valokuva kannessa on museoviraston kuvakokoelmista.

SÄÄTYTALON PERUSKORJAUS

PERUSTAMISSUUNNITELMA

29.3.1979

0. JOHDANTO

0.1 Rakennushankkeen tausta

Valtioneuvosto on 28.6.1978 antanut päätöksen Säätytalon hallinnasta ja tulevasta käytöstä perustuen komiteamietinnössä 1977: 59 esitettyihin seikkoihin. Valtioneuvoston kanslia on 15.12.1978 päivätyllä kirjeellään n:o 1168/410/78 VNK asettanut työryhmän laatimaan Säätytalon peruskorjauksen perustamissuunnitelmaa ja edellyttänyt, että työryhmä saattaa työnsä päätökseen 31.3.1979 mennessä.

0.2 Tiivistelmä perustamissuunnitelmasta

Säätytalo on arkkitehti Carl Gustaf Nyströmin suunnittelema ja valmistunut vuonna 1891 aatelittomien säätyjen kokoontumispaikaksi. Sen arkkitehtuuriin liittyy läheisesti puistikko sekä siellä sijaitseva suihkukaivo. Säätytalo sijaitsee Helsingin kaupungissa ensimmäisessä kaupunginosassa korttelissa 12 (ent. Majavan kortteli) osoitteessa Snellmaninkatu 9-11. Se edustaa arkkitehtuuriltaan uusrenessanssia.

Säätytaloon tullaan sijoittamaan valtion kokous- ja edustus-tiloja sekä tieteellisten seurojen kokous- ja kansliatoimintaan liittyviä tiloja. Tilantarveselvitysten mukaisesti jakautuvat tilat seuraavasti:

	hyöty-m ²	henkilökunta
valtion kokous- ja edustus-tilat (edustustilat enintään 1 000 hengelle, kokoustilat 250 hengelle)	1 692	22
tieteellisten seurojen kokoustilat (180 hengelle)	331	-
tieteellisten seurojen kanslia- ja arkistotilat	521	15 -20
yhteistilat	556	-
<u>Yhteensä</u>	<u>3 100</u>	<u>37-42</u>

Rakennuksen tilavuus on 36 300 m³, bruttopinta-ala 6 585 m² ja arvioitu hyötypinta-ala 3 100 m²: Hanke esitetään toteutettavaksi laatuluokkien II, III ja IV mukaisesti. Hankkeen rakennuskustannukset on arvioitu 11,5 milj.markaksi. Hankkeesta aiheutuu muita perustamiskustannuksia noin 1,55 milj. markkaa. Säätytalon peruskorjaustyöt on ehdotettu alkavaksi vuonna 1981.

0.3 Perustamissuunnitelman laatijat

Perustamissuunnitelmaa laatimaan asetettuun työryhmään ovat kuuluneet valtioneuvoston kanslian vs. vanhempi hallitussihteeri Antti P. Järvinen puheenjohtajana sekä jäseninä pääministerin eduskuntas sihteeri Simo Ojanen, valtiovarainministeriön tulo- ja menoarvio-osaston nuorempi hallitussihteeri Heikki Euramo (15.1.1979 asti), valtion edustustilojen päällikkö Timo Salonen, opetusministeriön toimistoarkkitehti Tuulikki Terho, rakennushallituksen yliarkkitehti Kai Saurama, museoviraston osastonjohtaja Antero Sinisalo ja tieteellisten seurojen professori Jaakko Jalas. Työryhmän sihteerinä on toiminut arkkitehti Marjatta Erwe rakennushallituksesta.

Työryhmä on kokoontunut kahdeksan (8) kertaa.

1. RAKENNUSHANKKEEN TARPEELLISUUS

1.1 Tilantarpeet valtioneuvoston kannalta

Valtioneuvoston edustustiloissa (valtioneuvoston juhlahuoneistossa, Königstedtin kartanossa ja Kesärannassa) järjestetään Suomen kansainvälisten suhteiden hoitamisen kannalta välttämättömiä tilaisuuksia. Kansainvälisen kanssakäymisen voimakkaan lisääntymisen vuoksi ko. tilaisuuksien lukumäärä on viime vuosina kasvanut. Myös muita valtioneuvostolle valtiota edustavana korkeana viranomaisena järjestettäväksi kuuluvia tilaisuuksia on viime vuosina entistä enemmän pyritty järjestämään em. tiloissa. Tästä on ollut seurauksena mm. se, ettei valtioneuvoston juhlahuoneiston käyttöastetta voida enää lisätä, vaan juhlahuoneiston edustavuuden säilyttämiseksi siellä järjestettävien tilaisuuksien määrää tulisi vähentää. Toisaalta taas Königstedtin kartanon käyttöasteen lisäämistä vaikeuttaa sen liikenteellisesti hankala sijainti. Tämän vuoksi voidaan pitää todennäköisenä, että näistä tilaisuuksista joudutaan vastaisuudessa yhä suurempi osa järjestämään yksityisten omistamissa tiloissa, ellei valtion omien kokous- ja edustustilojen kapasiteettia lisätä tai hankita uusia tarkoitukseen soveltuvia tiloja.

Edellä mainitun uuden ja valtioneuvoston juhlahuoneiston liikkäytöstä johtuvan tilantarpeen tyydyttäisi nyt peruskorjattavaksi ehdotettava Säätytalo. Erityisesti tämä koskee kansainväliseen, usein vastavuoroisuuden periaatteen nojalla tapahtuvaan toimintaan liittyvien tilaisuuksien ohella nykyään, pääasiassa valtioneuvoston juhlahuoneistossa pidettäviä valtioneuvoston ja sen ministeriöiden järjestämiä tiedotustilaisuuksia, joista valtaosa on lyhyitä, korkeintaan 2 tuntia kestäviä informaatiotilaisuuksia. Yleisimmin niitä järjestetään komiteoiden ja toimikuntien mietintöjen luovutustilaisuuksien tai erilaatuisten työryhmien selvitysten julkistamisen yhteydessä. Tilaisuuksien luonteen vuoksi niihin kutsutaan yleensä myös julkisen sanan edustajat. Nämä tilaisuudet on kyettävä järjestämään mahdollisimman lähellä Helsingin keskustaa liikenteellisesti helposti saavutettavissa olevassa paikassa. Näin ollen Säätytalo peruskorjattuna täyttää em. tilaisuuksille asetettavat tila- ja tarjoiluvaatimukset.

1.2 Tilantarpeet erityisesti opetusministeriön kannalta

Opetusministeriön hallinnonalaan kuuluvat perus-, aikuis- ja ammatillinen koulutus, korkeakoulut ja tieteellinen tutkimus, urheilu- ja nuorisotoimi, taiteen hallinto sekä kirjasto-, arkisto- ja museolaitokset. Kullakin toimialalla järjestetään säännöllisesti erilaisia kokouksia, seminaareja ja symposiumeja sekä harjoitetaan runsaasti kansainvälistä yhteistoimintaa. Sopivien tilojen puutteessa on em. tilaisuuksia jouduttu pitämään joko kalliissa, yksityisissä tiloissa tai epätarkoitukseenmukaisissa tiloissa tai tarpeettoman hankalien liikenneyhteyksien takana.

Useat tilaisuudet, esimerkiksi mietintöjen luovutukset, ovat sen luonteisia, että samassa yhteydessä olisi aiheellista asiaa kohtaan tunnetun mielenkiinnon vuoksi tarjota lehdistölle ja mietinnössä käsitellyn aihepiirin edustajille tilaisuus kuulla aiheesta laajempia selvityksiä sekä tutustua taustamateriaaliin.

Edellä mainittujen tilaisuuksien määristä ei ole olemassa tilastoja. Mainittujen tarpeiden määristä voidaan saada jonkinlainen käsitys ottamalla huomioon, että esimerkiksi vuonna 1978 toimi opetusministeriön asettamana 86 komiteaa tai toimikuntaa, joista osa määräaikaisia, osa pysyviä, ja jotka pääasiassa kokoontuvat Helsingissä. Kokousmääristä esimerkkinä mainittakoon korkeakouluneuvosto, joka jaostoineen pitää vuosittain toistasataa kokousta.

Tällä hetkellä opetusministeriöllä on selvä puute em. tilaisuuksiin soveltuvista tiloista. Suunniteltuja tilaisuuksia on jopa jouduttu peruuttamaan tai supistamaan tarkoituksenmukaisten tilojen kustannusten suuruuden vuoksi.

1.3 Tilantarpeet tieteellisten seurojen kannalta

Tieteellisten kirjallisuuden vaihtokeskusta ja julkaisuvarastoa lukuunottamatta tieteellisten seurojen tilantarve on nykyisen ja tiedossa olevan tulevan toiminnan pohjalta seuraava:

kokoushuoneet 25 m ² - 70 m ²	230 m ²
lisäksi käytettävissä suuri luentosali 150-200 m ²	
yhteistilat	60 m ²
vahtimestari-, monistus- ja henkilöstötilat	50 m ²
tieteellisten seurain valtuuskunnan toimitilat	8 päätoimiselle toimihenkilölle
arkistotilaa sekä arkiston työhuone	
Suomen tiedeakatemian valtuuskunnan sekä yleisseurojen toimitilat	3 hengelle
Suomen eläin- ja kasvitieteen julkaisutoimikuntien tilat	3 hengelle

1.4 Yhteenveto tilantarpeesta

Edellä on tarkasteltu valtioneuvoston ja sen ministeriöiden, erityisesti opetusministeriön, sekä tieteellisten seurojen Säätytalon kohdistamia tilantarpeita. Kun lisäksi otetaan huomioon eri keskusvirastojen vuosittain järjestämät lukuisat neuvottelupäivät ja suuremmat kokoukset, jotka valtion omistamien sopivien tilojen puutteen vuoksi on jouduttu järjestämään yksityisten omistamissa tiloissa, työryhmän käsityksen mukaan Säätytalon kohdistuu siinä määrin uusia käyttötarpeita, että talo saadaan tarkoituksenmukaiseen ja arvoaan vastaavaan käyttöön peruskorjauksen jälkeen.

1.5 Nykyinen toiminta ja henkilöstö sekä niiden muutokset

Säätytalon kunnostaminen valtion keskushallintoa palvelevaksi taloksi, jossa voidaan järjestää valtion kokous- ja edustustilaisuuksia sekä kansainvälisiin kongresseihin ja kokouksiin liittyviä tilaisuuksia, edellyttää talon toiminnasta ja tilaisuuksien vaatimasta tarjoilusta huolehtivan henkilöstön palkkaamista. Tarvittavan henkilöstön työryhmä on arvioinut seuraavaksi:

emännät	2 kpl	kahdessa vuorossa
vahtimestari	3 kpl	kahdessa vuorossa + tunti-vahtimestarit tarpeen vaatiessa
siivoojat	6 kpl	kahdessa vuorossa (Uprt:n palveluksessa)
tiskaajat		tilanteen mukaan tuntipalkalla
kokit	4 kpl	kahdessa vuorossa (työsken-televät muissakin valtion edustustiloissa)
kylmäköt	4 kpl	kahdessa vuorossa (työsken-televät muissakin valtion edustustiloissa)
tarjoilijat		tilanteen mukaan tuntipalkalla
kanslisti	1 kpl	virka-aikana
taloussihteeri	1 kpl	virka-aikana
laitos/huoltomies	1 kpl	asunto talossa (Uprt:n palveluksessa)

Talon toiminnan edellyttämän vakinaisen henkilökunnan palkkauskustannukset tulisivat nykyisen palkkaustason mukaan olemaan noin 900 000 markkaa vuodessa ja tuntipalkkaisten tilapäisten työntekijöitten palkkausmenot sekä mahdolliset vakinaisten ylityöt arviolta 350 000 markkaa vuodessa. Edellä mainitulla henkilökunnalla Säätytalossa voitaisiin työryhmän arvion mukaan järjestää vuodessa noin 500-700 erilaista valtion kokous- ja edustustilaisuutta.

Tieteelliset seurat toimivat nykyisin Säätytalossa (vuodesta 1931 lähtien). Säätytalossa tapahtuvat toiminnot voidaan ryhmitellä seuraavasti:

- tieteellisten seurain kirjaston toiminta
- seurojen toimi- ja luottamushenkilöiden toiminta
- tieteellisten seurojen, valtion laitosten ja muiden yhdistysten kokoustoiminta

Säätytalossa toimii 14 tieteellisten seurain valtuuskuntaan kuuluvaa sekä 64 kotioikeutta nauttivaa seuraa, jotka ovat pitäneet Säätytalossa kokouksia seuraavasti:

kokoukset	1976	1977	1978
kotioikeuden omaavat seur	397	411	434

Valtion elimet ja laitokset	181	109	61
muut yhteisöt	37	33	53
yhteensä	615	553	548

Tieteellisten seurain valtuuskunnan palveluksessa oli henkilökuntaa vuonna 1978, 37 henkilöä.

Tieteellisen kirjallisuuden vaihtokeskus on muuttanut Snellmaninkatu 13 sijaitseviin tiloihin ja tieteellisten seurojen kirjaston pääosa muuttuu Helsingin yliopiston kirjaston luonnontieteelliseksi osaksi ja muuttaa 1.9.1979 mennessä Tukholmankatu 2:een. Peruskorjattuun Säätytalon tieteellisten seurain toiminnoista jää kanslia- ja kokoustoiminta, jonka henkilökuntamääräksi on kaavailtu 15-20 henkeä. Tieteellisten seurain palvelukseen on tarkoitus ottaa kolme (3) uutta, kokopäiväistä toimihenkilöä.

1.6 Nykyiset tilat ja niiden tuleva käyttö

Peruskorjatun Säätytalon tuleva toiminta ei tule muuttamaan valtioneuvoston kanslian hallinnassa jo olevien valtioneuvoston edustustilojen toimintaa. Työryhmän ehdotukset eivät myöskään vaikuta nykyisten edustustilojen henkilökunnan määrään tai sen rakenteeseen.

2. TILANTARPEEN RATKAISEMISEN KIIREELLISYYS, AJOITUS JA ASEMA TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMASSA

2.1 Tilantarpeen ratkaisemisen ja rakennushankkeen kiireellisyys

Valtioneuvoston 28.6.1978 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti Säätytalossa toimivan tieteellisten seurojen kirjaston pääosa osas muuttuu Helsingin yliopiston kirjaston luonnontieteelliseksi toksi ja siirtyy pois Säätytalosta Tukholmankatu 2:een sille osoitettuihin, paremmin soveltuviin tiloihin 1.9.1979 mennessä. Tieteellisen kirjallisuuden vaihtokeskus on jo siirtynyt pois Säätytalosta Snellmankatu 13 sijaitseviin tiloihin. Edellä mainittuihin seikkoihin perustuen voidaan todeta Säätytalon jäävän suurelta osalta käyttämättömäksi 1.9.1979 lähtien ja näin ollen vapaaksi jäävien tilojen jatkuvan käytön turvaamisesta johtuu hankkeen kiireellisyys.

2.2 Ajoitus ja asema toiminta- ja taloussuunnitelmassa

Valtion tulo- ja menoarviossa vuodelle 1979 on osoitettu 0,3 milj. markkaa Säätytalon peruskorjaustöiden esisuunnitteluun momentilta 23.25.75. Työryhmä esittää varattavaksi määrärahaa vuodelle 1980 hankkeen varsinaiseen rakennussuunnitteluun 0,5 milj. markkaa sekä vuosille 1981-82 rakentamiseen yhteensä 10,7 milj. markkaa. Peruskorjaustyöt esitetään rahoitettavaksi hankekohtaisesti tulo- ja menoarvioesitysten yhteydessä.

Rakennustyöt ehdotetaan aloitettavaksi vuoden 1981 jälkipuoliskolla, johon mennessä on ratkaistava tieteellisten seurojen kanslia- ja kokoustoiminnan väliaikainen tilajärjestely rakennustöiden ajaksi.

Hankkeen kokonaisaikataulu on liitteenä n:o 2.

3. RAKENNUSHANKKEEN MITOITUSPERUSTEET, LAAJUUS JA LAATULUOKKA

3.1 Hankkeen toiminnallinen laajuus ja mitoitusperusteet

Perustamissuunnitelman lähtökohtina ovat olleet valtioneuvoston 28.6.1978 antama päätös Säätytalon hallinnasta ja tulevasta käytöstä sekä komiteamietintö 1977:59 koskien Säätytaloa ja Säätytaloa koskevat suojelutavoitteet ja -määräykset (kohta 4.24).

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja tyylihistoriallisesti sekä sijaintinsa puolesta arvokas Säätytalo ei nykyisellään ole niin tehokkaassa ja tarkoituksenmukaisessa käytössä kuin se historiallisen arvonsa ja sijaintinsa puolesta voisi olla. Valtioneuvosto on päättänyt rakennuksen tulevasta käytöstä seuraavaa:

- Säätytalo kunnostetaan valtion keskushallintoa palvelevaksi taloksi, jossa voidaan järjestää valtion kokous- ja edustus-tilaisuuksia, kansainvälisiin kongresseihin ja kokouksiin liittyviä tilaisuuksia ja tieteellisten seurojen kokouksia sekä tiede- ja taidepoliittisia tilaisuuksia.
- Valtioneuvoston kanslia osoittaa tieteellisten seurojen kokous- ja toimistotiloiksi Säätytalon ensimmäisestä kerroksesta huoneet 1-7 (numerointi viittaa komiteamietinnön liitepiirroksen) sekä vastaavat tilat pohjakerroksesta; tieteellisillä seuroilla on oikeus tarvittaessa käyttää myös talon muita kokoustiloja valtioneuvoston kanslian kanssa erikseen sovittavassa laajuudessa; mikäli edellä mainittuja tiloja ei voida säilyttää tieteellisten seurojen käytössä, osoittaa valtio seuroille vastaavat tilat muualta.

Lisäksi Säätytalon historiallisen merkittävyytensä ja nähtävyyd-arvonsa takia tulisi olla jossakin muodossa avoinna myös yleisölle. Tähän voitaneen varata mahdollisuus Säätytalon tulevan käytön sallimissa rajoissa.

Säätytalon tulevan käytön edellyttämää henkilömääräkysymystä on lähestytty rakennuksen erikoisluonteen mukaisia toimintamahdollisuuksia mitoitusperusteina pitäen ja tutkittu, mitä valtion edustus- ja kokoustoiminnan vaatimia palvelutiloja ja missä laajuudessa saadaan kohtuudella syntymään sopeuttaen ne rakennukseen huomioiden rakennustaiteelliset ja kulttuurihistorialliset arvot sekä korjaustöiden entistävät ja säilyttävät pyrkimykset. En. pohjalta se henkilömäärä, jota Säätytalo valtion edustus- ja kokoustiloina pystyy palvelemaan, sekä tieteellisten seurain kanslia- ja kokoustoiminta ovat mitoitusperusteena ja lähtökohtana jatkosuunnittelulle.

3.2 Toiminnan tilantarpeiden laajuus

Rakennuksen tilavuus on $36\,300\text{ m}^3$, bruttopinta-ala $6\,585\text{ m}^2$ ja hyötypinta-ala noin $3\,100\text{ m}^2$

Tieteellisten seurojen tilat x)

Tieteellisten seurojen kanslia- ja kokoustoiminnan tilantarpeet pystytään tyydyttämään valtioneuvoston antaman periaatepäätöksen mukaisesti siten, että ensisijaisesti tieteellisille seuroille osoitetut kokoustilat sijoitetaan 1. kerrokseen pohjoissivulle (G) ja kansliatilat pohjakerrokseen (E). Kansliatilat käsittävät eri seurojen toimistotiloja aputiloineen; lehtihuone, arkistotilat työtiloineen, henkilökunnan wc- ja taukotilat, näyttelytilaa sekä tilat monistus- ja postituspalveluja varten. Kansliatilojen sisäänkäynti tulee tapahtumaan puiston puolelta itäisivulta. Kokoustilojen sisäänkäynti voidaan järjestää joko pääovesta tai puiston puoleisesta ovesta tilanteesta riippuen.

Valtion kokous- ja edustustilat:

Valtion kokoustilat sijoitetaan Säätytalon varsinaiseen pääkerrokseen (2. kerros) sen pohjoissivulle (L) käsittäen audio-visuaalisin laittein sekä luentosalikalustein varustetun kokoussalin ja pienempiä erikokoisia kokoushuoneita. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti tieteellisillä seuroilla on oikeus myös muiden kokoustilojen, ison kokoussalin, (L) käyttöön valtioneuvoston kanslian kanssa erikseen sovittavassa laajuudessa. Lehterikerrokseen työryhmä esittää varattavaksi tilan, johon on mahdollista sijoittaa tarvittaessa simultaanitulkkien työpisteet (O). Lisäksi lehterikerrokseen sijoitetaan kokoustiloja palvelevaa varastotilaa (O). Tiedotustilaisuuksia varten nimenomaisesti varataan entinen papiston istuntosali, joka kalustetaan alkuperäisin pulpetein ja niihin alunperin kuulunein istuimin noudattaen alkuperäistä kalustusjärjestystä (kansikuva). Papiston sali voinee palvella myös edustustilaisuuksia.

Myös edustustilat sijoittuvat 1. kerrokseen (J) ja 2. kerrokseen eteläisivulle sekä pääsisäänkäynnin yläpuolelle (N). Edustustilojen aputiloja sijoitetaan pohjakerrokseen: keittiö sivutiloineen sekä 1. ja 2. kerrokseen tarjoilu- ja apukeittiötilat. Lehterikerrokseen varataan edustustiloja varten varasto (S) kalusto- ym. varastoksi. Lehdistölle varataan huonetila pääkerroksesta (M).

Edustustilojen keittiön edellytetään varusteiltaan vastaavan valtioneuvoston juhlahuoneiston keittiötilojen tasoa.

Talon toimintaan liittyvät yhteistilat:

Edustus- ja kokoustilojen edellyttämät vaatetilat noin 750 hengelle sijoitetaan 1. kerrokseen (I), samoin vahtimestarit monistuspalveluineen (H), siivoustilat sekä yleisöpuhelimet pääportaan alle (K), josta on mahdollista johtaa liikenne wc-tiloihin uudella portaalla. Yleisön wc-tilat sijoitetaan pohjakerrokseen (D) ja niiden suunnittelussa tulee huomioida käyttö edustustilojen palvelutiloina mm. väljyydessä ja materiaalivalinnoissa. Pohjakerrokseen tehdään talonmiehen asunto (A) sekä henkilökunnan sosiaalityilat ja tarpeelliset siivoustilat (C). Tekniset tilat (olemassa olevat) sijoittuvat pohjakerrokseen (F). Lehterikerrokseen varataan varastotiloja (R).

x) Kirjaimet sulkeissa viittaavat liitteenä n:o 4 oleviin pohjapiirroksiin.

Tilat, joita ei oteta hyötykäyttöön:

Istuntosaleihin liittyvät lehterit (P) avataan museoviraston entistämistavoitteiden mukaisesti, mutta niitä ei oteta hyötykäyttöön simultaanitulkkeja varten varattavaa lehteriä lukuunottamatta.

Kuumailmalämmitysjärjestelmään kuuluvat rakenteet ja suihkukaivoon johtavat käytävät pohjakerroksen alla kuuluvat säilytettävään kohteisiin.

Suihkukaivo:

Puistossa sijaitseva suihkukaivo kunnostetaan.

3.3 Henkilömäärät

Säätytalon käyttötehokkuutta tarkasteltaessa on päädytty seuraavaan arvioon:

- edustustilat (N, J, B) pystyvät tilaisuudesta riippuen palvelemaan 130-1 000 henkeä siten, että juhlalounas- tai illallis-tilaisuudessa suurin henkilömäärä on 130 ja cocktail-tilaisuudessa päästään jopa 1 000 hengen käyttötehokkuuteen.
- kokoustilat (L, O) pystyvät tarjoamaan huonetiloja 20-160 hengen kokoustarpeisiin (yht. 250 h).
- tieteellisille seuroille osoitetut tilat kattavat seurojen kanslia- ja kokoustarpeen 15-20 toimihenkilölle sekä 15-60 hengen kokouksille (yht. 180 h).

Käytön säätely häiritsevän päällekkäiskäytön (kokoustilat/edustus-tilat) välttämiseksi järjestettäneen keskitetyllä tilausmenetelyllä.

3.4 Rakennuksen tekniset toimintaedellytykset

Jotta Säätytalo pystyisi palvelemaan edustustilarpeita, on hissien rakentaminen ollut ensisijaisena toimintaedellytyksenä edustus- ja vastaanottotilojen sekä niiden palvelutilojen sijoituksessa eri kerroksiin. Teknisten selvitysten lopputuloksena on todettu, että hissien sijoittamiseksi itäsivun portaiden väliseen tilaan (nyk. WC-tilat) on kaksi vaihtoehtoa: yläkonehuoneellinen hissi välille pohjakerros - 2. kerros tai alakonehuoneellinen hissi välille pohjakerros - lehterikerros. Hissivaihtoehdon valinta jää jatkosuunnittelussa suoritettavaksi.

Rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmä ei vastaa nykyajan normeja. Ilmanvaihtojärjestelmän uusimisessa tulee tutkittavaksi mahdollisuudet käyttää hyväksi olemassaolevia hormistoja ja muita rakenteita. Ilmanvaihtojärjestelmää mitoitettaessa on huomioitava huonetilojen epätavallisen suuri tilavuus sekä suurissa istuntosaleissa lehterien avaamisella saavutettava lisätilavuus.

Rakennuksen sähkö- ja valaistuslaitteet on uusittava, erityisesti valaistuslaitteiden osalta säilyttäen ja osin entisöiden.

3.5 Rakennuksen nykyinen kunto ja korjaustyöt

Säätytalo on säilynyt hyvin. Rakenteellisia vaurioita ei ole nähtävissä, mutta aikojen kuluessa tehtyjä, nyt poistettavia päällemaalauksia sekä ajan patinaa maalauspintoissa esiintyy. Varsinaisia kantavien rakenteiden muutoksia ei tuleva toiminta olennaisesti edellytä. Purkamistöitä on suoritettava eräiden väliaikaisten kevyiden rakenteiden poistamiseksi. Uusia väli-seinärakenteita tullaan tarvitsemaan lähinnä pohjakerroksessa tieteellisten seurojen kansliatiloissa sekä henkilökunnan sosiaali-tiloissa ja yleisön wc-tiloissa. Lisäksi avataan uusi porrasyhteys 1. kerroksesta pohjakerrokseen ja rakennetaan hissi.

Korjaustyöt painottuvat suurelta osin entistäviin toimenpiteisiin sekä maalauspintojen konservointiin. Korjaustöiden yhteydessä on syytä tutkia Säätytalon ikkunarakenteiden kunnostamista sekä huomioida paloturvallisuusmääräysten aiheuttamat toimenpiteet.

3.6 Kalusteet

Museoviraston historian toimiston toimesta on suoritettu Säätytalon irtaimiston inventointi, jonka perusteella voidaan todeta, että säilyneiden kalusteiden valikoiman suppeuden ja epäyhtenäisyyden johdosta ei näillä voida kalustaa taloa kauttaaltaan. Tarkasteluissa on päädytty esittämään, että papistonsali kalustetaan alkuperäisin pulpetein sekä niihin kuulunein tammituolein, porrashallissa säilytetään kahden hengen pöydät tuoleineen, tammituoleja käytetään tarpeen mukaan kokous- ja edustustiloissa seinänvierusistuimina, kunnostuskelpoiset sohvat sijoitetaan soveltuvilta osin edustustiloihin ja entinen ravintolasali kalustetaan wieniläistuolein. Vanhoja, osin alkuperäiseenkin sisustukseen kuuluneita kunnostuskelpoisia kokouspöytiä ja tuoleja käytetään seminaarihuoneiden sekä tieteellisten seurojen kokoustilojen kalustamiseen, samoin säilyneitä uusrenessanssityylisiä kaappeja, ja pyritään kokoamaan tieteellisten seurojen nk. Akatemihuoneeseen arvokas sisustuskokonaisuus säilyneistä kalusteista. Vanhat kalusteet kunnostetaan ennen käyttöönottoa.

Uusia kalusteita valittaessa tulee huomioida rakennuksen luonne ja uusrenessanssiarkkitehtuurin raskas mahtipontisuus.

3.7 Hankkeen laatuluokka

Säätytalon korjaustyöt esitetään toteutettavaksi 1. ja 2. kerroksen sekä osin lehterikerroksen osalta noudattaen II laatuluokkaa, pohjakerroksen toimisto- ja henkilöstötilojen sekä keittiötilojen osalta III laatuluokkaa, yleisö- wc-tilojen osalta II laatuluokkaa sekä teknisten, varasto- tms. tilojen osalta IV laatuluokkaa.

4. KIINTEISTÖ

4.1 Selvitys rakennustoimenpiteestä ja osoitetiedoista

Säätytalo sijaitsee Helsingin kaupungissa I:ssä kaupunginosassa korttelissa 12 (ent. Majavan kortteli). Kortteliä ei ole jaettu tontteihin. Rakennuspaikan osoite on Snellmaninkatu 9-11. Rakennuspaikan omistaa Suomen valtio. Säätytalo on valtioneuvoston kanslian hallinnassa.

Rakennustoimenpide on peruskorjaus.

4.2 Selvitys rakennuspaikan sopivuudesta

4.21 Kaavallinen tilanne

Alueella on edelleen voimassa vuoden 1874, vuonna 1875 vahvistettu asemakaava.

Sisäasiainministeriö on päätöksellään 20.5.1952 julistanut korttelin kuuluvaksi ns. vanhaan kaupunginosaan, jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan muutoksen laadinnan johdosta. Rakennuslain- ja asetuksen tultua voimaan 1.7.1959 vanha kaupunginosa on lakannut olemasta Rak. A. 165 §:n mukaisesti vuoden 1960 lopussa.

Kantakaupungin yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 23.6.1976) vanhan kaupunginosan korttelit on merkitty varattaviksi joko julkiseen palvelutoimintaan tai hallintoon, kauppaan ja palvelutoimintaan.

Mikäli rakennusvalvontaviranomaiset katsovat korjaus- ja entistämistoimenpiteet uudisrakentamiseen verrattavaksi toimenpiteeksi, tulee hankkeelle hakea poikkeuslupa tai ko. korttelin käsittävä asemakaavamuutos. Tämä selvitettäneen rakennushankeen esisuunnitelmavaiheessa.

4.22 Autopaikat ja liikenne

Keskustan liikenteellinen yleissuunnitelma 1981, jonka kaupunginhallitus on 8.5.1978 hyväksynyt, ehdottaa vanhan kaupunginosan korttelipysäköintiä ohjaavana autopaikkanormina käytettäväksi ns. ark-merkinnällä ja -määräyksellä säilytettäväksi määrättyjen rakennusten tonteille muualla kantakaupungissa hyväksytyjä normia. Täten kaavallisoin keinoin pyritään vähentämään miljöön kannalta haitallista pihapysäköintiä.

Kadunvarsipysäköintiselvityksessä ehdotettujen periaatteiden mukaan vanhan kaupunginosan alueen kadunvarsipaikoista tulee jakelu- ja tavaraliikenteelle varata tyydyttävät purkamis- ja lastaustilat. Loput paikat tulee varata asiointipysäköintiin. Edellä mainitut seikat tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

Säätytalon ehdotetun käytön mukanaan tuomat erikoisongelmat koskien edustusajoneuvoliikenteen ja odotuspaikkojen järjestelyä tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

4.23 Helsingin kaupungille vuokrattu korttelinosa

Helsingin kaupunki on 7.8.1978 päivätyn vuokrasopimuksen mukaisesti vuokrannut Suomen valtiolta noin 2 500 m²:n suuruisen alueen I kaupunginosan korttelin 12 numerottomasta tontista käytettäväksi lastentarhan leikki- ja ulkoilutilana sekä yleisenä puistoalueena.

Kaupunki huolehtii ja vastaa kustannuksellaan vuokra-alueen sekä siihen rajoittuvien katualueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta.

Valtio huolehtii ja vastaa kustannuksellaan vuokra-alueella olevan suihkukaivon kunnossa- ja puhtaanapidosta.

4.24 Rakennussuojelu

Säätytalo on merkitty valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti huomattavien rakennusten luetteloon.

Kantakaupungin yleiskaavan rakennussuojelua koskevassa liitekartassa on ko. kortteli merkitty kulttuurihistoriallisesti rakennussuojelualueeksi suojeltavaksi rakennuslain 135 §:n nojalla annettavilla määräyksillä tai kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelua koskevan lainsäädännön nojalla ja rakennusasetuksen 62 §:n nojalla.

Museoviraston asettamat suojelutavoitteet:

Säätytalon asema rakennusmuistomerkkinä ja sen monitahoinen kulttuurihistoriallinen merkitys on kiistaton. Suojeluohjelmassa ja käyttösuunnitelmassa on otettava määrävänä tekijänä huomioon rakennuksen poikkeuksellisen suuri säilyneisyys alkuperäisessä asussaan koskien niin ulkoarkkitehtuuria kuin sisätilojakin. Suojeluohjelmassa tämä merkitsee varsin pitkälle yksityiskohtiinkin ulottuvaa säilyttämistä ja eräiden myöhempien toisarvoisten lisäysten poistamista.

Pohjakerros on olennaisilta osiltaan säilynyt alkuperäisessä asussaan. Suunnittelussa on kerroksen yleispiirteet säilytettävä ja pyrittävä palauttamaan suuret pilarien jakamat huoneet alkuperäistilanteen mukaisiksi. Myös kaikki kuumailmalämmitysjärjestelmään kuuluvat rakenteet ovat säilyttämiskohteita. Tarvittavat uudet kevyet väliseinät tehdään siten, että katon alkuperäinen holvaus jää näkyviin.

Ensimmäisen kerroksen huonetilat on säilytettävä jakamattomina. Suojelun piiriin kuuluvat myös alkuperäinen kiinteä sisustus ja seinäpintojen käsittely.

Läpi rakennuksen ulottuva keskushalli on Säätytalon arkkitehtuurin kannalta oleellisen tärkeä ja sen muuttamattomana säilyttäminen on ehdoton tavoite, joka on ulotettava myös yksityiskohtiin, kiinteään sisustukseen ja osin irtaimistoonkin.

Pääkerroksen (2. kerros) huoneet ovat säilyneet varsin aluperäisessä asussaan niin tilojen kuin kiinteän sisustuksen ja koristelun osalta. Museovirasto pitää istuntosaleihin liittyvien lehtereiden avaamista ja niiden palauttamista istuntosalien tilaratkaisuuksiin erittäin toivottavana. Avaamisella on merkitystä paitsi entistävänä toimenpiteenä myös salien historiallisen merkityksen kannalta. Kiinteässä sisustuksessa on kiinnitettävä huomiota eräiden harvinaisuuksina säilyneiden yksityiskohtien varjeleamiseen. Tässä mielessä on ennenkaikkea mainittava ilmalämmitys-järjestelmään kuuluneet takkamaiset kaapit.

Ullakkokerroksessa tärkeänä suojelukohteena on porrashallin valokatto tukirakenteineen.

Säätytalon suojeluohjelmassa on otettava huomioon tontin puisto-osa ja arvokas, rakennukseen läheisesti liittyvä suihkukaivo.

4.25 Rakennukset

Säätytalo rakennettiin aatelittomien säätyjen, papiston, porvariston ja talonpoikien kokoontumispaikaksi. Arkkitehti Carl Gustaf Nyströmin laatimat piirustukset valmistuivat vuonna 1888 ja Säätytalo otettiin käyttöön vuonna 1891. Vuoteen 1906 saakka rakennus oli käytössä alkuperäisessä tarkoituksessaan säätyvaltiopäivätalona. Eduskunnan kirjasto sijaitsi rakennuksessa vuoteen 1931, jolloin Säätytalo luovutettiin tieteellisille seuroille.

Tyyliltään kaksikerroksinen Säätytalo on uusrenessanssirakennus ja se liittyy Carl Ludwigi Engelin luomaan Senaatintorin uusklassiseen ympäristöön ja toisaalta se muodostaa yhdessä Suomen Pankin ja valtionarkiston kanssa erään merkittävimmistä julkisten rakennusten alueista Suomessa. Säätytalon pääjulkisivua hallitsee leveä risaliitti, jonka korinttilaiset pylväät kantavat palkistoa ja päätykolmiota. Alkuperäisellään säilynyt ulkoasu on varsin mahtipontinen ja koristeellinen.

Säätytalon sisätiloja hallitsee monumentaalinen porrashalli, joka saa valonsa suuren värilasein koristellun kattoikkunan kautta. Mahtava portaikko johtaa varsinaiseen pääkerrokseen, jossa sijaitsevat säätyjen istuntosalit ja työhuoneet. Eri säätyjen istuntosalit ovat runsaasti koristeltuja kunkin säädyn elämään liittyvin aihein. Rakennuksen alla ovat suuret holvatut kellarit, jossa oli alkuaan kaloriferijärjestelmä, johon raitisilma saatiin tunnelia pitkin puistossa sijaitsevan suihkukaivon alta.

Suihkukaivo, joka sijaitsee puistikossa rakennuksen itäpuolella, liittyy olennaisesti Säätytalon arkkitehtuurin ja alkuperäiseen lämmitys-järjestelmään.

4.3 Selvitys rakennuspaikan sopivuudesta

Edellä esitettyjen yleis- ja asemakaavallisten seikkojen sekä rakennussuojelullisten tavoitteitten perusteella Säätytalon voidaan katsoa soveltuvan esitettyyn käyttötarkoitukseen.

5. SELVITYS RAKENNUS- JA MUISTA PERUSTAMISKUSTANNUKSISTA SEKÄ VUOTUISISTA KÄYTTÖKUSTANNUKSISTA

Rakennushallituksessa laaditun kustannusennusteen mukaan Säätytalon peruskorjaustöiden rakennuskustannukset ovat 11,5 milj. markkaa.

Valtioneuvoston kanslian toimintainvestoinnit kokous- ja edustus-tilojen sekä yhteistilojen osalta ovat arviolta 1,55 milj. markkaa, josta vanhojen kalusteiden kunnostuskustannukset ovat 550 000 mk, uusien kalusteiden hankinta 400 000 markkaa ja muun irtaimiston hankinta 600 000 markkaa.

Tieteellisten seurojen kansliatilojen kaluste- ja laitehankintoja voidaan arvioida olevan 50 000 markkaa.

Säätytalon vuotuiset käyttökustannukset olivat vuonna 1978 168 000 markkaa. Vuotuisissa käyttökustannuksissa tulee tapahtumaan kasvua lähinnä sähkön kulutuksen osalta ja niiden voidaan arvioida päätyvän 200 000 markkaan.

Kustannusennuste on liitteenä n:o 3.

6. MUUT SELVITYKSET

Tieteellisten seurojen kanslia- ja kokoustoiminta Säätytalossa estyy rakennustöiden ajaksi, joten edellä mainittua toimintaa varten on osoitettava muualta tieteellisten seurojen käyttöön riittävät tilat ajalle 1.6.1981 - 31.12.1982.

rakennushankkeen nimi		uudisrak.	muutos	laatuiluokka 1)
Säätöalo		lisärakenn.	X peruskorj.	II, III, IV
lään	kunta	rakennuspaikan osoitetiedot		päiväys
Uudenmaan	Helsinki	Snellmaninkatu 9-11		23.3.1979
laatijavirasto tai -laitos		nim: ja virka-asema		mitoitusvuosi 2)
Rakennushallitus		Marjatta Erwe, arkkitehti		

huonetilaryhmiä koskevat tiedot

huonetilaryhmän nimi 3)	henkilö kunnan määrä 4)	hyöty- pinta- ala 5)	lisäselvitykset 6)
Valtion kokous- ja edustustilat	22	1692	edustustiloja enintään 1000 hengelle kokoustiloja enintään 250 hengelle
Tieteellisten seurojen kokoustilat		331	kokoustiloja enintään 180 hengelle
Tieteellisten seurojen kansliatilat	15-20	521	sisältää arkistotiloja
Yhteistilat		556	
		3100	

- 1) ilmoitetaan rakennuksen pääasiallinen laatu-
luokka, ks. liite 2
- 2) ilmoitetaan vuosiluku, johon ohjelma tähtää
- 3) yhtenäistä toiminnallista kokonaisuutta palve-
leva tilaryhmä, esim. suunnitteluosasto yms.

- 4) ilmoitetaan tilaryhmittäin
- 5) ks. liite 7, kohta hyötypinta-ala
- 6) mainitaan mm. huonetilaryhmien mitoituserusteet sekä
mahdolliset poikkeamat rakennuksen pääasiallisesta laa-
tuluokasta (ks. liite 7, kohta laatu-
luokka)

rakennushankkeen nimi Säätöalo		uudisrak. lisärak.	muutos X peruskorj.
lääni Uudenmaan	kunta Helsinki	rakennuspaikan osoitetiedot Snellmaninkatu 9 - 11	
laatijavirasto tai -laitos Rakennushallitus		nimi ja virka-asema Arkkitehti Marjatta Erwe	
		päiväys 21.3.1979	

kokonaisaikataulua koskevat tiedot					
prosessiin käytetty aika 1)	1979	1980	1981	1982	197
perustamissuunnitelma	■				
esisuunnitelma	■				
ehdotuspiirustukset (luonnos 1)		■			
yksityiskohtaiset luonnospiirust. (luonnos 2)		■			
pääpiirustukset (työ 1)		■			
työpiirustukset (työ 2)			■		
rakentamisen valmistelu (urakka-laskenta yms.)			■		
rakentaminen				■	
lausunnot 2)	A ●				
päätökset 3)		B ●	C ●	D ●	E ●
poikkeus- ja rakennuslupa					
rahoituksen jakautuma mk/vuosi	300 000	500 000	2 400 000	8 000 000	

lisäselvitykset 4)

- A Rakennusasiainneuvottelukunta
- B ES:n vahvistaminen ja suunnittelukehotus
- C L2-suunnitelmat (RAKH)
- D Rakennuslupa
- E Urakat

1) kunkin vaiheen arvioitu kesto-aika esitetään graafisesti ao. vaiheen kohdalla
2) lausuntojen nimet mainittava

3) päätösten nimet mainittava
4) lisäselvityssarakkeessa mainittava rakennushankkeen arvioitu valmistumisaikankohhta

PERUSTAMIS- JA ESISUUNNITELMAN KUSTANNUSSELVITYS

rakennushankkeen nimi Säätytalo		☒ perust.suun. esisuunnit.	☐ uudisrak. lisärak.	☐ muutos ☒ peruskorj.	laatuluokka I II, III, IV
lääni Uudenmaan	kunta Helsinki	rakennuspaikan osoitetiedot Snellmanink. 9-11			päiväys 23.3.1979
laatijavirasto tai -laitos Rakennushallitus		nimi ja virka-asema Tapio Mattila, insinööri			

perustamiskustannukset ja niiden jakautuma

kustannuserän nimi	mk/br-m ²	markkaa	prosenttia
Rakennuttajan kustannukset	187	1 100 000	9,6
Rakennustyöt	1 337	7 500 000	65,2
LVI-työt	241	1 400 000	12,2
Sähkötyöt	187	1 050 000	9,1
Erillishinnat (keittiökojeet)	80	450 000	3,9
arvioidut perustamiskustannukset yhteensä		11 500 000	100,0

perustamiskustannuksiin sisältyvät kustannuserät

☐ rakennuspaikan hankintakust. ja kunnallistekn. korv.	☒ erillishankinnat (keittiökojeet)
☒ rakennuttajan kust. (suunnittelu, valvonta, liittym.)	☐ toimintainvestoinnit (irtaimisto, kojeet, laitteet)
☒ rakennustekniset-, LVI- ja sähkötyöt 2)	☐ toiminnan käynnistämiskustannukset

rakennuskustannusten yksikköhintoja koskevat tiedot

rakennuspaikan pinta-ala m ²	bruttoala m ²	tilavuus m ³	hyötypinta-ala m ²
	5 611	36 300	n. 3 100
yksikköhinta mk/m ²	yksikköhinta mk/m ²	yksikköhinta mk/m ³	yksikköhinta mk/m ²
	2 050	317	3 710

käyttökustannukset ja niiden jakautuma 3)

kustannuserän nimi	nykyiset käyttökustannukset		uuden hankkeen käyttökust.	
	markkaa	prosenttia	markkaa	prosenttia
Käyttökustannukset vuonna 1978	168 000			
Käyttökustannusarvio			200 000	
käyttökustannukset yhteensä				

käyttökustannuksiin sisältyvät kustannuserät

☐ vuokrat	☒ isännöintikustannukset (kiinteistökohtainen yleishoito ja hallinto, materiaali- ja energiahoito, rakennusten puhtaanapito, ulkoalueiden puhtaanapito, ulkoalueiden hoito)
☐ korjaus- ja kunnossapitokustannukset	

lisäselvitykset

Valtioneuvoston kanslian ja tieteellisten seurojen toimintainvestoinnit:

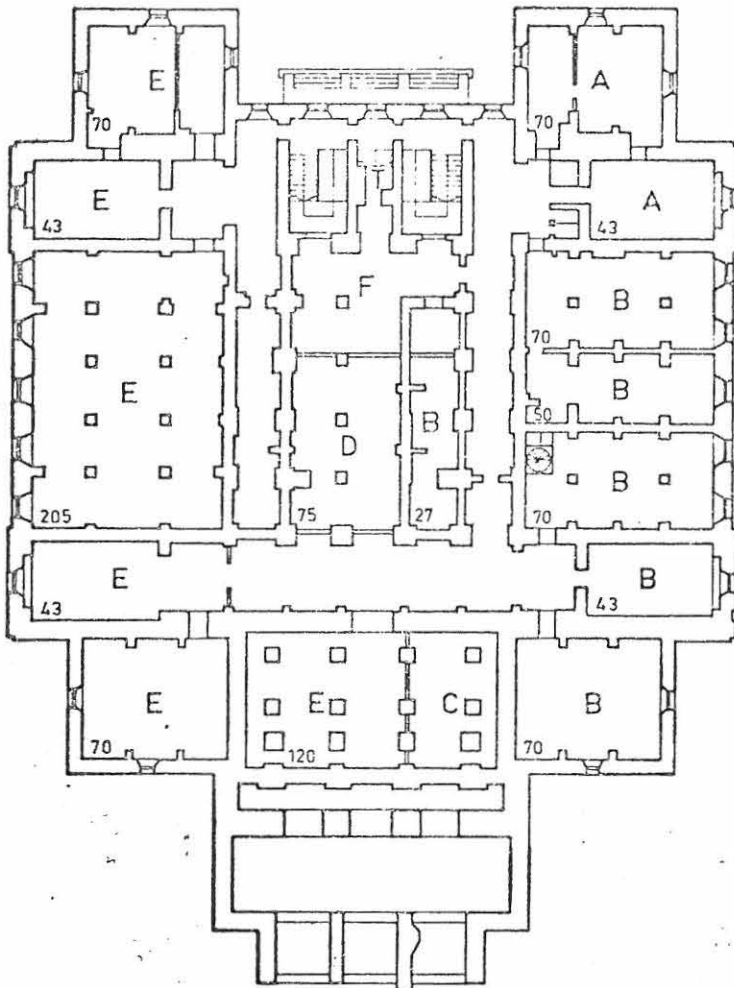
- uudet kalusteet	450 000
- vanhojen kalusteiden kunnostus	550 000
- muut irtaimistot	600 000

Yhteensä

600 000

1) rakennuksen laatuluokka

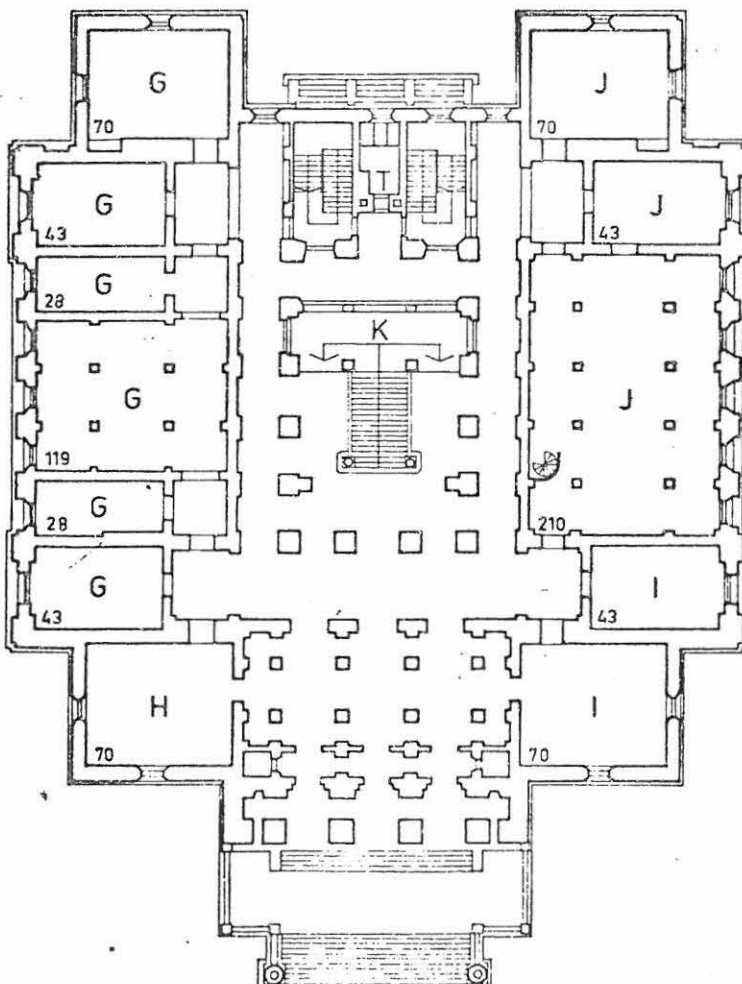
3) talonrakennushankkeen valtiolle mahdollisesti tuottamat tu-

POHJAKERROS

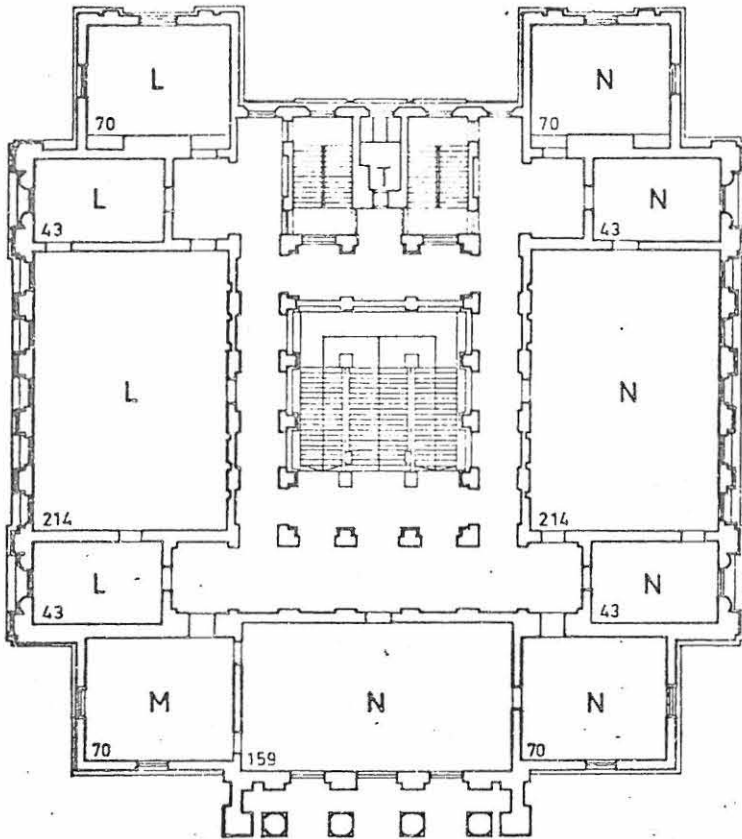
- A TALONMIEHEN ASUNTO (3H+K)
- B EDUSTUSTILOJEN KEITTIÖTILAT (VARASTOT, KEITTIÖMESTARIN TSTO, HENKILÖKUNNAN TILAT YMS.)
- C HENKILÖKUNNAN SOS.TILAT (SIIVOOJAT, TILAPÄINEN HENKILÖKUNTA), SIIVOUSTILAT
- D YLEISÖWC-TILAT (PÖRRASYHTEYS 1. KERROKSESTA)
- E TIETEELLISTEN SEUROJEN TOIMISTOTILAT (VAR. TSTOT, LEHTIHUONE, KAHVIOTILAT, HENK.K.TILAT, VAHTIMESTARIPALVELUT, MONISTUS, ARKISTOTILAT YMS.)
- F RAKENNUKSEN TEKNISET TILAT (LÄMMÖNJAKO, PUMPPUH.)
- T HISSI

NUMERO KUNNIN HUONETILAN KOHDALLA OSOITTAA PINTA-ALAA NELIÖMETREINÄ

- G KOKOUSTILAT (TIETEELLISTEN SEUROJEN ENSISIJAISESTI)
- H VAHTIMESTARIT (PUH. KESKUS, MONISTUS, YMS.)
- I VAATETILAT
- J EDUSTUSTILAT (VASTAANOTTOTILAA KABINETTEINEEN)
- K SIIVOUSTILAT, PÖRRAS, YLEISÖPUH. (PORTAAN ALLA)
- T HISSI

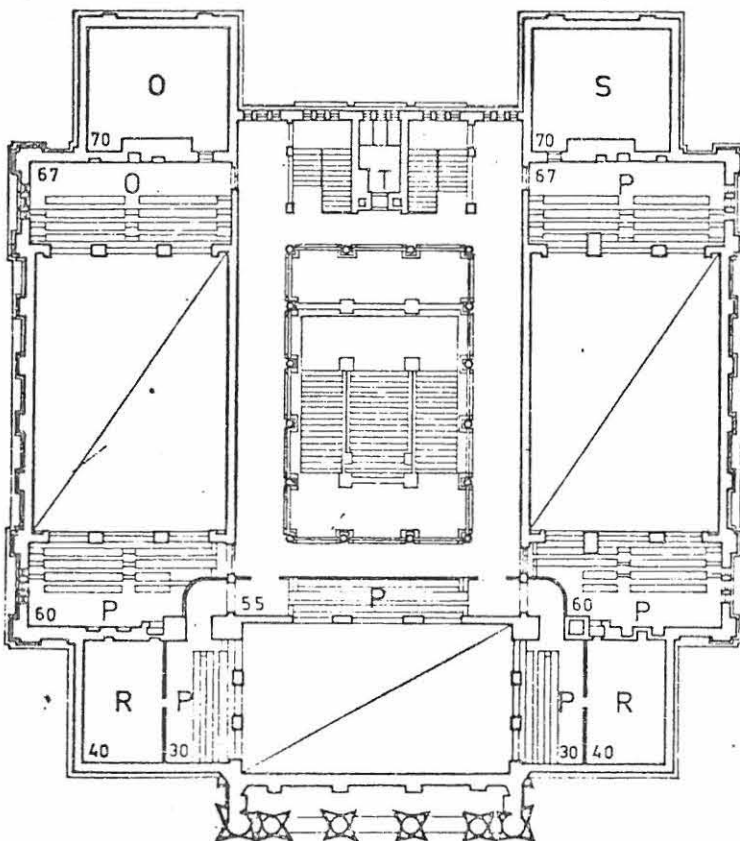
NUMERO KUNNIN HUONETILAN KOHDALLA OSOITTAA PINTA-ALAA NELIÖMETREINÄ

2. KERROS

- L KOKOUSTILAT (LUENTOSALI, SEMINAARI-HUONEET)
- M LEHDISTÖ
- N EDUSTUSTILAT (ERIKOKOISIA VASTAANOTTO-HUONEITA, TARJOILUH., APUKEITTIÖ)
- T HISSI

NUMERO KUNKIN HUONETILAN KOHDALLA OSOITTAA PINTA-ALAA NELIOMETREINÄ

LEHTERIKERROS

- O KOKOUSTILOJEN APUTILAT (SIM.TULKIT, VARASTOA)
- P EI HYÖTYKÄYTTÖÖN (LEHTERIT)
- R VARASTO
- S EDUSTUSTILOJEN APUTILAT
- T HISSI

NUMERO KUNKIN HUONETILAN KOHDALLA OSOITTAA PINTA-ALAA NELIOMETREINÄ

VALTIONEUVOSTON päätös Säätytalon hallinnasta ja tulevasta käytöstä. Annettu Helsingissä 28 päivänä kesäkuuta 1978.

Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaitteellisesti ja tyylihistoriallisesti sekä sijaintinsa puolesta arvokas Säätytalo ei nykyisellään ole niin tehokkaassa ja tarkoituksenmukaisessa käytössä kuin se historiallisen arvonsa ja sijaintinsa puolesta voisi olla. Valtioneuvosto on, asian oltua raha-asiainvaliokunnassa valmistavasti käsiteltävänä, päättänyt Säätytalon hallinnasta, tulevasta käytöstä sekä näiden edellyttämistä toimenpiteistä seuraavaa:

1. Säätytalossa kunnostetaan valtion keskushallintoa palveleva talo, jossa voidaan järjestää valtion kokous- ja edustustilaisuuksia, kansainvälisiin kongresseihin ja kokouksiin liittyviä tilaisuuksia ja tieteilisten seurojen kokouksia sekä tiede- ja taidepoliittisia tilaisuuksia.
2. Säätytalossa sijaitseva tieteellisten seurain kirjasto siirretään pois talosta siten, että kirjaston luonnontieteelliset kirjavarat luovutetaan Helsingin yliopistolle ja sijoitetaan vuokratiloihin kiinteistöön Tukholmankatu 2, Suomalais-Ugrilaisen seuran kirjasto luovutetaan kotimaisten kielten tutkimuskeskukselle ja sijoitetaan tarkoitusta varten hankittaviin tiloihin ja Suomen Sukututkimusseuran kirjasto luovutetaan Helsingin yliopistolle ja sijoitetaan yliopiston kirjaston tiloihin.
3. Talossa sijainnut tieteellisen kirjallisuuden vaihtokeskus sijoitetaan Snellmaninkatu 13:sta hankittuihin tiloihin. Vaihtokeskus jää edelleen tieteellisten seurain valtuuskunnan hoidettavaksi ja toimintaa varten osoitetaan valtionapua veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista.
4. Valtioneuvoston kanslia osoittaa tieteellisten seurojen kokous- ja toimistotiloiksi Säätytalon ensimmäisestä kerroksesta huoneet n:o 1-7 sekä vastaavat tilat pohjakerroksesta. Tieteellisillä seuroilla on oikeus tarvittaessa käyttää myös talon muita kokoustiloja valtioneuvoston kanslian kanssa erikseen sovittavassa laajuudessa. Mikäli edellä mainittuja tiloja ei voida säilyttää tieteellisten seurojen käytössä, osoittaa valtio seuroille vastaavat tilat muualta.

5. Säätytalon hallinta siirtyy tällä päätöksellä valtioneuvoston kanslialle. Tieteellisten seurojen toiminta voi edelleen saada valtion tukea opetusministeriön kautta.

6. Valtioneuvosto edellyttää, että tieteellisten seurain kirjastoon sisältyvät tieteellisten seurojen kirjavarat luovutetaan opetusministeriön hyväksymässä laajuudessa korvauksetta valtion omaisuudeksi.

7. Vuoden 1979 tulo- ja menoarvioesitykseen sisällytetään tarvittavat virat ja toimet sekä muut määrärahat Helsingin yliopiston kirjastolle ja kotimaisten kielten tutkimuskeskukselle näihin siirtyvän henkilökunnan palkkaamiseksi. Tarvittaviin toimiin siirron toteuttamiseksi ryhdytään.

Opetusministeri

Jaakko Itälä

Toimistopäällikkö,
korkeakouluneuvos

Markku Linna

4.8.1978/59/78

SÄÄTYTALO
Peruskorjaus. Esisuunnitelma

Helsinki

S Ä Ä T Y T A L O

Peruskorjaus. Esisuunnitelma

15.4. 1980

Rakennushallitus/

arkkitehtitoimisto Vilhelm Helander, Juha Leiviskä

Helsinki 1980

SISÄLLYS

1.	ESISUUNNITELMAN TIIVISTELMÄ	4
2.	ESISUUNNITELMAN TAUSTA JA LAATIMINEN	
2.1.	Esisuunnitelman tausta	7
2.2.	Säätytalon käyttötarkoitus ja käyttäjät	7
2.3.	Esisuunnitelman laatijat	8
2.4.	Esisuunnitelman laadinta ja alustavat rakennus- luonnokset	10
2.5.	Tilantarpeet ja muutokset perustamissuunnitel- maan, yhteenveto	12
2.6.	Kustannukset ja vertailu perustamissuunnitelmaan, yhteenveto	13
3.	RAKENNUSHISTORIAALLISTEN TEKIJÖIDEN VAIKUTUS	
3.1.	Säätytalon historiaa	15
3.2.	Säätytalo ja sen erityispiirteet	17
3.3.	Rakennussuojelutavoitteet	21
3.4.	Suositus jatkosuunnittelussa selvitettävistä kysymyksistä	25
4.	SELVITYS TONTISTA	
4.1.	Kaavallinen tilanne ja kaavalliset edellytykset	26
4.2.	Korttelin autopaikat	28
4.3.	Selvitys tontin ja liikenteen järjestelystä	30
4.4.	Säätytalon puistikko	31
4.5.	Rakennuspaikan sopivuus ja erityisesti selvitet- täviä kysymyksiä	32
5.	YKSITYISKOHTAINEN HUONEOHJELMA	
5.1.	Tilantarpeet ja henkilömäärät	34
5.2.	Rakennuksen tilat ja toiminnat	37
5.3.	Rakennuksen tilavuus ja pinta-alat	42
5.4.	Yksityiskohtainen huoneohjelma	42
5.5.	Rakennushankkeen laatuluokka	50
5.6.	Huoneohjelman vahvistaminen ja erityisesti sel- vitettäviä kysymyksiä	50
6.	SELVITYS VAADITTAVISTA RAKENTAMISTOIMENPITEISTÄ	
6.1.	Rakennuksen kunto ja rakentamistoimenpiteet, yleistä	52
6.2.	Rakennuksen tekniset toimintaedellytykset	53

6.3. Rakentamistoimenpiteet sisätiloissa	53
6.4. Yhteenvedo paloturvallisuutta parantavista toimenpiteistä	55
6.5. Julkisivuihin liittyvät työt	56
6.6. Sisätilojen pintakäsittelyt	57
6.7. Valaisimet ja kalustus	61
6.8. Akustiikka	61
6.9. Ulkopuoliset työt	61
6.10. Tekniset ratkaisut ja asennukset, yhteenvedo	62
7. KUSTANNUSSELVITYS	
7.1. Rakennuskustannukset ja perustamiskustannukset	64
8. RAKENNUSHANKKEEN AIKATAULU	
8.1. Kokonaisaikataulu ja rakennushankkeen kiireellisyys	66

LIITTEET

liite 1	Alustavat luonnospiirustukset
liite 2	Nykytilannetta esittävät piirustukset
liite 3	Rakennesuunnittelijan lausunto ja yhteenvedo rakennetutkimuksista
liite 4	LVI-suunnittelijan lausunto
liite 5	Sähkösuunnittelijan lausunto liitteineen
liite 6	Rakennusvalvontaviraston alustava lausunto rakennusluonnoksista ja palolaitoksen palon- ehkäisyosaston lausunto

Kansikuva: Suurennettu yksityiskohta Säätytalon pääjulkisivun alkuperäispiirustuksesta (Gustaf Nyström 1888)

1. ESISUUNNITELMAN TIIVISTELMÄ

Säätytalo sijaitsee Helsingin kaupungin ensimmäisessä kaupunginosassa korttelissa 12 (entisessä Majavan korttelissa). Säätytalo on alunperin rakennettu aatelittomien säätyjen, papiston, porvariston ja talonpoikien, kokouksumispaikaksi. Arkkitehti Gustaf Nyströmin laatimat suunnitelmat valmistuivat vuonna 1888 ja rakennus otettiin käyttöön vuonna 1891.

Säätytalo kuuluu arkkitehtonisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaimpiin 1800-luvun loppupuolen rakennuksiin Suomessa. Erityisen merkittävät ovat rakennuksen sisätilat, jotka ovat pintakäsittelyjä, koristemaalauksia ja yksityiskohtia myöten suurelta osalta hyvin säilyneet. Rakennukseen liittyy kiinteästi sitä ympäröivä puistikko ja siihen kuuluva suihkulähde, jotka on suunniteltu samanaikaisesti rakennuksen kanssa.

Säätytalo on vuodesta 1931 toiminut tieteellisten seurojen talona. Valtioneuvoston päätöksellä vuodelta 1978 Säätytalo on siirtynyt valtioneuvoston kanslian hallintaan. Saman päätöksen mukaan Säätytalosta kunnostetaan valtion keskushallintoa palveleva talo, jossa voidaan järjestää valtion kokous- ja edustustilaisuuksia, kansainvälisiin kongresseihin ja kokouksiin liittyviä tilaisuuksia ja tieteellisten seurojen kokouksia sekä tiede- ja taidepoliittisia tilaisuuksia.

Säätytalon on tarkoitus toimia edelleen myös tieteellisten seurojen kokous- ja toimistokäytössä. Tähän tarkoitukseen varataan rakennuksen Rauhankadun puoleisen sivun huoneet ensimmäisestä kerroksesta ja pohjakerroksesta (maanpäällinen kellarikerros). Tieteellisillä seuroilla on oikeus käyttää myös talon muita kokoustiloja. Säätytalon tulisi olla historiallisen merkittävyytensä ja nähtävyydsarvonsa takia myös avoinna yleisölle.

Säätytalon peruskorjauksen tavoitteena on rakennusten keskeisten tilojen entistäminen ja samalla rakennuksen toiminnallinen parantaminen ja paloturvallisuuden parannus.

Rakennustoimenpiteet ovat pääasiassa peruskorjausta. Kellarikerroksia muutetaan ja alemmaa kellarialueita laajennetaan. Eteishalli ja keskeinen porrashalli lasikattoineen kunnostetaan. Toisen kerroksen tilat kunnostetaan kokous-, tiedotus- ja edustustiloiksi. Suurten salien alkuperäiset parvekkeet avataan. Kaikkien näiden tilojen yksityiskohdat ja koristemaalaukset konservoidaan ja niitä täydennetään tarpeellisilta osiltaan.

Ensimmäisen kerroksen tilat ovat viime vuosikymmeninä olleet suurimmaksi osaksi puisten kirjastorakenteiden peitossa. Tieteellisten seurojen kirjasto on muuttanut pois Säätytalosta, ja huonemuodot voidaan palauttaa ja tilat restauroida. Alkuperäinen ravintolatila, johon kuuluvat valurautarakenteet, palautetaan tarjoilukäyttöön.

Maanpäälliseen kellarikerrokseen sisustetaan yleisön WC-tilat, ja alkuperäisen keittiötilan yhteyteen ja ympäristöön rakennetaan keittiö- ja sosiaalitilat. Talo varustetaan huolto- ja liikuntaesteisiä palvelevalla hissillä. Teknisiä tiloja varten rakennetaan talon alle laajennus nykyisen kellarikerroksen alle.

Esisuunnitelman huoneohjelman mukaan huonetilat jakautuvat seuraavasti:

- kokous- ja edustustilat	1896 m ²
- tieteellisten seurojen kokoustilat	346 m ²
- tieteellisten seurojen kanslia- ja arkistotilat	508 m ²
- yhteistilat (yleisön WC-tilat, keittiö- ja sosiaalitilat, asunto, aputilat)	866.5 m ²

Rakennuksen esisuunnitelman mukainen tilavuus on 39 000 m³, bruttoala on 8000 m² ja hyötypinta-ala 3458 m². Hanke esitetään toteutettavaksi pääasiassa laatuluokan II mukaisesti ja osittain laatuluokkien III ja IV mukaisesti. Peruskorjaushankkeen kustannukset on arvioitu 18 miljoonaksi markaksi.

Säätytalon peruskorjaustyöt on ehdotettu aloitettaviksi vuoden 1982 alussa. Rakennustöiden on arvioitu valmistuvan syyskuun alkuun mennessä vuonna 1983, vaativien sisämaalausten osalta töiden arvioidaan jatkuvan vuoden 1984 alkupuolelle.

Rakennuspaikan omistaa Suomen valtio. Alueella on edelleen voimassa vuonna 1875 vahvistettu asemakaava. Helsingin kaupunginvaltuusto on vuonna 1960 päättänyt ns. vanhan kaupunginosan asemakaavan muuttamisesta alueen historiallisesti ja taiteellisesti arvokkaiden rakennusten suojelemiseksi. Säätytalon peruskorjauksen esisuunnitelmassa esitetään, että Säätytalon korttelia varten laaditaan vanhan kaupunginosan kaavoitustyön yhteydessä oma erillinen asemakaava, joka tekee peruskorjauksen mahdolliseksi esitettyssä aikataulussa.

Tontin asemakaavan edellyttämät autopaikat esitetään sijoitettavaksi valtioneuvoston lisärakennuksen yhteyteen. Tontille ei tule autopaikkoja. Saattoliikennettä varten varataan kadunvarsipysäköintipaikkoja Kirkkokadun ja mahdollisesti Snellmaninkadun varrelta. Säätytalon huolto tapahtuu rakennuksen itäpuolelta talon ja puiston väliltä. Pienempi huoltokäynti on esitetty järjestettäväksi vanhan pääulkoportaan sivusta. Säätytalon ajoneuvoliikenteen vuoksi ei Ritarikadun yhteyttä tarvita, joten puiston kohdalla oleva katuosuus voidaan rauhoittaa puiston käyttökelpoisuuden parantamiseksi.

Säätytalon itäpuolista puistoa, joka on Säätytalon tontin osa, tarvitaan edelleen Kruununhaan asukkaiden käytössä lasten ulkoalueena. Puiston suojaamiseksi se voidaan aidata jalkakäytävien reunaan saakka ympäristöön sopivalla aidalla. Puisto on kunnostettava. Toteutuksen muodot selvitetään jatkosuunnittelun yhteydessä.

Esisuunnitelman laatimista varten on tehty myös alustavat Säätytalon peruskorjauksen luonnospiirustukset, jotka ovat esisuunnitelman liitteenä.

Säätytalon peruskorjaus keskittyy rakennuksen sisätiloihin eikä vaikuta oleellisesti rakennuksen ulkoasuun.

2. ESISUUNNITELMAN TAUSTA JA LAATIMINEN

2.1. Esisuunnitelman tausta

Valtioneuvoston kanslia on kirjeellään 1168/410/78 VNK 2.5.1979 vahvistanut Säätytalon peruskorjaushanketta koskevan perustamissuunnitelman ja kehottanut rakennushallitusta ryhtymään peruskojaushankkeen esisuunnitelman laatimiseen.

Esisuunnittelu käynnistettiin esisuunnittelukokouksella 28.6.1979, joka oli kutsuttu kokoon rakennushallituksen kirjeellä 3334/411/79.

Rakennushankkeen taustana on valtioneuvoston 28.6.1978 antama päätös Säätytalon hallinnasta ja tulevasta käytöstä. Päätös tukeutui opetusministeriön v. 1975 asettaman, ns. Säätytalotyöryhmän mietinnössä (Komiteamietintö 1977:59) esitettyihin seikkoihin.

2.2. Säätytalon käyttötarkoitus ja käyttäjät

Säätytalo on vuodesta 1931 toiminut tieteellisten seurojen talona. Talo on viime aikoina toiminut tieteellisten seurojen toimi- ja luottamushenkilöiden toimitiloina, tieteellisten seurojen, valtion laitosten ja muiden yhdistysten kokoustiloina sekä osittain tieteellisten seurojen kirjaston tiloina.

Valtioneuvoston päätöksellä 28.6.1978 Säätytalo on siirtynyt valtioneuvoston kanslian hallintaan.

Saman päätöksen perusteella talossa toiminut tieteellisen kirjallisuuden vaihtokeskus on muuttanut Snellmaninkatu 13:ssä sijaitseviin tiloihin. Tieteellisten seurojen kirjaston pääosa on muuttanut syyskuuhun 1979 mennessä Tukholmankatu 2:een siirtyen Helsingin yliopiston kirjaston luonnontieteelliseksi osastoksi. Talossa vielä toimivat Suomalais-Ugrilaisen seuran kirjasto sekä Suomen Sukututkimusseuran kirjasto tulevat saman päätöksen mukaan muuttamaan pois. Pääosa Säätytalon entisistä kirjasto- ja kirjavarastotiloista on esisuunnitelmaa laadittaessa käyttämättömänä. Nämä tilat eivät myöskään ole sellaisessa kunnossa kuin niiden rakennustaiteellinen arvo edellyttäisi.

Valtioneuvoston päätöksen perusteluissa todetaan, että Säätytalo ei ole niin tehokkaassa ja tarkoituksenmukai-

sessä käytössä kuin se historiallisen arvonsa ja sijaintinsa puolesta voisi olla.

Valtioneuvoston päätöksen mukaan Säätytalosta kunnostetaan valtion keskushallintoa palveleva talo, jossa voidaan järjestää valtion kokous- ja edustustilaisuuksia, kansainvälisiin kongresseihin ja kokouksiin liittyviä tilaisuuksia ja tieteellisten seurojen kokouksia sekä tiede- ja taidepolittisia tilaisuuksia.

Edelleen valtioneuvoston kanslia osoittaa tieteellisten seurojen kokous- ja toimistotiloiksi Säätytalon ensimmäisestä kerroksesta huoneet no:t 1-7 sekä vastaavat tilat pohjakerroksesta. ^{x)} Tieteellisillä seuroilla on oikeus tarvittaessa käyttää myös talon muita kokoustiloja valtioneuvoston kanslian kanssa erikseen sovittavassa laajuudessa.

Lisäksi todetaan perustamissuunnitelmassa ja Säätytalo-työryhmän mietinnössä, että Säätytalon historiallisen merkittävyytensä ja nähtävyydsarvonsa takia tulisi olla avoinna myös yleisölle, talon tulevan käytön sallimissa rajoissa.

2.3. Esisuunnitelman laatijat

Esisuunnitelma ja alustavat rakennusluonnokset on laadittu rakennushallituksen johdolla. Käyttäjien, asiantuntijoiden ja eri suunnittelijoiden yhteistyömuotona ovat olleet esisuunnittelukokoukset, joita on pidetty 14 kertaa (viimeinen kokous pidettiin 26.2.1980)

Yhteyshenkilöt:

Rakennushallitus

Projektin johto	yliarkkitehti Kai Saurama puh. 7313 205
Projektin sihteeri	arkkitehti Marjatta Erwe puh. 7313 207
Rakennuttajainsinööri	rakennuspäällikkö Kauko Honkanen puh. 703 2563

X) huonenumerointi viittaa talon käytössä olevaan vanhaan numerointiin, joka on esitetty pohjapiirustuksissa (liite 1).

LVI-asiat rakennuspäällikkö Markku Kaskimies
puh. 703 2556 (29.10.79 saakka)
dipl.insinööri Erkki Mansikkamäki
puh. 703 2602 (29.10.79 lähtien)

Sähköasiat insinööri Teppo Juvonen
puh. 703 2530

Tonttiasiat yliarkkitehti Matti Saukkonen
puh. 731 3271

Valtioneuvoston
kanslia: hallitussihteeri Antti P. Järvinen
puh. 160 2008
edustustilojen päällikkö
Timo Salonen
puh. 659 207

Tieteellisten seuro-
jen valtuuskunta: professori Jaakko Jalas
puh. 650 188

Opetusministeriö: toimistoarkkitehti Tuulikki Terho
puh. 171 636

Museovirasto: osastajohtaja Antero Sinisalo
toimistopäällikkö Heikki Havas
puh. 651 611

Pääsuunnittelija: Vilhelm Helander, Juha Leiviskä,
arkkitehdit SAFA
arkkitehti Vilhelm Helander
arkkitehti Juha Leiviskä
puh. 634 748

Erikoissuunnittelijat:

Rakennesuunnittelija: Insinööritoimisto M. Pelkkikangas
Ky
rak.insinööri Tapio Jauhiainen
dipl.insinööri Mauri Pelkkikangas
puh. 550 570 (550 540)

LVI-suunnittelija: Insinööritoimisto Matti Niemi Ky
dipl.insinööri Markku Salminen
dipl.insinööri Matti Niemi
puh. 461 100

Sähkösuunnittelija SIT (Sähköteknillinen Insinööri-
toimisto) Oy
insinööri Pauli Karhu
insinööri Jukka Härkönen
puh. 461 522

2.4. Esisuunnitelman laadinta ja alustavat rakennusluonnokset

Esisuunnittelun yhteydessä tehtiin pääsuunnittelijan toimesta huoneohjelman laatimista varten tarpeelliset rakennuksen tarkistusmittaukset (vrt. Säätytalon nykytilannetta esittävät piirustukset liitteessä 2), sekä koottiin alustavasti saatavissa olevat alkuperäispiirustukset ja kuva-aineisto.

Museoviraston toimesta suoritettiin (T. Hirvonen ja E. Jama) 1. ja 2. kellarikerroksen sekä ullakon mittaukset Säätytalon rakennushistoriallisen arvon edellyttämän dokumentointitarpeen perusteella, samoin mitattiin rakennuksen päätasojen korkeudet. Museoviraston konservaattori Pentti Pietarila on osallistunut koristemaalauksen ja niiden kunnostustarpeen arviointiin. Museoviraston toimesta (V. Laine) on suoritettu myös rakennuksen sisätilojen valokuvausta.

Esisuunnitelman huoneohjelman laatimista varten on pääsuunnittelijan toimesta laadittu alustavat rakennusluonnokset. Rakennusluonnosten laatimista varten on tutkittu esisuunnittelun yhteydessä eri vaihtoehtoja varsinkin seuraavien tilojen sijoituksen ja suunnittelun osalta: kellarit, keittiötilat ja tekniset tilat, porraskäytävät 1. kerroksesta yleisön wc-tiloihin, sisäänkäynnit ja huoltoyhteydet, sekä poistumistiejärjestelyt. Muulta osin ovat olemassa olevat tilat ja perustamissuunnitelman tilaohjelma olleet lähtökohtina. Tarkennettu päävaihtoehto on liitteenä 1.

Esisuunnittelun yhteydessä ovat erikoissuunnittelijat alustavasti suunnitelleet teknisiä ratkaisuja, jotta niiden vaikutukset voitaisiin ennalta ottaa huomioon huoneohjelman laatimisessa. Tarkoitus on ennalta selvittää vaadittavien teknisten asennusten ja talon hyvin säilyneen historiallisen asun välille syntyvät ristiriidat, jotta ne voitaisiin jatkosuunnittelussa supistaa vähimpään mahdolliseen.

Esisuunnittelun yhteydessä katsottiin välttämättömäksi suorittaa rakennusta koskevia teknisiä ennakkotutkimuksia. Ennakkotutkimusohjelman edellyttämät rakennustekniset työt suoritettiin Uudenmaan piirirakennustoimiston toimesta, rakennusmestari Muhosen valvonnassa.

Rakenteita koskevat keskeiset tutkimustulokset on koottu rakennesuunnittelijan muistioon (liite 3). Ilmanvaihtojärjestelmän suunnittelun pohjaksi välttämättömät hormitutkimukset ja savukokeet on suoritettu Helsingin I nuohoojapiirin toimesta Uudenmaan piirirakennustoimiston avustuksella. Keskeiset tutkimustulokset on koottu LVI-suunnittelijan muistioon (liite 4).

Peruskorjauksen tilajärjestelyjen, paloturvallisuuskysymysten ja poistumistiejärjestelyjen osalta ovat suunnittelijat olleet alustavasti yhteydessä rakennusvalvontavirastoon (arkkitehdit Olli Penttilä, Antti Melajärvi, Mauno Nousiainen). Palotarkastaja Määttänen on tutustunut talon paloturvallisuutta koskeviin ongelmiin.

Esisuunnittelun yhteydessä pyydettiin 7.12.1979 Säätytalon alustavista rakennusluonnoksista Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston tarkastustoimikunnan alustava lausunto (liite 6). Lausuntoa pyydettiin erityisesti poistumistiejärjestelyistä, paloalueista ja rakenteellisesta paloturvallisuudesta, sekä ilmastoinnista ja mahdollisuuksista käyttää Säätytalon puistossa sijaitsevan suihkulähteen alla olevaa tilaa raittiin ilman sisäänottoon rakennuksen alkuperäistä järjestelyä vastaavalla tavalla.

Tonttiselvitykseen liittyviä kysymyksiä varten järjestettiin neuvottelu Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolla 14.9.1979 (asemakaavapäällikkö Pirkko Vitikainen, arkkitehti Marikki Penttilä asemakaavaosastolta, dipl.ins. Reijo Joki liikennesuunnitteluosastolta, yliarkkitehti Matti Saukkonen rakennushallituksesta ja pääsuunnittelijat). Asemakaavaosaston keskustoimisto on toimittanut muistion Säätytalon korttelin asemakaavallisen suunnittelun lähtökohdista.
17.12.1979.

Säätytalon tulevan käytön edellyttämistä turvallisuuskysymyksistä on järjestetty neuvottelu 25.9.1979, jossa läsnä on ollut Helsingin poliisilaitoksen edustaja (muistio sisältyy liitteeseen 5).

Arviot hankkeen rakennuskustannuksista ja muista perustamiskustannuksista sekä Säätytalon peruskorjauksen aikataulu on laadittu rakennushallituksessa.

2.5. Tilantarpeet ja muutokset perustamissuunnitelmaan, yhteenveto

Tilantarpeen arvioinnissa ovat lähtökohtana olleet perustamissuunnitelmassa esitetyt tarpeet ja henkilömäärät, valtioneuvoston, erityisesti opetusministeriön kannalta, sekä tieteellisten seurojen kannalta.

Tilavuuksien ja pinta-alojen vertailu:

	tilavuus m ³	bruttoala m ²	hyötypinta- ala m ²	
Perustamis- suunnitelma	36 300	5 611	3 100	
Esi- suunnitelma	39 000	8 000	3 458	
	(Valtion) kokous- ja edustusti- lat m ²	tieteellis- ten seuro- jen kokous- tilat m ²	tiet.seur. kanslia- ja arkisto- tilat m ²	yhteis- tilat m ²
Perustamis- suunnitelma	1 692	331	521	556
Esi- suunnitelma	1 896	346	508	866,5 ¹⁾

Muutosten syistä ja perusteista on mainittava seuraavaa: Perustamissuunnitelmassa esitettyä tilojen sijoittelua on voitu noudattaa, mutta mittapiirustusten laatiminen, rakenneselvitykset ja teknisten tilojen mitoitus ovat aiheuttaneet muutoksia perustamissuunnitelmaan.

Rakennuksen tilat on mitattu luonnospiirustusten ja niiden perusteella laaditun yksityiskohtaisen huoneohjelman edellyttämällä tarkkuudella.

Eryteisesti kellarikerroksen tilojen mitoitus ja sijoittelu on tarkentunut ja osittain muuttunut. Ravintolan keittiötilojen, tavara- ja jätehuollon sekä henkilökunnan sosiaalitilojen mitoitusta on väljennetty käyttäjän tarkentuneita toiminnallisia ja tilavaatimuksia vastaaviksi. Yleisön wc-tilat on mitoitettu väljemmin ottaen huomioon rakennuksen käyttäjämäärän suurissa tilaisuuksissa.

1) Yleisö-wc-tilat, keittiö ja sosiaalitilat, asunto, apu-tilat, varastoja

Käytettävissä olevien tilojen puitteissa ei teknisiä tiloja esisuunnitelman mukaan enää ole saatu sovitetuksi 1. kellarikerrokseen, ja ne on näin ollen esitetty rakennettaviksi talon alle laajennettaviin 2. kellarikerroksen tiloihin lisärakentamisen kautta.

Peruskorjauksen jälkeinen Säätytalon toiminta ei tule muuttamaan valtioneuvoston kanslian hallinnassa jo olevien valtioneuvoston edustustilojen toimintaa, eikä esisuunnitelman toteuttaminen vaikuta nykyisten edustustilojen henkilökunnan määrään tai sen rakenteeseen.

2.6. Kustannukset ja vertailu perustamissuunnitelmaan, yhteenveto

Perustamissuunnitelman ja esisuunnitelman kustannus selvitysten mukainen yksikköhintojen vertailu:

	mk/bruttoala m ²	mk/hyötyala m ²	mk/tilavuus m ³
Perustamis- suunnitelma 3/79 11.5 Mmk	2 050	3 710	317
Esi- suunnitelma 2/80 18.0 Mmk	2 250	5 205	462

Yksikköhintojen suuri erotus hyötypinta-alan osalta johtuu siitä, että esisuunnitelmassa esitettyjä teknisiä tiloja (2. kellarikerros) ei lasketa hyötyalaan kuuluvaksi.

Selvityksenä kustannusten kohoamiseen johtaneista tekijöistä esitetään seuraavaa:

Esisuunnitelman yhteydessä on laadittu tarkennettu teknisen tilantarpeen kartoitus. Tämän tilantarpeen tyydyttäminen on ratkaistu rakentamalla 2. kellarikerros laajuudeltaan 1 900 m³ (vaikutus noin 1.5 Mmk).

Tarkennetun huoneohjelman pohjalta on selvitetty 1., 2. ja 3. kerroksen konservointimaalaustöiden tarkkuus ja laajuus, joista aiheutuvat kustannukset ovat suuremmat kuin perustamissuunnitelman kustannusarviossa on osattu ennakoita (vaikutus n. 1.2 Mmk).

Perustamissuunnitelman kustannusselvityksen korjaaminen indeksikorotuksella nostaa kustannuksia (vaikutus 1.2 Mmk).

Esisuunnitelman kustannusselvityksessä on otettu huomioon mahdollinen muutos- ja lisätyövaraus (vaikutus 0.9 Mmk).

Alustavien LVI- ja sähkötekniisten suunnitelmien mukaan on päädytty perustamissuunnitelmassa ennakoituja kustannuksia suurempaan summaan edellä mainitun indeksikorotuksen lisäksi (vaikutus n. 1.7 Mmk).

3. RAKENNUSHISTORIALLISTEN TEKIJÖIDEN VAIKUTUS

3.1. Säätytalon historiaa

Säätytalon rakentaminen oli eräs pääkaupungin merkittävimpiä julkisia rakennustehtäviä 1800-luvun loppupuolella.

Säätytalo rakennettiin aatelittomien säätyjen, papiston, porvariston ja talonpoikien, kokoontumispaikaksi. Arkkitehti Karl Gustaf Nyströmin laatimat piirustukset valmistuivat vuonna 1888 ja rakennus otettiin käyttöön vuonna 1891.

Rakennushanke oli tätä ennen läpikäynyt monia pitkäjänteisiä suunnitteluvaiheita. Kysymys talon rakentamisesta Suomen Säädyille palautuu jo 1800-luvun alkupuolelle, jolloin perustuslaillinen valtiojärjestys elvytettiin uudelleen järjestämällä ajoittain maapäiviä. Ritarisääty sai oman talonsa, Ritarihuoneen v. 1857. Vuosien 1863-64 valtiopäivillä kaikki Suomen säädyt pitivät istuntojaan Ritarihuoneella, mutta tilat olivat riittämättömät. Eri valtiopäivillä tehtiin jatkuvasti esityksiä erityisen Säätytalon rakentamiseksi. Aluksi ajateltiin talon rakentamista Ritarihuoneen läheisyyteen. Vuoteen 1882 mennessä hanketta oli viety eteenpäin järjestämällä laajaa huomiota saavuttanut kansainvälinen arkkitehtikilpailu. Arkkitehti F.A. Sjöströmin voittaneen ehdotuksen mukaan talo ajateltiin rakennettavaksi Ritarihuoneen yhteyteen Hallituskadun toiselle puolelle kortteliin, jossa nykyisin on Suomalaisen kirjallisuuden seuran talo. Sjöström laati sittemmin uuden ehdotuksen kaikille neljälle säädyille tarkoitetun Säätytalon rakentamiseksi Tähtitorninmäelle, mutta hankkeesta luovuttiin v. 1885 - Sjöström kuoli pian tämän jälkeen.

Vuonna 1886 säätytalokysymys sai uuden käänteeseen, kun arkkitehteilta Gripenberg, Höijer ja Nyström tilattiin luonnokset Ritarihuoneeseen liitettävän kolmisäätytalon rakentamiseksi Ritarihuoneen edustalla olevaan puistikkoon.

Nykyinen tontti Säätytalolle hankittiin lopulta vuonna 1887 lunastamalla Majavan kortteli. Samana vuonna hyväksyttiin Gustaf Nyströmin suunnitelma kolmen aatelittoman säädyn talon rakentamisen pohjaksi. Lopullista ehdotusta edelsi jälleen kutsukilpailu, johon olivat jättäneet ehdotuksensa herrat Decker ja Nyström sekä vapaaherrat Gripenberg ja Wrede.

Säätytalon rakennushankkeen vaiheet ovat merkittävä osa Suomen 1800-luvun lopun arkkitehtuurin historiaa. Kuvatut vaiheet osoittavat, mikä paino pantiin rakennuksen suunnittelulle. Valmistuneen Säätytalon katsottiinkin erittäin hyvin palvelevan tarkoitustaan. Kuitenkin Säätytalo ehti toimia alkuperäisessä käytössään vain 15 vuotta, vuoteen 1906 - rakentamisen aikaan

sääty-yhteiskunta oli jo hajoamisvaiheessa.

Kun Säädytalo ei ollut riittävän suurta kokoussalia, ei uusi yksikamarinen eduskunta voinut kokoontua siellä, vaan piti istuntojaan aluksi Vapaan palokunnan talossa ja sitten Heimolan salissa. Eduskunnan kirjasto toimi sen sijaan vuodesta 1906 Säädytaloissa, jota myös käytettiin valiokuntien ja eduskuntaryhmien kokoontumistiloina ja osittain yliopiston tarpeisiin.

Yksikamarisen eduskunnan tilantarpeita yritettiin ratkaista suunnittelemalla Säädytalon laajentamista puiston puolelle. Gustaf Nyström laati vuoden 1906 jälkeen ja 1910-luvulla useita tällaisia ehdotuksia, ja vielä v. 1924 esitettiin Nyströmin aikaisempien luonnosten pohjalta ehdotus Säädytalon laajentamiseksi.

Kun uusi eduskuntatalo valmistui nykyiselle paikalleen, valtioneuvosto v. 1931 luovutti Säädytalon tieteellisten seurojen käyttöön. Tieteellisten seurain valtuuskunta oli perustettu vuonna 1899, ja seurat olivat aluksi toimineet talossaan Kasarmikatu 24:ssä, joka oli sittemmin käynyt ahtaaksi.

Tieteellisten seurojen talona Säädytalo on ollut merkittävä maan tieteellisen toiminnan keskus. Talossa toimii 14 tieteellisten seurojen valtuuskuntaan kuuluvaa sekä 64 kotioikeutta nauttivaa seuraa. Merkittävimmät muutokset talossa aiheutti tieteellisten seurojen kirjaston ja seurojen tieteellisten julkaisujen varastojen sekä kansainvälisten tieteellisten julkaisujen vaihtokeskuksen sisustaminen rakennukseen.

Säädytalo on myös toiminut monenlaisten tilaisuuksien näyttämönä. Tunnetuimpia ovat sotasyyssoikeudenkäynnin istunnot 1940-luvun jälkipuolella. Viime vuosina Säädytaloissa on järjestetty yliopiston luentoja, teatteriesityksiä ja vapaan kansalaistoiminnan tilaisuuksia.

Talon tilojen käyttö ennen tieteellisten seurojen kirjaston poismuuttoa on esitetty liitteessä peruskorjaukseen lähtötilannetta esittävässä pohjapiirustuksessa.

Säädytaloaivien aikana istuntosalit sijaitsivat keskeisen porrashallin ympärillä 2. kerroksessa: talonpoikaissäädyn sali huoneessa 15, porvarissäädyn sali huonees-

sa 20 ja pappissäädyn sali huoneessa 23. Kulmahuoneet oli varattu valiokuntakäyttöön (huoneet 13, 17, 18 ja 22). Välissä olevat pienemmät huoneet oli varattu kanslia- ja etuhuoneiksi (huoneet 14, 16, 19 ja 21). Yleisölehterit olivat suurten kokoussalien parvina 3. kerroksessa, niihin johtivat puistikon puoleiset sivuportaat.

1. kerroksen päätila oli porrashalliin johtava eteinen. 1. kerroksen kulmahuoneet (1, 7, 8 ja 12) sekä huone 11 oli varattu valiokuntien käyttöön. Rauhankadun puolella muissa huoneissa olivat pikakirjoittajien tilat sekä suuremmassa salissa 3 konekirjoitustilat. Sali 10 ja huone 9 toimivat virkistyshuoneina. Suomen kansanedustuslaitoksen historiassa kerrotaan kuinka rakennuksen tilat myös palvelivat yhteydenpitoa. Porrashallissa ja sitä ympäröivissä käytävissä voitiin kokousten välillä luontevasti käydä epävirallisia neuvonpitoja, ja illanistujaisten merkeissä tavattiin ravintolassa, joka oli yöllä avoinna ainakin vielä tunnin ajan viimeisten yleis- ja valiokuntakokousten päätyttyä.

Kellarissa sijaitsivat arkisto- ja kirjastotilat, taloudenpidon tilat henkilökunnan asunnot sekä ravintolan keittiö ja ilmanvaihtoa sekä keskuslämmitystä palvelevat tilat.

3.2. Säätytalo ja sen erityispiirteet

Säätytalo kuuluu osana pääkaupungin Senaatintorin jälkeeseen merkittävimpään julkisten rakennusten ryhmittymään, jota leimaavat 1800-luvun lopun uudet "kansallisesti" tärkeät rakennustehtävät, Suomen pankki, Valtionarkisto ja Säätyvaltiopäivien talo. Vastakohtana Senaatintorin ankarasti arkkitehtoniselle torisommitelmalle Snellmaninkadun varren rakennukset liittyvät puistomaiseen ympäristöön: Suomen pankin etuistutukset ja Säätytalon puistikko liittyvät olennaisena osana aikakautensa julkisten rakennusten suunnitteluihanteisiin, joiden mukaan tontillaan vapaasti sijaitsevat rakennukset nousevat esille vehreyden ympäröiminä.

Aikakauden yleisenä suunnitteluihanteena oli uusrenessanssityyli. Säätytalon ulkoarkkitehtuuria, etenkin pääjulkisivun korinttilaistyylistä pylväikköä kolmiopää-

tyineen, leimaa kuitenkin vahvasti klassinen, "hellenis-
miin" viittaava sommittelu. Säätytalo liittyy läheisesti
aikakautensa kansainvälisiin suunnitteluihanteisiin,
merkittävien rakennusten ulkomuodoille luotiin vertaus-
kuvallista arvovaltaa klassisiin aiheihin. Esimerkkinä
voidaan mainita vaikkapa Wienin 1870-luvulla suunnitel-
tu parlamenttitalo (arkkitehtina Theophilus von Hansen).
Kansainvälisestä 1800-luvun lopun arkkitehtuurista Sääty-
talo liittyy suunnitteluihanteiltaan erityisen läheises-
ti Wienin rakennustaiteeseen - Nyström olikin opiskel-
lut 1870-luvun lopussa Wienissä Ferstel'in johdolla.

Pääjulkisivun otsikkoa koristava kuvaryhmä perustuu
v. 1892 järjestettyyn kilpailuun. Kuvanveistäjä Emil
Wikströmin pronssiveistossarja paljastettiin v. 1903.

Korkean pääportaikon avulla Säädytalon pääjulkisivua
pyrittiin nostamaan Snellmaninkadun itäpuolelle viettä-
västä notkosta.

Rakennuksen julkisivulle antaa leimansa kivihiharkotusta
kuvaava rappaus, joka alun perin on ollut maalattuna
kalkkikiveä jäljittävällä tavalla. Koristeluun kuuluu
julkisivuja kattolistan alla kiertävä maalattu friisi,
joka kuitenkin myöhemmin on ollut peitettynä. Julkisivu-
koristeet ovat kipsiä ja arimmilla paikoilla sementtiä.

E erityisen aseman maamme rakennustaiteessa antavat Säädy-
talolle sen sisätilat: joistakin myöhemmistä muutoksis-
ta huolimatta voidaan Säädytaloa pitää yksityiskohtiaan
myöten parhaiten säilyneenä 1800-luvun loppupuolen jul-
kisena rakennuksena Suomessa.

Tilasommittelua hallitsee selkeys ja symmetria. E erityisen
tyypillistä 1800-luvun jälkipuolen rakennuksille oli
monumentaalisten porrashuoneiden suunnittelu rakennusten
kokoavaksi tilaksi - vertauskohteena voi olla esim.
Ateneum. Säädytaloissa holvatun eteishallin jälkeen avau-
tuva porrashalli on komeasti toteutettu, ja lisäksi se
yksityiskohtineen, pintakäsittelyineen ja värillisine
lasikattoineen on säilynyt harvinaisen täydellisenä.
Tyypillisiä ovat perspektiiviset näkymät porrashallin
lävitse.

Säätytalo on hyvin säilynyt esimerkki 1800-luvun jälkipuoliskon arkkitehtuurin pyrkimyksestä monivärisyyteen ja loisteliaisiin - vaikkakin keinomateriaalein aikaansaatuihin - materiaalitehoihin. Eri väri- ja materiaali-vaikutukset ja pintojen eri kiiltoasteet on otettu esille harkitun valaistuksen avulla.

Arkkitehti Nyström suunnitteli koristelun ja pintakäsittelyjen kokonaisohjelman ja valvoi sen toteutusta. Koristemaalaukset ja pintakäsittelyt suoritti Salomo Wuorion maalausliike, tekijöinä Wuorio itse ja hänen avustajansa, marmorimukailujen osalta Wilhelm Sjöberg. Eteishallille ovat tunnusomaisia marmoroidut pylväät ja holvien grotteskimaalaukset, ja porrashallille marmorimukailut ja pingoitettua telttakangasta kuvaava lasikatto. Kaikki 1. ja 2. kerroksen salit ovat - tai ovat olleet - koristemaalattuja. Erityisen hyvin ovat säilyneet 2. kerroksen pienimmät kanslia- ja etuhuoneet sekä suuret istuntosalit, joiden maalauksissa on eri säätyjen toimien vertauskuvia. Istuntosalien ikkunoiden suuria valopintoja elävöittävät värilasit.

Myös sekä perinteisen rakentamisen käsityötaidon että aikansa uuden rakennustekniikan muistomerkkinä Säätytalo on huomattava. Ovien puu- ja intarsiamukailut sekä 2. kerroksen parkettilattiat edustavat arvokasta käsityötaitoa, eteishallin ja porrashallin käytävien moniväriset Helsingissä valetut sementtimosaikit uutta tekniikkaa.

Talon rakenteiden runkona on 1800-luvun edustusrakennusten tapaan tiilimuuraus ja holvaus sekä puurakenteiset välipohjat. Säätytalo on kuitenkin toisellakin tavalla tyypillinen ja merkittävä 1800-luvun jälkipuolen rakennus. Ensimmäisen kerroksen suurimpien salien (3 ja 10) kannattajina ovat valurautapylväät ja katoissa osittain rautakiskot. Nämä tekniset keinot ovat myös salien ilmavien sisätilojen arkkitehtonisena lähtökohtana - rakenteita on paikoin täydennetty jopa rautakiskojen ja -pulttien näköisillä kipsikoristeilla. Valurautatöitä, kuten pääportaikon lyhtypylväät, toteutti Högfors Ab Karkkilassa.

Porrashallin lasikattoa kannattava siro rautaristikko, siihen liittyvä valokatto sekä talonpoikais- ja porvarissäädyn salien kattoja ullakolla kannattavat teräsristikot ovat huomattavia rakennustekniikan historian muistomerkkejä, vaikkakaan ne eivät ole kuuluneet yleisötiloissa nähtäviin rakennuksen osiin.

Gustaf Nyström olikin arkkitehtina tunnettu sekä selkeiden pohjaratkaisujen että huolellisesti viimeistellyjen yksityiskohtien suunnittelijana, mutta myös uuden rakennustekniikan tuntijana ja esitaistelijana Suomessa. Yksilöllisyys ja omaperäisyys olivat vähemmän tärkeinä tavoitteina Nyströmin suurissa julkisissa rakennustehtävissä.

Myös teknisen varustuksensa suhteen Säätytalo on merkittävä. Rakennuksessa oli alun perin vedellä ja höyryllä toimiva keskuslämmitys sekä sen rinnalla toimiva ilmanvaihto, joka perustui raittiin ilman lämmitykseen ja kostutukseen. Molempien järjestelmien vaatima höyry otettiin kellarissa sijainneista höyrypannuista. Raitis ilma otettiin sisään "paviljongin" kautta, jollaisena toteutettiin talon itäpuolella puistossa sijaitseva koristeellinen suihkulähde. Sieltä johtivat maanalaiset muutamat käytävät kellarissa sijainneisiin lämminilmakammioihin. Tilat ovat jäljellä, samoin talon hormijärjestelmä, mutta kellarissa olleet lämmityslaitteet on myöhemmin poistettu, kun taloon on sisustettu normaali radiaattorilämmitys. Alkuperäiset lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteet suunnitteli tehtailija G. E. Berggren ja toteutti Åbo jernmanufakturbolag. Lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmä oli myös yksityiskohtaisesti suunniteltu osaksi talon arkkitehtuuria. Istuntosaleissa ovat edelleen säilyneet takkamaiset lämmityslaitteiden kehykset. Erityisesti suunnitellut ilmeikkäät ilmanvaihtopiippujen päät ovat tärkeät talon kattomaisemassa.

Säätytalossa on säilynyt, vaikkakin pääosin uudelleen sijoitettuna, huomattava osa Nyströmin suunnittelema alkuperäiskalusteita. Näille ovat ominaisia uusrenessanssityyli ja usein sorvatut muodot. Alunpitäen taloon tilattiin myös wieniläistuoleja. Valaisimina on istunto-

saleissa kristallikruunut ja eteis- ja porrashalleissa aikakauden kansainvälisille virtauksille tyypillisiä lampuja, joissa on himmeän valkeiksi käsiteltyjä lasikupuja.

Yhteenvedona on todettava, että Säätytalo aikaisemmissa käyttönsä vaiheissa on muutoksista huolimatta saanut harvinaisella tavalla säilyä julkisten sisätilojen kokonaisuutena. Uusi käyttö ei saa merkitä, että vain tärkeimmiksi katsottavat huonetilat restauroidaan ja rakennus muulta osin nykyaikaistetaan. Peruskorjauksen lähtökohtana tulee olla 1.-3. kerroksen sisätilojen yksityiskohtainen entistäminen ja uusien toimintojen ja teknisten asennusten sopeuttaminen rakennuksen annettuihin tiloihin. x)

3.3. Rakennussuojelutavoitteet

Säätytalo on merkitty valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti huomattavien rakennusten luetteloon, jonka laatimista asetus no 278/1965 edellyttää.

Museovirasto suoritti Säätytalotyöryhmän pyynnöstä rakennuksen alustavan inventoinnin ja laati sen pohjalta yleispiirteisen suojeluohjelman. Tässä yhteydessä luettelointiin alustavasti myös irtaimisto. Seuraavassa tiivistelmä museoviraston asettamista suojelutavoitteista (vrt komiteamietintö 1977:59):

Säätytalon asema rakennusmuistomerkkinä ja sen monitahoinen kulttuurihistoriallinen merkitys on kiistaton. Suojeluohjelmassa ja käyttösuunnitelmassa on otettava määräävänsä tekijänä huomioon rakennuksen poikkeuksellisen suuri säilyneisyys alkuperäisessä asussaan koskien niin ulkoarkkitehtuuria kuin sisätilojakin. Suojeluohjelmassa tämä merkitsee varsin pitkälle yksityiskohtiinkin ulottuvaa säilyttämistä ja eräiden myöhempien toisarvoisten lisäysten poistamista. Rakennukseen olisi sijoitettava toimintoja, joille päätilat luonteensa säilyttäen sopisivat.

x) Säätytalon rakennusvaiheita ja teknisiä ratkaisuja on kuvattu aikakauskirjassa Tekniska föreningens i Finland förhandlingar 1889.

Kellarikerros on olennaisilta osiltaan säilynyt alkuperäisessä asussaan. Kerroksen yleispiirteet on säilytettävä ja pyrittävä palauttamaan suuret pilarien jakamat huoneet alkuperäistilanteen mukaisiksi. Myös kaikki kuumailmalämmitysjärjestelmään kuuluvat rakenteet ovat säilyttämiskohteita. Tarvittavat uudet kevyet väliseinät tehdään siten, että katon alkuperäinen holvaus jää näkyviin.

Ensimmäisen kerroksen huonetilat on säilytettävä jakamattomina. Suojelun piiriin kuuluvat myös alkuperäinen kiinteä sisustus ja seinäpintojen käsittely. Huonetta no 10 on pidettävä ensimmäisen kerroksen huoneista tärkeimpänä. Alkuperäinen, alla olleeseen keittiöön johtanut kierreporras on säilytettävä.

Läpi rakennuksen ulottuva keskushalli, jossa varsinnaisten vestibyyli tilojen ohella on valokaton kattama juhlava pääportaikko, sivuportaikko (lehteriporaaat) ja kerrostasoilla käytävätilat, on Säätytalon arkkitehtuurin kannalta oleellisen tärkeä. Keskushallin muuttamattomana säilyttäminen on ehdoton tavoite, joka on ulotettava myös yksityiskohtiin, kiinteään sisustukseen ja osin irtaimistoonkin.

Pääkerroksen (2. kerros) huoneet ovat säilyneet varsin alkuperäisessä asussaan niin tilojen kuin kiinteän sisustuksen ja koristelun osalta. Museovirasto pitää istuntosaleihin liittyvien lehtereiden avaamista ja niiden palauttamista istuntosalien tilaratkaisuun erittäin toivottavana. Avaamisella on merkitystä paitsi entistävänä toimenpiteenä myös salien historiallisen merkityksen kannalta.

Istuntosalien seinä- ja kattopintojen käsittelyn ja koristeaiheiden, lattioiden ja kiinteän sisustuksen suhteen on lähdettävä nykytilanteen säilyttämisestä. Puhdistus- ja kunnostamistoimien lisäksi tarvittaneen myös entistäviä korjauksia. Kiinteässä sisustuksessa on kiinnitettävä huomiota eräiden harvinaisuuksina säilyneiden yksityiskohtien varjelemiseen. Tässä mielessä on ennen kaikkea mainittava ilmalämmitysjärjestelmään kuuluneet takkamaiset kaapit.

Ullakkokerroksessa tärkeänä suojelukohteena on por-rashallin valokatto tukirakenteineen.

Säätytalon nykyisen irtaimiston joukossa on rakennukseen alunperin kuuluneita kalusteita ja myöhempiäkin sisustusesineitä, jotka olisi pyrittävä ottamaan huomioon rakennuksen sisustustoimia suunniteltaessa. Tärkeinä ryhminä ovat istuntosalien kalusteet, wieniläistuolit ja sohvot ja ylipäätään huoneiden valaisimet.

Säätytalon suojeluohjelmassa on otettava huomioon tontin puisto-osa ja arvokas, rakennukseen läheisesti liittyvä suihkukaivo, joka on kunnostettava.

Säätytalon viimeaikainen käyttö ei kaikilta osin ole ollut sopusoinnussa rakennuksen arvon ja suojelutavoitteiden kanssa. Kirjastotoiminnan vaatimia varastoja on ollut sijoitettuna mm. suureen osaan 1. kerrosta ja lehterikerrosta. Alkuperäiset huonetilat on jaettu puisilla ritilävälipohjilla tai pahviseinämillä niin, että huonemuodoista on vaikeaa saada käsitystä. Nämä rakennelmat ja täyteen ahdetut varastohyllyt ovat lisäksi aiheuttaneet suuren palokuorman, joka on vaarantanut tilojen säilymisen.

Peruskorjauksen yhteydessä on mahdollista palauttaa nämä tilat alkuperäiseen muotoonsa ja niiden arvoa vastaavaan julkiseen käyttöön ja samalla nähtävyyksiksi. Tavoitteena on myös peitettyjen tai vahingoittuneiden koristemaalauksen esiin ottaminen ja korjaus.

Puurakenteiset kirjastoparvet ovat sinänsä huolellisesti suunniteltuja ja ne ovat osittain jo kauan kuuluneet rakennukseen. On harkittava mahdollisuutta säilyttää jokin osa parvista peruskorjauksen yhteydessä. Lähinnä tulisivat kysymykseen 1. kerroksen huoneen no 2 parvet, jotka ilmeisesti periytyvät ajalta, jolloin tiloissa oli eduskunnan kirjasto.

Peruskorjauksen tavoitteena on rakennuksen keskeisten tilojen entistäminen ja samalla rakennuksen toiminnallinen parantaminen ja paloturvallisuuden parannus.

Ensimmäisessä kerroksessa olevien kirjastotilojen muuttaminen kokous- ja yleisötiloiksi on historiallisestikin perusteltua, ne palautuvat lähemmäksi alkuperäistä käyttötarkoitustaan. Sama koskee alkuperäisen virkistys-huoneen (huone no 10) muuttamista tarjoilutilaksi.

Rakennussuojelutavoitteiden kannalta on tärkeää, että talo sisätiloiltaan tullaan pitämään avoinna yleisölle arkkitehtonisena nähtävyytenä.

Talon toiminnalliselle parantamiselle asettavat arvokkaat tilat ja niiden pintakäsittelyt huomattavia rajoituksia. Suurimmat muutokset on esitetty tehtäviksi kellarikerroksessa, jossa ei ole koristemaalauksia. Holvitilat pyritään säilyttämään. Keittiön sijoittamiselle kellariin on myös historialliset perusteensa: alunperin täällä toimi keittiö. Nykyaikainen keittiö aiheuttaa tosin huomattavia rakenteellisia muutoksia. Uuden 2. kellarikerroksen kaivaminen ei aiheuta kajoamista talon historiallisiin tiloihin. Talon ulkoasuun ei jouduta laajemmin kajoamaan. Uusi huoltokäynti vanhan pää-ulkoportaiden kylkeen on tehtävä mahdollisimman huomaamattomasti. Ikkunat, ulko-ovet jne. kuuluvat yksityiskohtineen talon alkuperäiseen arkkitehtuuriin, ja niiden muodon tarkka säilytys on asetettava korjauksen lähtökohdaksi. Ulkomaalauksen alkuperäiset yksityiskohdat ja sävyt on tutkittava.

Talon kattomaisema on erityisen arka muutoksille.

E erityisen vaativan ongelman suojelutavoitteiden kannalta asettavat uudet tekniset asennukset. Erityisesti on varottava kajoamasta arvokkaisiin pintakäsittelyihin. Tavoitteena ilmastointijärjestelmän osalta on, että vanhoja kanavia ja niihin liittyviä säleikköjä mahdollisimman suuressa määrin, ulkonäköä muuttamatta, voitaisiin käyttää hyväksi. Päätilojen valaistusjärjestelmää ei oleellisesti tulisi muuttaa. Verraten himmeä valaistus kuuluu tilojen arkkitehtoniseen luonteeseen. Sähköasennusten yhteydessä joudutaan harkitsemaan erityisratkaisuja ja pinta-asennusten soveltamista vanhojen seinäpintojen suojelemiseksi.

Säätytalon korttelin asemakaavallisia suojelutavoitteita on selvitetty luvussa 4.1.

3.4. Suositus jatkosuunnittelussa selvitettävistä kysymyksistä

Ottaen huomioon Säätytalon erityinen arvo, on tarkennettua rakennushistoriallista tutkimusta pidettävä tärkeänä yksityiskohtaisen rakennussuunnittelun yhteydessä. Museovirasto osallistuu tutkimuksen järjestämiseen.

Tutkimuksessa olisi selvitettävä erityisesti

- säilyneet piirustukset, valokuvat ja rakentamisselostukset (lähteitä on mm eduskunnan arkistossa)
 - rakentamisvaiheet ja -muutokset
 - sisätilojen koristemaalaukset ja niiden muutokset.
- Erityisesti edellytetään selvitystä koristemaalausten ja pintakäsittelyjen kunnostustarpeesta ja tutkimusta ylimaalattujen pintojen alta mahdollisesti löytyvistä maalauksista

- kalustukset ja alkuperäiset sisustukset
- tekniset laitteet ja rakenteet
- rakennuksen ulkoasu ja puiston muutokset.

Ennen peruskorjauksen toteutusta olisi myös suoritettava kohteen täydentävät mittaukset ja valokuvaus.

Museoviraston lausuntoa esisuunnitelmasta ei pidetä tarpeellisena, koska museoviraston edustajat ovat osallistuneet esisuunnitteluryhmän työskentelyyn.

4. SELVITYS TONTISTA

4.1. Kaavallinen tilanne ja kaavalliset edellytykset

Säätytalo sijaitsee Helsingin kaupungissa I:ssä kaupunginosassa korttelissa 12 (ent. Majavan kortteli). Korttelia ei ole jaettu tontteihin. Rakennuspaikan osoite on Snellmaninkatu 9-11.

Rakennuspaikan omistaa Suomen valtio. Säätytalo on valtioneuvoston kanslian hallinnassa.

Alueella on edelleen voimassa vuoden 1874, vuonna 1875 vahvistettu asemakaava. Kortteli on sisäasiainministeriön päätöksellä 1952 julistettu kuuluvaksi aikaisemman rakennuslain mukaisesti ns. vanhaan kaupunginosaan, joka on lakannut olemasta vuoden 1960 lopussa uuden rakennuslain ja -asetuksen tultua voimaan. Kaupunginvaltuusto päätti 30.11.1960 ns. vanhan kaupungin osan asemakaavan muuttamisesta alueen historiallisesti ja taiteellisesti arvokkaiden rakennusten suojelemiseksi.

Kantakaupungin yleiskaavassa, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 23.6.1976, vanhan kaupungin osan korttelit on merkitty varattaviksi joko julkiseen palvelutoimintaan tai hallintoon, kauppaan ja palvelutoimintaan. Kantakaupungin yleiskaavassa rakennussuojelua koskevassa liitekartassa kortteli on merkitty sisältyväksi kulttuurihistorialliseen rakennussuojelualueeseen suojeltavaksi rakennuslain 135 §:n nojalla annettavilla määräyksillä tai kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelua koskevan lainsäädännön nojalla ja rakennusasetuksen 62 §:n nojalla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 23.11.1978 hyväksynyt ns. vanhan kaupungin osan asemakaavan muutoksen laatimisohjeiksi maankäyttöperiaatteet, pysäköintiperiaatteet ja rakennuskohtaiset suojelutavoitteet.

Tämän päätöksen mukaisesti rakennusten suojelua, säilyttämistä ja korjaamista koskevat asemakaavamerkinnät ja määräykset on tarkoitus laatia samanlaisiksi kuin muistakin kantakaupungin alueella säilytettäväksi määräytyistä rakennuksista annetut määräykset:

"Rakennustaiteellisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten rakennusala. Tässä osassa tonttia olevia rakennuksia tai rakennusosia ei saa purkaa eikä hävittää, eikä tässä tontin osassa saa tehdä mitään sellaisia rakennustoimenpiteitä, jotka tarvelevät rakennusten tai rakennusosien rakennustaiteellista tai kulttuurihistoriallista arvoa tai tyyliä. Mikäli tällaisia toimenpiteitä on suoritettu, on rakennukset korjattava niiden tyyliin soveltuvalla tavalla."

Suojelumääräyksiä on tarkoitus tarkentaa erityismääräyksillä sekä rakennusten entisöintiä ja korjaamista koskevilla rakennuskohtaisilla ohjeilla ja rakennetun ympäristön laatua koskevilla yksityiskohtaisilla ohjeilla.

Kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston keskustatoimisto on Säätytalon korttelia koskevassa muistiossa esittänyt erityismääräyksissä huomioon otettaviksi mm. puisto, suihkulähde, Leo Mechelinin muistopatsas, pääportaikon sivuilla olevat lyhtypylväät sekä nupukiveykset.

Lisäksi keskustatoimisto esittää määräyksiä, joilla pyritään estämään toimenpiteet, jotka voisivat aiheuttaa pohjaveden alenemisen ja siis vaarantaa joko tontilla tai muilla tonteilla olevien rakennusten perustukset.

Valtion tavoitteet eivät ole ristiriidassa edellä esitettyjen korttelin asemakaavoituksen lähtökohtien kanssa. Säätytalo kuuluu valtion omistamiin suojeltaviin rakennuksiin. Rakennuksen tarkemmat suojelutavoitteet on esitetty luvussa 3.3. Myös puiston ja tontilla olevien ulkotilojen arvokkaiden osien ja yksityiskohtien suojelu on tavoitteena.

Säätytalon peruskorjaus edellyttäneen asemakaavan muutosta tai poikkeuslupaa. Kaupunkisuunnitteluviraston toimintasuunnitelmassa on ns. vanhan kaupunginosan asemakaavan muutos merkitty valmistuvaksi vuoden 1981 loppuun mennessä. Useita kortteleita irrotetaan kaavasta siten, että niistä laaditaan erilliset asemakaavat. Asemakaavaosastolla käytyjen neuvottelujen perusteella olisi mahdollista laatia Säätytalon korttelille eril-

linen asemakaava hankkeen edellyttämässä aikataulussa. Lisäksi on todettava, että poikkeusluvan aikaansaaminen myös vie aikaa.

Ensisijaisena vaihtoehtona tulisi jatkosuunnittelussa pyrkiä siihen, että Säätytalon korttelille laadittaisiin erillinen asemakaava.

Laadittavassa asemakaavassa tai poikkeusluvassa määräykset olisi laadittava siten, että Säätytalossa ja sen tontilla olisi mahdollista korjata entistään sellaisia osia, joita myöhemmin on muutettu rakennuksen alkuperäisestä asusta poikkeavalla tavalla. Myös talon toiminnalliseen parannukseen tähtäävät muutokset etupäässä kellaritiloissa olisi tehtävä mahdollisiksi. Asemakaavassa tai poikkeusluvassa on myös otettava huomioon erilliset määräykset siitä, että Säätytalossa sallittaisiin esisuunnitelman mukaisesti työtilojen osoittaminen päivänvalottomissa tai vajaasti valaistuissa tiloissa 1. kellarikerroksessa.

Uudisrakentamiseen verrattavan rakentamisen vähäisen osuuden vuoksi ei Säätytalon peruskorjauksen yhteydessä edellytetä väestönsuojan rakentamista. Taloa ei myöskään käytettäisi kriisitilanteessa, ja talossa vakituisesti työskentelevä henkilökunta on verraten vähälukuinen.

Säätytalon esisuunnitelman mukaan kerrosalaan laskettavaa tilaa on 6439 m². Jatkosuunnittelussa on varsinkin 1. kellarikerroksen osalta varauduttava kerrosalaan laskettavien tilojen vähäisiin tarkistuksiin, mikä olisi otettava huomioon myös asemakaavaa laadittaessa.

4.2. Korttelin autopaikat

Kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen 23.11.1978 mukaan ns. vanhan kaupunginosan korttelipysäköintiä ohjaavana autopaikkanormina käytetään muualla kantakaupungissa ns. ark-merkinnällä ja -määräyksellä säilytettäviksi määrättyjen rakennusten tonteille hyväksytyä normia. Ympäristön kannalta haitallista pihapysäköintiä pyritään kaavallisoin keinoin vähentämään.

Autopaikkanormi, johon edellisessä viitataan, on 1 autopaikka 800 kerrosalaneliömetriä kohti. Säätytalon esisuunnitelman mukainen kerrosala merkitsee, että kortteliä varten on osoitettava 8 autopaikkaa.

Asemakaavaosaston keskustatoimisto edellyttää em. muistiossaan, että autopaikat osoitettaisiin valtioneuvoston lisärakennukseen rakennettavista autopaikoista korttelissa 2, tonteilla 4 ja 5. Säätytalon korttelissa 12 voitaisiin sallia vain huoltoajo.

Muuna sijoitusmahdollisuutena on tuotu esille mm. Helsingin kaupungin toimesta suunniteltava, Vuorikadun alle sijoitettava n. 500 autopaikkaa käsittävä pysäköintilaitos.

Rakennushallituksen ja museoviraston edustajien sekä käyttäjien ja suunnittelijoiden käsityksen mukaan autopaikkoja ei tulisi sijoittaa tontille. Pysyvät autopaikat tontilla soveltuvat varsin huonosti arkaan, kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön ja Säätytalon tontin puistomaiseen luonteeseen. Lisäksi autopaikat aiheuttaisivat toiminnallisia haittoja tontin muulle käytölle. Suuri osa tontista on käytössä puistoalueena ja lasten leikkipuistona, jonka kanssa autopaikat olisivat pahassa ristiriidassa. Tässä yhteydessä on syytä kiinnittää huomiota Kruununhaan kaupunginosan huonon tilanteeseen puistojen osalta ja asukkaiden esiintuomiin vaatimuksiin siitä, että Säätytalon tontti on säilytettävä puistoalueena.

Korttelin viereisten katualueiden käyttö korttelin pysyviin autopaikkoihin on kaupungin asemakaavoituksen pohjaksi esittämien tavoitteiden vastaista ja ilmeisen vaikeasti toteutettavissa.

Rakennushallituksen kiinteistöosasto on 14.4.1980 päivätyllä kirjeellään 3334/411/79/MS ilmoittanut suunnitteluosastolle seuraavaa: Säätytalon tarvitsemat autopaikat (8 kpl) voidaan osoittaa valtioneuvoston linnan lisärakennuksen autohallista 1. kaupunginosan korttelissa 2, ja laadittaessa asemakaavaa uudestaan Säätytalon ton-

tille tämä voidaan tulevaan kaavaan merkitä.

4.3. Selvitys tontin ja liikenteen järjestelystä

Tontin saattoliikenne järjestetään Snellmaninkadulta vanhan pääsisäänkäynnin portaikon luo. Huoltoliikenne ja liikuntaesteisten liikenne järjestetään Säätytalon itäpuoleisella tontin osalla rakennuksen ja suihkulähteen välisellä alueella, jolla alueella myös yleisradion ulkolähetysautot voivat pysähtyä. Huoltoliikennettä ja liikuntaesteisiä varten esitetään rakennettavaksi talon itäsivun porrastasanteelle johtavat kevyet, ympäristöön sopeutettavat rampit.

Talon vanhan pääportaikon pohjoissivulle avattavan uuden, teknisiin tiloihin johtavan huoltokäynnin yhteyteen on myös varauduttava johtamaan jossain määrin huoltoliikennettä kunnostamalla vanha, entiselle polttoaineluukulle johtanut huoltokäytävä. Tällä kohdalla on varauduttava myös mahdolliseen jätehuoltoyhteyteen. Käynti verhoillaan istutuksilla, jotka alun perin ovat kuuluneet paikalle.

Talon puiston puoleinen sisäänkäynti toimii tieteellisten seurojen toimistotilojen pääkäyntinä. Huoltoliikenteelle ei varata pysyviä autopaikkoja tai säilytysrakennelmia tontilla.

Saattoliikenteelle esitetään varattavaksi pysäköintipaikkoja Kirkkokadulta tontin viereistä jalkakäytävää sivuvalta katuosuudelta (vaihtoehtoisesti voitaisiin varata saattoliikenteen paikkoja Snellmaninkadulta). Järjestelyt eivät ole kaupunkisuunnitteluvirastossa käytyjen neuvottelujen perusteella ristiriidassa Helsingin keskustan liikennesuunnitelmien kanssa. Helsingin niemen kadunvarsipysäköintiselvitykseen liittyy liikennesuunnitteluosaston laatima ehdotus Kruununhaan pysäköintijärjestelyiksi, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt 18.1.1979. Tässä suunnitelmassa Säätytalon korttelin viereisiltä katuosuuksilta Kirkkokadulla, Snellmaninkadulla ja Rauhankadulla varattaisiin maksullisia asiointiliikenteen pysäköintipaikkoja. Näistä voitaisiin Kirkkokadun varrella olevia paikkoja osoittaa Säätytalon saattoliikenteen odotuspaikoiksi, jotka voidaan

varustaa erityisellä, muun pysäköinnin kieltävällä liikennemerkillä. Erityisten tarpeiden, kuten suurten tilaisuuksien niin vaatiessa, voidaan poliisijärjestelyin sulkea ympäristön pysäköintipaikkoja ja varata ne tilapäisesti saattoliikennettä varten.

Huolto- ja saattoliikenteen vaatimukset eivät aseta esteitä Ritarikadun mahdolliselle sulkemiselle läpikululiikenteeltä Säätytalon puiston kohdalla, jolloin puiston käyttöarvo paranisi.

4.4. Säätytalon puistikko

Helsingin kaupunki on 7.8.1978 päivätyn vuokrasopimuksen mukaisesti vuokrannut Suomen valtiolta noin 2500 m²:n suuruisen alueen I kaupunginosan korttelin 12 numerottomasta tontista käytettäväksi lastentarhan leikki- ja ulkoilutilana sekä yleisenä puistoalueena.

Kaupunki huolehtii ja vastaa kustannuksellaan vuokra-alueen ja siihen rajoittuvien katualueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta. Valtio huolehtii ja vastaa kustannuksellaan vuokra-alueella olevan suihkukaivon kunnossa- ja puhtaanapidosta.

Esisuunnitelmassa ei ole puututtu puiston yksityiskoh- taaiseen suunnitteluun. Alue tulisi joka tapauksessa edel- leen säilyttää puistona, eikä Säätytalon peruskorjaus ja muuttuva käyttö aseta tälle esteitä.

Esisuunnitelman luonnoksissa on esitetty harkittavaksi puistikon rajaamista tonttia kehystävällä, jalkakäytä- viin rajautuvalla, erityisesti ympäristöön soveltuvalla aidalla ainakin puistikon itäisellä osalla. Leikki- ja puistoalue tulisi erottaa tontin huoltoliikenteen aluees- ta matalalla aidalla. Aidat varustettaisiin porteilla, joiden kautta puistikon läpi tapahtuva kulku olisi mah- dollinen. Näin suojattu leikkialue laajenisi nykyises- tään.

Kruununhaassa toimivien asukas yhdistysten taholta on voimakkaasti tuotu esiin vaatimus leikkipuiston säilyt- tämisestä.

Säätytaloa ympäröivät istutukset ja puistikko kuuluvat

oleellisena osana Säätytalon rakennushistorialliseen kokonaisuuteen. Säätytalon esisuunnittelun perusteella ei katsota tarkoituksenmukaiseksi, että puisto asemakaavassa erotettaisiin tontista. Sen sijaan voidaan antaa puistoa koskevia erillisiä asemakaavamääräyksiä.

Jatkosuunnittelussa tulisi ottaa huomioon tontin istutusten kunnostus ja täydennys alueen historialliseen luonteeseen sopivalla tavalla. Jatkosuunnittelussa tulee lisäksi harkittavaksi, miten leikkialuetta voitaisiin parantaa ja miten alue voitaisiin varustaa nykyistä paremmin ympäristöön soveltuvin järjestelyin ja laittein. Samoin tulee harkittavaksi Säätytalon peruskorjaukseen liittyvien, valtion kustannettaviksi tulevien järjestelyjen ja kaupungin osalle tulevien järjestelyjen keskinäiset suhteet ja osuudet. Tontin ulkoalueiden järjestelyt edellyttävät kokonaisuunnitelmaa, joka antaa puitteet yksityiskohdille.

Valtion ja kaupungin väliseen tontinosaa koskevaan vuokrasopimukseen tulee liittää leikkipuiston hoitoa, istuttamista ja varusteita koskevia määräyksiä ja täsmennyksiä.

4.5. Rakennuspaikan sopivuus ja erityisesti selvitettäviä kysymyksiä

Rakennuspaikka soveltuu keskeisen sijaintinsa ja monien valtionhallinnon tärkeiden tilojen läheisyyden vuoksi hyvin esitetyille toiminnoille. Tontti on myös hyvien julkisen liikenteen yhteyksien läheisyydessä.

Edellytyksenä on, että asemakaavamääräykset saadaan vastaamaan Säätytalon entistämisen ja toiminnallisen parannuksen tavoitteita. Myös saattoliikenteen edellyttämien pysäköintipaikkojen varaamisesta katualueelta olisi päästävä sopimukseen valtion ja Helsingin kaupungin välillä.

Tonttiselvityksen osalta esitetään, että rakennuspaikan sopivuus vahvistetaan.

Esisuunnitelmaan liittyvissä alustavissa luonnoksissa esitetyt liikennejärjestelyt ja puiston suunnittelua

ja hoitoa koskevat esitykset ovat sen sijaan ohjeellisia jatkosuunnittelua varten.

Jatkosuunnittelussa on selvitettävä puiston suunnittelun ja toteutuksen muodot.

5. YKSITYISKOHTAINEN HUONEOHJELMA

5.1. Tilantarpeet ja henkilömäärät

Esisuunnitelman lähtökohtana ovat olleet perustamissuunnitelmassa esitetyt tilantarpeet ja henkilömäärät.

Valtion ja erityisesti opetus- ja kulttuurihallinnon kokous- ja edustustilat Helsingin keskustassa ovat riittämättömät.

Valtioneuvoston edustustiloissa (valtioneuvoston juhlahuoneistossa, Königstedtin kartanossa ja Kesärannassa) järjestetään mm. Suomen kansainvälisten suhteiden hoitamisen kannalta välttämättömiä tilaisuuksia. Kansainvälisen kanssakäymisen kasvamisen myötä tilaisuuksien lukumäärä on viime vuosina lisääntynyt, samoin muiden valtioneuvoston järjestettäväksi kuuluvien tilaisuuksien. Valtioneuvoston juhlahuoneisto on ylikuormitettu.

Uuden ja kasvavan tilantarpeen voisi osaltaan tyydyttää peruskorjattava Säätytalo. Erityisesti tämä koskee kansainvälisiä tilaisuuksia työkokouksista suuriin kongresseihin saakka. Säätytalo voisi myös palvella valtioneuvoston ja sen ministeriöiden järjestämiä tiedotustilaisuuksia, joista valtaosa on lyhyitä, korkeintaan 2 tuntia kestäviä informaatiotilaisuuksia. Yleisimmin niitä järjestetään komiteoiden ja toimikuntien mietintöjen luovutustilaisuuksien tai erilaatuisten työryhmien selvitysten julkaisemisen yhteydessä. Tilaisuuksien luonteen vuoksi niihin kutsutaan yleensä myös julkisen sanan edustajat.

Nämä tilaisuudet on kyettävä järjestämään mahdollisimman lähellä Helsingin keskustaa liikenteellisesti helposti saavutettavissa olevassa paikassa.

Erityisesti opetusministeriön hallinnonalaan kuuluvat perus-, aikuis- ja ammatillinen koulutus, korkeakoulut ja tieteellinen tutkimus, urheilu- ja nuorisotoimi, taiteen hallinto sekä kirjasto-, arkisto- ja museolaitokset. Kullakin toimialalla järjestetään säännöllisesti erilaisia kokouksia ja neuvottelupäiviä sekä harjoitetaan runsaasti kansainvälistä yhteistoimintaa.

Useat tilaisuudet, esimerkiksi mietintöjen luovutukset, ovat sen luonteisia, että samassa yhteydessä olisi aiheellista tarjota lehdistölle ja eri alojen edustajille tilaisuus saada aiheesta selvityksiä.

Myös yleisesti koulu-, tiede- ja kulttuuripolitiikan alalla valtion osuus on lisääntynyt ja tämän mukana kokous- ja edustustilojen tarpeet. Keskusvirastot järjestävät myös neuvottelupäiviä ja suuria kokouksia.

Kaikkia näitä tilaisuuksia on jouduttu järjestämään sopivien tilojen puuttuessa yksityisten omistamissa tiloissa. Säätytalo peruskorjattuna voisi täyttää tilaisuuksille asetettavat tiloja ja tarjoilumahdollisuuksia koskevat vaatimukset.

Tieteellisillä seuroilla on tärkeä asema kansainvälisessä tieteellisessä kanssakäymisessä. Seurat tarvitsevat tiloja kansainvälisiä ja kotimaisia tieteellisiä kokouksia ja kongresseja varten.

Tieteellisten seurain valtuuskuntaan kuuluvat sekä Säätytalossa kotioikeutta nauttivat seurat ovat viime vuonna pitäneet talossa yli 400 kokousta vuosittain. Muiden yhteisöjen tilaisuudet mukaan lukien vuosittaisia kokouksia on ollut jopa yli 600.

Tieteellisten seurojen tilantarve lukuunottamatta muualle sijoitettua tieteellisen kirjallisuuden vaihtokeskusta ja julkaisuvarastoa on seuraava: kokoushuoneita 25 - 70 m², yhteensä 230 m², lisäksi käytössä suuri luentosali; yhteistilat, vahtimestari-, monistus- ja henkilötötilat 8 päätoimiselle toimihenkilölle, arkistotilaa ja siihen liittyvää työtilaa, Suomen tiedeakatemian valtuuskunnan sekä yleisseurojen toimitilat 3 hengelle, ja Suomen eläin- ja kasvitieteen julkaisutoimikuntien tilat 3 hengelle.

Säätytalon kunnostaminen valtion keskushallintoa palvelevaksi taloksi, jossa voidaan järjestää valtion kokous- ja edustustilaisuuksia sekä kansainvälisiin kongresseihin ja kokouksiin liittyviä tilaisuuksia, edellyttää talon toiminnasta ja tilaisuuksien vaatimasta tarjoilusta huolehtivaa henkilöstöä seuraavasti:

emännät	2 kpl	kahdessa vuorossa
vahtimestarit	3 kpl	kahdessa vuorossa + tuntivahtimestarit tarpeen vaatiessa
siivoojat	6 kpl	kahdessa vuorossa
tiskaajat		tilanteen mukaan tuntipalkalla
kokit	4 kpl	kahdessa vuorossa (työskentelevät muissakin valtion edustustiloissa)
kylmäköt	4 kpl	kahdessa vuorossa (työskentelevät muissakin valtion edustustiloissa)
tarjoilijat		tilanteen mukaan tuntipalkalla
kanslisti	1 kpl	virka-aikana
taloussihteeri	1 kpl	virka-aikana
laitos/ huoltomies	1 kpl	asunto talossa

Peruskorjattuun Säätytaloon tieteellisten seurain toiminnoista jää kanslia- ja kokoustoiminta, jonka henkilökuntamääräksi on kaavailtu 15-20 henkeä. Tieteellisten seurain palvelukseen on tarkoitus ottaa kolme uutta, kokopäiväistä toimihenkilöä.

Säätytalon tulevassa käytössä huomioon otettavat henkilömäärät on arvioitu perustamissuunnitelmassa talon toimintojen asettamien tarpeiden mukaan ja sen perusteella, miten tilojen käyttö voidaan sopeuttaa historiallisesti arvokkaaseen rakennukseen. Henkilömääriä on varauduttava vähäisessä määrin tarkistamaan jatkosuunnittelussa.

Arvion mukaa edustustilat pystyvät tilaisuudesta riippuen palvelemaan 130- 1000 henkeä siten, että juhla- ja illallistilaisuudessa suurin henkilömäärä on 130 ja cocktail-tilaisuudessa päästään jopa 1000 hengen käyttötehokkuuteen.

Kokoustilat pystyvät tarjoamaan huonetiloja 20 - 160 hengen kokoustarpeisiin (yht. 250 h).

Tieteellisille seuroille osoitetut tilat kattavat seurojen kanslia- ja kokoustarpeen 15 - 20 toimihenkilölle sekä 15 - 60 hengen kokouksille (yht. 180 h).

5.2. Rakennuksen tilat ja toiminnot

Vaadittavien toimintojen sijoituksen lähtökohtina ovat olemassa olevat tilat sekä perustamissuunnitelma ja Säätytalotyöryhmän mietintö. Perustamissuunnitelman mukaiseen tilojen sijoitukseen on tehty eräitä tarkistuksia (vrt. 2.5.).

Kokoustilat soveltuvat rakennuksen alkuperäistä käyttötarkoitusta vastaavina Säätytaloon erityisen luontevasti. 2. kerroksen pohjoissivun salien 14 - 17 pääkäyttötarkoitukseksi tulee olemaan kokoustoiminta. Entinen talonpojiston sali (15) toimii suurena kokoustilana ja samalla luentosalina, joka varustetaan tarpeellisilla audiovisuaalisilla laitteilla. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan tieteellisillä seuroilla on oikeus kokoustilojen ja ison luentosalin käyttöön valtioneuvoston kanslian kanssa erikseen sovittavassa laajuudessa. Talonpojiston salin uudelleen avattavista lehtereistä toinen varaudutaan myöhemmin varustamaan simultaanitulkkien työtilaksi ja tarkkaamoksi, joka siinä tapauksessa on kevein lasi- ja seinäminerotettava päättilasta. Pienemmät kokoushuoneet soveltuvat seminaaritiloiksi.

Ensi sijaisesta tieteellisten seurojen kokoustoimintaa varten varataan 1. kerroksen pohjoissivun salit 2 - 7.

Erityisesti tiedotustilaisuuksia varten varataan entinen papiston sali (23). Tässä salissa on parhaat mahdollisuudet palauttaa alkuperäinen sisustus, jolloin pulpetit ja istuimet voidaan ryhmitellä alkuperäisen järjestyksen mukaisesti säteettäin ikkunaseinään päin käännettyinä. Lehterit avataan. Papiston sali voi myös palvella edustus- tai kokoustilaisuuksia. Viereinen Rauhankadun puoleinen kulmahuone (13) voidaan varata lehdistölle.

Edustustilat sijoittuvat 1. ja 2. kerroksen eteläsivulle. Suurin edustussali on entinen porvariston sali (20) jossa voidaan järjestää vastaanottoja ja päivällistarjoilua, sekä tarvittaessa kokouksia. Salin toinen lehteri on säilynyt alkuperäisenä, toinen avataan peruskorjauksen yhteydessä. 2. kerroksen lounaiskulman huoneet (21 ja 22) toimisivat pääkäyttöisesti myös vastaanottohuoneina. 2. kerroksen vastaanottotiloja pal-

veleviksi tarjoiluhuojeiksi varataan huoneet 18 ja 19, joista huoneeseen 19 sijoitettaisiin tarjoilun aputilat sekä emännän ja edustustilojen päällikön työpisteet. Välihuone 19 voi tarvittaessa myös toimia vastaanotto-tilana. Molempien huoneiden vaatimat kalusteet ja kulma-huoneen 18 vaatimat rakenteet toteutetaan irrallisina, huonemuotoja ja seinäpintoja rikkomatta.

1. kerroksen alkuperäinen virkistys huone (10) palautetaan ravintola- ja tarjoilukäyttöön. Kabinetteina toimivat entinen pieni virkistys huone (9) ja viereinen alkuperäinen valiokuntahuone (8). On varauduttava siihen, että tiloissa voisi varsinaisen edustuskäytön ohella sopivalla tavalla järjestää kokouskäyttöä ja päivittäistä toimintaa palvelevaa virvoke- ja muuta kahvilatasoista tarjoilua. Salissa 10 on harkittava alkuperäisen tällaisen tiskijärjestelyn toteuttamista. Alkuperäiseen kalustukseen ovat ilmeisesti kuuluneet wieniläistuolit, jotka on pyrittävä palauttamaan salin sisätilaan.

Talon toimintaa palvelevat yhteistilat edellyttävät väljyyttä ottaen huomioon suurten tilaisuuksien henkilömäärät. Kokous- ja edustustilojen pääsisäänkäyntinä käytetään luonnollisesti vanhaa pääkäyntiä, johon liittyvä eteishalli kuitenkin on jätettävä vapaaksi naulakko- ym rakenteista. Päällysvaatetilat varataan 1. kerroksen lounaiskulman huoneista 11 ja 12. Käynti tiloihin on tosin verraten ahdas, ja liikkuminen sujuvuuden parantamiseksi huoneiden välille on avattava aukko. Naulakot on toteutettava vapaasti seisovina, kevyinä rakenteina huoneitiloja rikkomatta. Suurten tilaisuuksien yhteydessä voidaan eteishalliin sijoittaa väliaikaisia keveitä lisänaulakoita. Ne on sijoitettava ja suunniteltava niin, ettei vahtimestarien näköyhteys pääovelle esty.

Vahtimestarien tilat, monistuspalvelut ja valvomo sijoitetaan 1. kerrokseen eteishallin viereiseen Rauhankadun puoleiseen kulmahuoneeseen (1). Yleisöpuhelimet sijoitetaan porrashallin vanhan pääportaan lepotason alle. Lisäksi harkitaan aulassa olevien vanhojen puhelinkoppien säilyttämistä. Valtioneuvoston kanslian puhelimet kytketään valtioneuvoston vaihteeseen.

Yleisön WC-tilat ovat nykyisin edustavilla paikoilla talon keskiakselissa, mutta ne ovat puutteelliset ja alimitoitettut. Uudet WC-tilat sijoitetaan kellariin porrashallin kohdalle. Niiden mitoitus on jouduttu väljentämään perustamissuunnitelmaan verrattuna. Uusi WC-tiloihin johtava porras avataan vanhan pääportaan alle paikkaan, joka ei nykyiselläänkään ole alkuperäisessä asussa, koska vanhan naulakkotilan sivuseinät myöhemmin on muurattu umpeen. WC-tiloissa otetaan huomioon liikuntaesteisten vaatimukset.

Suuren porrashallin ja siihen liittyvien käytävien osuus rakennuksen kokonaispinta-alasta on verraten suuri. Tilat soveltuvat kuitenkin erinomaisesti sekä kokoustoiminnan edellyttämiksi väliaikatiloiksi, joissa voidaan pitää esillä esimerkiksi kongressien aineistoa, että edustuskäyttöön. Eteisaula ja porrashalli muodostavat näin myös toiminnallisesti Säätytalon päätilat.

Avattavat lehteritilat liittyvät entisiin istuntosaleihin lähinnä tilan väljennyksinä ja nähtävyyksinä, joille ei ole tarkoitettu muuta käyttöä, lukuunottamatta salin 15 lehterien varausta tulkintatiloiksi.

3. kerroksen kulmissa olevat tilat palvelevat talon käyttöä varasto- ja aputiloina, kaakkoiskulman aputilaa (25) lukuunottamatta ne ovat kylmiä tiloja.

Tieteellisten seurojen kanslia- ja arkistotilat sijoitetaan (maanpäällisen) 1. kellarikerroksen pohjoissivulle. Toimitilojen pääkäynti olisi puiston puoleisesta sisäänkäynnistä, jonka yhteydessä ovat erilliset eteis- ja WC-tilat. Koilliskulman huone toimii keittomahdollisuuksin varustettuna kahvio- ja lehtihuoneena ym yhteistilana. Toiseksi arkistotilaksi kunnostetaan entinen lämminilma-kammio, joka näin voidaan säilyttää. Puhelinkeskuksen tarve ja sijoitus tutkitaan jatkosuunnittelussa.

Tieteellisten seurojen kokoustilojen sisäänkäynti voi tilanteen mukaan tapahtua pääsisäänkäynnin kautta tai puiston puolelta. Pohjoisempi puiston puoleisista vanhoista apuportaista toimisi käytännössä etupäässä tieteilijöiden seurojen sisäisenä portaana. Täältä johtava

yhteys 1. kerroksen kokoustiloihin voitaisiin tarvittaessa erottaa pääporrashallista kevyellä, siirrettävällä jakoseinällä, joka on erityisesti sopeutettava tilaan.

Keittiö- ja sosiaalitilat, jotka palvelevat edustus- ja kokoustiloja, sijoitetaan 1. kellarikerrokseen eteläisivulle, jossa myös alunperin on sijainnut keittiö. Perustamissuunnitelmassa on edellytetty, että keittiö varusteiltaan vastaa valtioneuvoston juhlahuoneiston keittiötilojen tasoa. Tämä johtaa verraten laajoihin muutostöihin kellarissa. Vielä Säätytalotyöryhmän mietinnössä edellytettiin, että Säätytalossa varauduttaisiin muualla valmistetun tarjoilun mukaisiin säilytys- ja jakelutiloihin, eikä suuria päivällistarjoiluja järjestettäisi talossa. Ruokailumahdollisuuksilla talossa on kuitenkin toiminnalliset etunsa. Niiden edellyttämä laaja keittiö saadaan kyllä mahtumaan Säätytaloon, muuta seurauksena on, että mm tekniset tilat joudutaan sijoittamaan uuteen, lisärakennettavaan 2. kellarikerrokseen. Osa keittiön työtiloista on puutteellisia päivänvalon suhteen.

Keittiö- ja sosiaalitilat on esisuunnitelmassa tutkittu lähinnä mitoituksen pohjaksi, ja jatkosuunnittelussa on varauduttava tarkennuksiin.

Jätehuollon suunnittelu on oma ongelmansa. Alustavasti on varauduttu jätetilojen varaamiseen vanhan pää-ulkoportaasta alta.

Keittiöstä 1. kerroksen ravintolasaliin johtavaa vanhaa kierreporrasta voidaan käyttää tarjoiluyhteytenä, jota voidaan täydentää palauttamalla tilojen välille pieni tarjoiluhissi. Muulta osin tarjoilu ylempiin kerroksiin joudutaan järjestämään tarjoiluvaunujen avulla, joiden kuljetusta uusi huoltohissi palvelee. Ylempiin kerroksiin ei voida sijoittaa huomattavia asennuksia vaativia aputiloja.

Talon siivouskeskus on myös sijoitettu 1. kellarikerrokseen, josta huoltohissin avulla on kuljetettava siivousvaunut eri kerroksiin. 1. - 3. kerrosten ehjämuotoisiin tiloihin ei voida sijoittaa siivouksen tukikohtia. Huoltohissin kuilun vierelle jääviin tiloihin voidaan sisustaa pienet siivouskomerot, mutta nekin sijaitsevat ker-

rosten välitasoilla.

Asunto on sijoitettu entisen asunnon tiloihin 1. kellarikerrokseen.

Tekniset tilat on perustamissuunnitelmasta poiketen esitetty sijoitettaviksi talon alle kaivettavaan ja laajennettavaan 2. kellarikerrokseen. Syynä on tilan puute muualla. Sijoitus, samoin kuin poistumistiejärjestelyt, edellyttävät uuden huoltokäynnin avaamista vanhan pääulkoportaan sivusta sen alle. 2. kellarikerrokseen on sijoitettu vaadittava muuntamo, sähkön pääjakokeskus, puhelintalopakamo ja relehuone, teletila sekä lämmönjako- ja vesimittarihuone. Pääosan 2. kellarikerroksen tiloista vaatii ilmastointikonehuone, joka voidaan liittää vanhoihin, suihkulähteeltä tuleviin ilman sisäänottokanaviin 2. kellarin tasossa. Pääosa ilmastoinnin vaatimista tiloista tulisi sijoittaa kellariin, kuitenkin on varauduttava joidenkin poistoilman koneiden sijoittamiseen ullakolle. Teknisten tilojen suunnitelmia on erityisesti tarkennettava jatkosuunnittelussa.

Uusi huoltohissi on esitetty rakennettavaksi vanhojen apuportaiden väliseen tilaan, jossa nyt sijaitsevat mm talon WC:t. Hissi palvelee sekä huoltoliikennettä, tarjoilua, siivousta, että liikuntaesteisten kulkua talon eri kerrosten välillä ja WC-tiloihin.

Poistumisteinä toimivat vanha pääsisäänkäynti, puiston puoleiset sisäänkäynnit sekä uusi huoltotie kellarista vanhan pääsisäänkäynnin vierestä ulos.

Kellarit muodostavat oman paloalueensa, samoin pääosa ullakkoa. 1. - 3. kerroksen tilat kuuluvat samaan paloalueeseen. Henkilöturvallisuuden parantamiseksi on esitetty harkittavaksi vanhojen apuportaiden erottamista pääportaan hallista 1. kerroksen tasolta alaspäin teräslankalasisseinämin ja -ovin. Järjestely palvelisi myös huoltoliikenteen rauhoittamista ja tieteellisten seurojen sisäisiä liikenneyhteyksiä, mutta on vaikea sopeuttaa porrashallin vaativaan ympäristöön. Hätäpoistumistilanteita varten on varauduttava siihen, että huonetiloissa on avattavat ikkunat.

5.3. Rakennuksen tilavuus ja pinta-alat

Arvoitu kuutiotilavuus on peruskorjauksen jälkeen 39000 m³. Lisärakentamisen seurauksena on lisäys 2. kellarikerroksessa 1900 m³.

Bruttoala on 8000 m². Kerrosalaan laskettavia tiloja on arviolta 6439 m².

Hyötypinta-ala on 3458 m². Huoneala on 5992 m², siitä on huonetiloja 4100 m² ja porras- ja käytävätiloja 1892 m². Lisärakentamisen seurauksena on lisäys 2. kellarikerroksessa n. 541 m² huonealaa (teknisiä tiloja ja käytäviä). Ullakolle mahdollisesti rakennettavaa konehuonetilaa ei ole laskettu mukaan.

5.4. Yksityiskohtainen huoneohjelma

Yksityiskohtainen huoneohjelma on esitetty kaavakkeilla E 4.

rakennushankkeen nimi/virasto tai laitos 1) SÄÄTYTALO		uudisrak. lisärak.	muutos peruskorj. ☒
lääni Uudenmaan lääni	kunta Helsinki	rakennuspaikan osoitetiedot Snellmanink. 9-11, Hki 17	päiväys 5.1.1980
rakennusmääritys V.Helander, J.Leiviskä		nimi ja virka-asema	mitoitusvuosi

tiloja koskevat tiedot

tila tai toiminta	työntekijöitä	asiakkaita	pinta-ala m ²	lisäselvitykset
<u>2. KELLARIKERROS</u>				
Teknisiä tiloja				
- Muuntamo				pääasiassa kaivettavaa uutta kellaritilaa, sis. osittain olemassa olevaa kanavatilaa
- Varasto				
- Varasto				
- Pääjakokeskus				
- Puhelintalopakamo ja puhelinrelehuone				
- Telehuone				
- Lämmönjakuhuone				
- Käytävä				
- Ilmastointikonehuone				
Hissikonehuone				
Kanavatila				yht. 534 m ²
Kanavatila				vanha tila, entinen raittiin ilman sisäänottokanava
Suihkukaivon alapuolinen tila				vanha tila, entinen raittiin ilman sisäänottokanava
				vanha tila, entinen raittiin ilman sisäänottokanava
<u>1. KELLARIKERROS</u>				
Toimisto/ ts x)			66.5	nyk. kirjavarasto vajaa valaistus
Toimisto/ ts			40.5	nyk. kirjavarasto
Toimisto / ts			119.5	nyk. kirjavarasto matalat jakoseinät, käytävät tilat sis. pinta-alaan
Toimisto / ts			41.0	nyk. kanslia
Kahvio- ja lehtihuone ym./ ts			58.5	nyk. kanslia, henkilökunnan ruokasali
WC-tilat / ts			8.0	nyk. varasto

1) ks. liite 7 huoneohjelmaomakkeen täyttöohje

x) ts, tieteellisille seuroille var. tiloja

E4

LOMAKE ESISUUNNITELMAN HUONEOHJELMAA VARTEN

rakennushankkeen nimi/virasto tai laitos 1) SÄÄTYTALO		uudisrak lisäarak.	muutos peruskorj.
lääni Uudenmaan lääni	kunta Helsinki	rakennuspaikan osoitetiedot Snellmanink. 9-11, Hki 17	päiväys 5.1.1980
laati-javirasto tai -laitos Rakennushallitus V. Holander, J. Leiviskä, arkkitehdit		nimi ja virka-asema	mitoitusvuosi

tiloja koskevat tiedot

tila tai toiminta	työntekijöitä	asiakkaita	pinta-ala m ²	lisäselvitykset
Monistus- ym tila/ ts x)			31.0	nyk. kirjavarasto ei päivänvaloa
Arkisto / ts			38.0	nyk. varasto säilytettävä kaloriferi-tila, ei päivänvaloa
Arkisto / ts			25.0	nyk. kirjavarasto ei päivänvaloa
Eteinen / ts		yht.	508	40 m ² , nyk. eteinen ei hyötypinta-alaa
Keittiö aputiloineen, siivouskeskus ja sosiaalitilat				osittain vajaasti valaistuja tiloja
- Lämminkeittiö				} nyk. asunto ja ent. asunto
- Kahvikeittiö				
- Keittiömestarin tila				} nyk. kirjavarasto
- Astianpesu				
- Henkilökunnan ruokailutila				} nyk. asunto
- Henkilökunnan lepotila				
- Varasto				} nyk. pesutupa ja sauna
- Kylmäkeittiö				
- Jäähdytystilat, 3 kpl				} nyk. varasto
- Pakastehuone				
- Jätehuone				nyk. varasto
- Juomavarasto				nyk. varasto jäähdytetty
- Juomavarasto				nyk. kellari
- Kylmätilojen konehuone				nyk. kellari jäähdytetty
- Pesula				nyk. varasto
- Henkilökunnan sosiaalitila/ N				nyk. kellari pesu, kuivaus, mankelointi, silitys ei päivänvaloa
				nyk. varasto, ent. hiilikellari ja lämminilmakammio wc, pesuhuone, pukuhuone

1) ks. liite 7 huoneohjelmalomakkeen täyttöohje

x) ts, tieteellisille seuroille var. tiloja

rakennushankkeen nimi/virasto tai laitos 1)		uudisrak	muutos
SÄÄTYTALO		lisärak.	X peruskorj.
lääni	kunta	rakennuspaikan osoitetiedot	
Uudenmaan lääni	Helsinki	Snellmanink. 9-11, Hki 17	
rakennusvirasto tai laitos		päiväys	
Rakennushallitus		5.1.1980	
laajavirasto tai laitos		nimi ja virka-asema	
V.Helander, J.Leiviskä, arkkitehdit		mitoitusvuosi	

tiloja koskevat tiedot

tila tai toiminta	työntekijöitä	asiakkaita	pinta-ala m ²	lisäselvitykset
- Henkilökunnan sosiaalitila/ M				nyk. varasto, ent. hiilikellari ja lämminilma-kammio wc:t, pesuhuone, pukuhuone
- Siivouskeskus ja varasto				nyk. varastotilaa, käytävää ja osa asuntoa
- Siivoushenkilökunnan sosiaalitila				nyk. käytävä- ja varastotilaa wc, pesuhuone, pukuhuone
		yht.	482	Lisäksi on varauduttava muusta keittiöstä erotettavan kahvi- ja virvoikeittiön ja siihen tarvittavien varastojen varaamiseen.
Apuporras				säilytettävä rautaporras 1. kerroksen ravintolasaliin
Ruokahissi				1.kerroksen ravintolasaliin, pieni apuhissi
Varastoa ja kaapistoja				nyk. käytävän varrella
Jätehuone				nyk. ulkoportaan alla, kaivetaan osittain
Varasto				nyk. ulkoportaan alla, kaivetaan osittain
Varastotiloja, 4 kpl				nyk. varastotiloja apuportaiden alla
Porras				nyk. lämmönjakohuone ja varasto käynti 1. kerroksesta yleisön wc-tiloihin
Porras				nyk. kirjavarasto käynti 2. kellarikerroksen teknisiin tiloihin
Hissi				nyk. wc kahteen suuntaan avautuva, hydraulinen
Huoltokäytävä				nyk. ulkoportaan alusta, ent. polttoaineen sisäänotto

rakennushankkeen nimi/virasto tai laitos 1) SÄÄTYTALO		uudisrak lisärak.	muutos X peruskorj.
lääni Uudenmaan lääni	kunta Helsinki	rakennuspaikan osoitetiedot Snellmaninkatu 9-11, Hki 17	päiväys 5.1.1980
rakennusohje V. Helander, J. Leiviskä, arkkitehdit		nimi ja virka-asema	mitoitusvuosi

tiloja koskevat tiedot

tila tai toiminta	työntekijöitä	asiakkaita	pinta-ala m ²	lisäselvitykset
Yleisön wc-tilat - WC/N - WC/M - WC/Liikuntaest. Henkilökunnan asunto, 3h+k			75 84	nyk. lämmönjakohuone ja varasto, ent. hiilikellari ja lämminilmakammio nyk. asunto
<u>1. KERROS</u> Vahtimestarien tila, monistus, valvonta Kokoustila/ ts x)			73.5 43.0	huone 1, nyk. kirjasto ja kanslia, ent. lukusali huone 2, nyk. kirjasto, kanslia mahd. säilytettävät parvet
Kokoustila/ ts			142	huone 3, nyk. kirjasto, lainaussali
Kokoustila/ ts			29.0	huone 4, nyk. kirjasto, kanslia
Kokoustila/ ts			29.0	huone 5, nyk. kirjasto
Kokoustila/ ts			42.5	huone 6, nyk. kirjavarasto
Kokoustila/ ts			60.5	huone 7, nyk. kirjavarasto
Kabinetti			62.0	huone 8, nyk. kirjavarasto
Kabinetti			43.5	huone 9, nyk. kirjavarasto
Ravintola (tarjoiluhuone)			211	huone 10, nyk. kirjavarasto säilytettävä apuporras kellariin ja pieni ruokahissi palautetaan Tilan toiminnassa varaudutaan sekä edustustilaisuuksiin että talon eri käyttäjiä palvelemaan kahvi- ja virvoketarjoiluun.
Vaatetila			43.5	huone 11, nyk. kirjavarasto
Vaatetila			75.0	huone 12, nyk. kirjavarasto huoneiden 11 ja 12 välille avataan kulkuyhteys
Varasto			3	nyk. varasto tuulikaapin yhteydessä
Varasto			3	
			yht. 860.5	

1) ks. liite 7 huoneohjelmalomakkeen täyttöohje

x) ts, pääasiallisesti tieteellisten seurojen käyttöön varattavia tiloja

E4**LOMAKE ESISUUNNITELMAN HUONEOHJELMAA VARTEN**

rakennushankkeen nimi/virasto tai laitos 1)		uudisrak	muutos
SÄÄTYTALO		lisärak.	X peruskorj.
lääni	kunta	rakennuspaikan osoitetiedot	
Uudenmaan lääni	Helsinki	Snellmanink. 9-11, Hki 17	
laajavirasto tai laitos		päiväys	
Rakennushallitus		5.1.1980	
nimi ja virka-asema		mitoitusvuosi	
V.Helander, J.Leiviskä, arkkitehdit			

tiloja koskevat tiedot

tila tai toiminta	työntekijöitä	asiakkaita	pinta-ala m ²	lisäselvitykset
Porras, porrashalli				nyk. pääporras, vaate-tilat, varastoa (2kpl), siivoushuone pääporras, yleisöpuhelime
Aula				nyk. aula ja vahtimestarien tila
Tuulikaappi				
Porras				nyk. varasto 1. kellarikerroksen yleisön wc-tiloihin
Porras, 2 kpl				nyk. apuportaat lankalasisseinämät ja ovet
Hissi				nyk. wc kahteen suuntaan avautuva, hydraulinen
Siivouskomero				nyk. wc apuportaan yhteydessä
<u>2. KERROS</u>				
Lehdistöhuone			73.5	huone 13, nyk. kanslia ja kokoushuone
Kokoushuone			42.5	huone 14, nyk. kanslia ja kokoushuone
Luentosali			211	huone 15, nyk. kokoussali varaudutaan tulkki- ja tarkkaamotilaan parvella
Kokoushuone			42.0	huone 16, nyk. kanslia- ja kokoushuone
Kokoushuone			65.0	huone 17, nyk. kanslia- ja kokoushuone
Apukeittiö, tarjoilutila sekä emännän ja edustustilojen päällikön tilat			65.0	huone 18, nyk. kanslia- ja kokoushuone irtokalusteet ja matalat ritiläseinät huonetilaa rikkomatta
Tarjoilutila (varatila)			42.5	huone 19, nyk. kanslia- ja kokoushuone tarvittaessa edustuskäytössä vastaanottotilana
Edustustila			211	huone 20, nyk. kokoussali

rakennushankkeen nimi/virasto tai laitos 1)		uudisrak	muutos
SÄÄTYTALO		lisärak.	X peruskorj.
lääni	kunta	rakennuspaikan osoitetiedot	
Uudenmaan lääni	Helsinki	Snellmanink. 9-11, Hki 17	
päiväys		5.1.1980	
laatijavirasto tai -laitos		nimi ja virka-asema	
Rakennushallitus		V. Helander, J. Leiviskä, arkkitehdit	
mitoitusvuosi			

tiloja koskevat tiedot

tila tai toiminta	työntekijöitä	asiakkaita	pinta-ala m ²	lisäselvitykset
Vastaanottohuone			42.5	huone 21, nyk. kanslia- ja kokoushuone
Vastaanottohuone			73.0	huone 22, nyk. kanslia- ja kokoushuone
Tiedotussali			157	huone 23, nyk. kokoussali alkuperäinen pulpettikalustus
		yht.	1025	
Porras, porrashalli				nyk. pääporras
Hissi				nyk. wc
Porras, 2 kpl				nyk. apuportaat
<u>3. KERROS</u>				
Edustustilan parveke			66.0	huone 24, nyk. parveke ei yleisöä, kalustus palautetaan
Aputila			63.5	huone 25, nyk. kirjasto-huone kattovalo
Edustustilan parveke			63.5	huone 26, nyk. kirjavarasto ei yleisöä, kalustus palautetaan
Tiedotussalin parveke			97.0	huoneet 27 ja 28, nyk. kirjavarasto ei yleisöä, kalustus pal.
Luentosalin parveke: tulkkien tila, tarkkaamo			63.5	huone 29, nyk. kirjavarasto tilavaraus, mahd. myöhemmin toteutettaessa erotetaan lasiseinällä luentosalin yläosasta
Luentosalin parveke			66.5	huone 30, nyk. kirjavarasto ei yleisöä
Tuolivarasto			64.0	huone 31, nyk. varasto kylmää ullakkoa, käynti ullakolle

rakennushankkeen nimi/virasto tai laitos 1) SÄÄTYTALO		uudisrak lisärak.	muutos X peruskorj.
lääni Uudenmaan lääni	kunta Helsinki	rakennuspaikan osoitetiedot Sneellmanink. 9-11, Hki 17	päiväys 5.1.1980
laatijavirasto tai -laitos Rakennushallitus V. Helander, J. Leiviskä, arkkitehdit		nimi ja virka-asema	mitoitusvuosi

tiloja koskevat tiedot

tila tai toiminta	työntekijöitä	asiakkaita	pinta-ala m ²	lisäselvitykset
Varasto			49.0	nyk. varasto kylmää ullakkoa
Varasto			49.0	nyk. varasto kylmää ullakkoa
		yht.	582	
Porrashallin yläosa				lasikatto
Käytävä				nyk. käytävä ja kirjavarasto
Porras, 2 kpl				nyk. apuportaat
Hissi				nyk. wc
Siivouskomero				nyk. wc apuportaan yhteydessä
<u>ULLAKKO</u>				
Ilmastointikonehuone				nyk. kylmää ullakkoa varaus poistokoneille

5.5. Rakennushankkeen laatuluokka

Perustamissuunnitelman mukaan Säätytalon korjaustyöt esitetään toteutettaviksi 1. ja 2. kerroksen sekä osin lehterikerroksen osalta noudattaen II laatuluokkaa, kellarikerroksen toimisto- ja henkilöstötilojen sekä keittiötilojen osalta III laatuluokkaa, yleisö-WC-tilojen osalta II laatuluokkaa sekä teknisten, varasto- tms tilojen osalta IV laatuluokkaa.

On kuitenkin varauduttava erityisratkaisuihin ainakin seuraavilta osin, ottaen huomioon talon rakennushistoriallinen arvo ja entistämiseen liittyvät erityisvaatimukset:

- sähkö- ja teknisten asennusten osalta on toimisto- ja henkilöstötiloissa voitava noudattaa II laatuluokkaa
- keittiötilojen osalta on valaistus- ja ilmastointilaitteet sekä rakenteet voitava suunnitella siten, että ne sopeutuvat vanhoihin holvattuihin tiloihin. Ilmastointilaitteet pyritään toteuttamaan vapaasti näkyvinä, siististi toteutettuina kanavina ilman alaslaskettuja kattoja.
- kellarikerroksen holvattujen tilojen ym historiallisten tilojen osalta on voitava toteuttaa vanhoihin tiloihin soveltuvia ratkaisuja materiaalien, yksityiskohtien ja kalustuksen osalta
- 1. - 3. kerroksen vanhojen tilojen koristemaalausten ja pintakäsittelyjen osalta on varauduttava konservointiin ja täydennyksiin vanhoja työtapoja noudattaen
- vanhoja täydentävät sekä uudet kalusteet ja valaisimet on voitava suunnitella historiallisten tilojen asettamien erityisvaatimusten mukaan

5.6. Huoneohjelman vahvistaminen ja erityisesti selvitettäviä kysymyksiä

Huoneohjelma ja laatuluokitus esitetään vahvistettavaksi ohjeellisena siten, että niihin voidaan jatkosuunnittelun yhteydessä tehdä pienehköjä muutoksia mm. rakennushistoriallisten ja rakenteellisten tekijöiden niin edellyttäessä.

Jatkosuunnittelussa on erityisesti varauduttava tarkentamaan keittiön ja siihen liittyvien aputilojen mitoitus- ja laajuutta.

Jatkosuunnittelussa on selvittävä, miten talon eri käyttäjien tilaisuuksia ja arkikäyttöön liittyvää virkistystarvetta palveleva toiminta liitetään talon muuhun tarjoilutoimintaan.

Jatkosuunnittelussa on varauduttava riittävän ilmastoinnin kannalta ongelmallisten varsinkin 1. kerroksen huoneiden henkilömäärän rajoitukseen ja mahdollisesti merkityn pääkäyttötarkoituksen muutokseen kokoustilasta esim. luentosaliksi tai kansliatilaksi. Tämä koskee erityisesti huoneita 2, 4 ja 6.

Teknisten tilojen mitoitusta ja mahdollisesti sijoitusta tarkistetaan jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tieteellisten seurojen puhelinkeskuksen tai siihen varautumisen (putkitukset) tarve selvitetään jatkosuunnittelussa.

Jatkosuunnittelussa on pyrittävä selvittämään, mitä suunnittelutoimenpiteitä yleisön käyntien järjestäminen Säätytaloon aiheuttaa.

6. SELVITYS VAADITTAVISTA RAKENTAMISTOIMENPITEISTÄ

6.1. Rakennuksen kunto ja rakentamistoimenpiteet, yleistä

Rakennuksen rakennustekninen kunto on verraten hyvä, suuria vaurioita ei ole havaittu. Perustuksista ei kaikkialta osin ole vielä riittäviä selvityksiä.

Suurimmat vauriot ovat tapahtuneet vesikaton vuotamisen johdosta, varsinkin Snellmaninkadun puoleisella osalla. Papiston salin pääkannattajat ovat vioittuneet. Niiden korjaustapa on selvitettävä jatkosuunnittelun yhteydessä.

Rakennus edellyttää pintavaurioiden korjaamista etenkin sisätiloissa, jossa pintoja ja koristeita myös on puhdistettava ja osittain otettava esiin myöhempien ylimaalausten alta.

Ikkunoiden ja ulko-ovien kunto ei edellyttäne perusteellista uusimista, vaan vioittuneiden osien korjauksia.

Muuten rakennus ei osiensa teknisen kunnan puolesta edellytä perusteellisia peruskorjaustoimenpiteitä. Tämä on syytä ottaa huomioon.

Purkamistoimenpiteinä edellytetään nykyisten kirjastotilojen ritilävälipohjien purkamista etupäässä 1. kerroksessa sekä eräiden tilapäisten seinämien, kiinteiden hyllystöjen ja rakennelmien poistamista varsinkin 1. kerroksessa sekä 3.(lehteri) kerroksessa. Jokin kirjastoparvista on tarkoitus säilyttää, samoin joitakin hyllystöjä, mm. kellarikerroksen alkuperäisissä arkistotiloissa. Säilytettävät rakenteet selvitetään tarkemmin jatkosuunnittelun yhteydessä.

Perusparannus- ja muutostöitä joudutaan suorittamaan paloturvallisuuden parantamiseksi, talossa tarpeellisten toiminnallisten parannusten johdosta sekä käyttötarkoituksen muutoksen vuoksi. Muutostöitä on osittain suoritettava entistämistavoitteiden toteuttamiseksi. Talon teknisen varustuksen parantaminen aiheuttaa perusparannus- ja muutostöitä.

Lisärakentaminen tapahtuu laajentamalla 2.kellarikerrosta kaivamalla sinne uusia teknisiä tiloja.

6.2. Rakennuksen tekniset toimintaedellytykset

Rakennus varustetaan uudella, 1. kellarikerroksesta 3. kerrokseen kulkevalla hissillä, joka palvelee huoltoa ja liikuntaesteisiä. Hissi esitetään toteutettavaksi hydraulisena, jonka konehuone on 2. kellarikerroksessa.

Vanhan pääportaan alle rakennetaan 1. kellarikerroksen ja 1. kerroksen välille yleisön WC-tiloihin johtava porras.

Vanhan pääportaan (ulkoportaan) alle järjestetään uusi huoltokäynti laajentamalla entistä polttoaineluukkuu, ja tältä käynniltä johdetaan porras alas kaivettavaan 2. kellarikerrokseen ja sen teknisiin tiloihin.

Teknistä varustusta koskevia näkökohtia esitetään osittain muiden kohtien yhteydessä, osittain luvussa 6.10 ja perusteellisemmin erikoissuunnittelijoiden muistioissa (liitteet 3, 4 ja 5).

6.3. Rakentamistoimenpiteet sisätiloissa

2. kellarikerros

Lisärakentamisena kaivetaan tekniset tilat talon kaivamattomaan kellariosaan luonnosten osoittamalla alueella. Uuden lattiatason korkeusasema on n. + 6.50, jolloin ei jouduta pohjavesikorkeuden alle.

Aikaisemmin taloon alunperin kaivetut ilman sisäänottokäytävät, jotka johtavat suihkulähteelle, kunnostetaan. Niiden lattian korkeusasemaa saatetaan joutua tarkistamaan kaivamalla niille lisää korkeutta.

1. kellarikerros

Uudet keittiötilat rakennetaan talon eteläsivulla säilyttäen vanhat holvit katoissa. Muulta osin joudutaan purkamaan väliseiniä ja muuttamaan kantavia pystyrakenteita. Varaudutaan kanavien vetämiseen lattian alla.

Uudet yleisö-WC-tilat sisustetaan kellarin keskiosaan, jonne johdetaan uudet yleisöportaat. Lämmönjakuhuone ym. poistetaan.

Talon kaakkoisnurkassa olevan asunnon kohdalle sisustetaan uusi asunto uusin väliseinin.

Talon pohjoissivulla sisustetaan vanhoja kirjavarasto- ja kellaritiloja työ-, toimisto-, arkisto- ja varastotiloiksi. Alkuperäiset huonemuodot säilytetään ja käytetään keveitä väliseiniä ja jakoseiniä.

Vanhan pääportaan (ulkoportaan) alle harkitaan sisustettavaksi kylmään tilaan jätehuone, joka edellyttää jonkin verran kaivuuta. Portaan alusta on varustettava kosteus-eristyksellä.

Ikkunalasit varaudutaan tässä kerroksessa vahvistamaan turvallisuusvaatimuksia vastaaviksi.

1. kerros

Talon itäisivulla olevat apuportaat erotetaan keskeisestä porrashallista teräs-lankalasisseinämin paloturvallisuuden parantamiseksi.

Puiset kirjastoparvet poistetaan lukuunottamatta mahdollista säilytettäväksi valittavaa yksityiskohtaa.

Talon lounaisnurkassa sijaitsevat huoneet 11 ja 12 varataan vaatetiloiksi. Liikenteellisistä syistä joudutaan huoneiden välille avaamaan aukko.

Tämän kerroksen ikkunalasit varaudutaan vahvistamaan turvallisuusvaatimuksia vastaaviksi.

Muilta osin tilat kunnostetaan.

Varaudutaan siihen, että porrashallin koilliskulmassa huoneiden 5,6 ja 7 edustalla erotetaan yhteys apuportaasta em huoneisiin muusta hallista kevyellä esim teräs-lasi-siirtoseinämällä, joka helposti voidaan poistaa.

2. kerros

Tilat kunnostetaan.

Talon kaakkoiskulmassa olevat huoneet 19 ja 18 varataan etupäässä tarjoilun aputiloiksi. Huoneissa, varsinkin huoneessa 19, on hyvin säilyneet koristemaalaukset ja arvokkaat yksityiskohdat. Uusi käyttö on vaikea sopeuttaa tiloihin ilman erityisen suurta varovaisuutta. Kaikki kalusteet on suunniteltava irrallisina, erityisesti tiloihin sopeutettuina, ettei jouduta kajoamaan alkuperäisiin pintoihin. Tämä asettaa myös rajoituksia asennuksille. Huoneessa 19 harkitaan myös jär-

jestettäväksi tilat emännälle ja edustustilojen pääl-
likölle kevein kalustemaisiin järjestelyin ehjän huone-
muodon puitteissa.

Suurten salien käyttö edellyttää erityisten, ikkunoihin
sopeutettujen pimennysverhojen ja häikäisysuojajärjeste-
lyjen ratkaisemista.

3. (lehteri)_kerros

Tilapäiset väliseinät ja varastorakennelmat puretaan.
Tilat kunnostetaan.

Lehterien alkuperäiset istuma- ja penkkijärjestelyt pa-
lautetaan, ne ovat nykyisin säilyneet vain yhdellä leh-
terillä (huone no 24).

Luentosaliksi muutettavan alkuperäisen talonpoikaiston
salin toisella parvella (tila no 29) varaudutaan myö-
hemmin toteutettavana toimenpiteenä järjestämään tulkin-
ta- ja tarkkaamotila, joka erotettaisiin salista kevyel-
lä teräs-lasiseinämällä tai puu- ja lasirakenteena.
Peruskorjauksen yhteydessä tehdään kuitenkin valmiiksi
tarvittavat putkitukset ym. teknisiä asennuksia varten.

Parvien takaiset ullakkohuoneet sisustetaan kylmiksi
varastoiksi, jotka on erotettava paloseinin muista tilois-
ta (ei koske aikaisemmin sisustettua aputilaa no 25).

Ullakko

Vaikka pääosa ilmastoinnin vaatimista teknisistä tiloista
pyritään sijoittamaan kaivettavaan 2. kellarikerrokseen,
jouduttaneen eräitä poistoilmakoneita sijoittamaan ulla-
kolle. Kysymykseen tulisivat lähinnä talon keskiosan
puiston (idän) puoleiset tilat.

Talon länsipään vahingoittuneet kantavat ullakon lattia-
rakenteet on korjattava.

Keskusportaikkoa ja sen hallia kattava lasikatto on
varustettava huoltotasojärjestelyllä. Lasikaton kohdal-
la oleva tila on erotettava muusta ullakosta paloa kat-
kaisevalla rakennusaineella.

6.4. Yhteenveto paloturvallisuutta parantavista toimenpiteistä

Alustavien, viranomaisten kanssa käytyjen neuvottelu-
jen perusteella on varauduttava seuraaviin paloturval-

lisuutta parantaviin toimenpiteisiin, joita on jatko-suunnittelussa tarkemmin harkittava:

Rakennus suojataan automaattisella paloilmoituslaitoksella, kuitenkin 1. -3. kerroksen osalta soveltaen. Tämä tarkoittanee, että laitteita asennetaan vain siten, etteivät asennukset turmele historiallista ympäristöä ja sen yksityiskohtia. 1. -3. kerrosta täydennetään käsisivälitteisillä palohälyttimillä sähköjakokeskusten yhteydessä.

Rakennus varustetaan turvavalaistuksella.

Ullakon lasikattoa ympäröivän keskiosan seinät erotetaan palokatolla muusta ullakosta (jolloin kattorakenteita ei lasikaton kohdalta tarvitse erikseen suojata).

Yläpohjan pääkannattajat on varauduttava palosuojamaan. (Ullakolla olevat teräsristikot ovat rakennushistoriallisesti arvokkaat, ja niiden mahdollinen suojaus on tehtävä harkiten.)

Kellareista järjestetään savutuuletus.

Kellarit muodostavat omat paloalueensa. Uusi poistumistie järjestetään vanhan ulkopuolen pääportaan alta huoltokäynnin kautta.

On varauduttava siihen, että apuportaat 1. kerroksen kohdalla erotetaan lankalasisseinämin ja -ovin.

On varauduttava siihen, että huonetiloista voidaan poistua avattavien ikkunoiden kautta hätäpoistumistilanteessa.

6.5. Julkisivuihin liittyvät työt

Ikkunat ja ulko-ovet

Vanhat ikkunat ja ulko-ovet korjataan siten, että lahonneet osat poistetaan ja paikataan vanhan mallin mukaan. Ei siis pyritä karmien ja puitteiden täydelliseen vaihtamiseen.

Heloitusta lisätään kestävyysyistä. Tämä asettaa vaatimuksia soveltuvien helojen osalle, ja on varauduttava siihen, että joudutaan teettämään erityisvalmisteisia

heloja vanhojen täydennykseksi.

On varauduttava lisäpuitteiden asentamiseen ikkunoihin lämpöeristystä silmälläpitäen. Kellarikerroksen ja 1.kerroksen ikkunoiden osalta on turvallisuussyistä varauduttava lisälasin asentamiseen esim. käyttäen polykarbonaattilevyä. Ratkaisut ja niiden soveltuvuus tarkistetaan jatkosuunnittelun yhteydessä. Erityisesti on otettava huomioon istuntosalien värilasi-ikkunoiden suojaus.

Vesikatto

Rakennuksen kattomuodot ja niihin liittyvät ilmastointipiiput ovat arvokas ja tunnusomainen osa rakennusta. Vanhat piiput on suojattava ja tarvittavat uudet ilmastointipiiput on ratkaistava erityisesti talon ulkomuotoon sopeutuvalla tavalla. Uudet piiput voivat tulla kysymykseen lähinnä talon puiston puoleisella sivulla.

Ulkomaalaus

Talo on vastikään maalattu.

Peruskorjauksen yhteydessä varaudutaan sävytyksen ja yksityiskohtien tarkistuksiin, sekä korjaustyössä vaurioituneiden kohtien maalauskorjauksiin.

Korjaustyössä on varottava tehdyn maalauksen vahingoittamista esim. ikkunoiden korjausten yhteydessä.

6.6. Sisätilojen pintakäsittelyt

Talon ainutlaatuisen hyvin säilyneet, historiallisesti arvokkaat pintakäsittelyt asettavat suuria vaatimuksia korjaustyölle.

Kaikki uudet asennukset on tehtävä niin, ettei pintakäsittelyjä vaurioiteta. Mahdolliset rakenteisiin puuttumiset, asennusten upotukset yms on rajoitettava harvoin, erityisesti harkittuihin kohtiin.

Pintakäsittelyjen korjauksissa ja täydennyksissä on 1. - 3. kerrosten osalta noudatettava alkuperäisten mukaisia tapoja, myös esim. värien teknisen koostumuksen suhteen.

Vanhat sisäovet ja niiden kehykset säilytetään. Puumukailuna toteutetut pintakäsittelyt edellyttävät paikkauskorjauksia.

Lattiat kunnostetaan. 1. kerroksen aulaa ja porrashallia ympäröivissä huonetiloissa 1 - 12 on alkuperäiset lautalattiat, jotka osittain ovat kuluneet, osittain peitetty myöhemmillä pinnoitteilla. Lattiat kunnostetaan ja petsataan alkuperäiseen sävyyn.

Seinien ja kattojen koristeellisia yksityiskohtia on tehty kipsistä, yksityiskohdat edellyttävät paikoin korjauksia ja täydennyksiä.

Seinien pintakäsittelyistä on huomattava osa tehty marmorimukailuna. Seinistä ja katoista on huomattava osa käsitelty koristemaalauksin. Pinnat ovat etupäässä liimaväriä, ja yksityiskohtia on toteutettu öljy- tai temperavärein.

Koristemaalauksen osalta tulee kysymykseen etupäässä puhdistus ja konservointi. Päällemaalattuja tai vahingoittuneita koristemaalauksia on pyrittävä palauttamaan, ensi sijassa ottamalla esiin alkuperäiset kerrokset.

Jatkosuunnittelussa on selvitettävä, missä määrin osittain päällemaalatuissa tiloissa on saatavissa esille alkuperäisiä maalauskerroksia. Tämä koskee varsinkin keskeistä porrashallia.

1. kerroksen kirjastoparvilla myöhemmin varustetut huoneet ovat koristemaalauksen osalta pahimmin vaurioituneet.

Alustava arvio koristemaalauksen ym erityisten pintakäsittelyjen osuuksista 1. - 3. kerroksissa (laadittu yhteistyössä museoviraston konservaattori Pentti Pietarilan kanssa):

s = seinät, k = katto + seinien yläosan profiilit

x = osittaisia paikkauksia ja korjauksia

xx = huomattavia paikkauksia ja korjauksia

huone no	puhdistus + paikkauksia	ylimaalattu: esiinraaputus + korjauksia	ei koristemaa- lattujen osien uud. maalaus alkup. sävyyn	huomattavia kipsikorjauksia	huomattavia reppauskorjauksia	huomautuksia
<u>1. kerros</u>						
aula ja por- rashalli	x					tiloja kiertävien seinien peilit maalattava alkuperäi- seen sävyyn (maalin poisto)
1. s + k		xx	x		?	
2. s	xx		x			
k	x		x			
3. s	xx		x			
k		xx	x	x	x	lattian massa poistettava laudoituksen päältä
4. s + k		xx	x			
5. s	x		x			
k		x	x			
6. s	x		x			
k		x	x			
7. s + k	xx		x	x		pursotetut kipsikoristeet katossa
8. s + k	xx		x			vrt ed.
9. s + k		xx	x		x	
10. s	xx		x (yläos)			seinäpanelin yläp. olevat kul- latut friisit raaputettava esille
k		xx	x	x	x	
11. s		xx	x			
k	xx	x (os)	x			
12. s	x		x			
k		xx	x			
kerroksen kaikissa tiloissa on tai palautetaan koristemaalauksia						
<u>2. kerros</u>						
porrashalli + käytävätila	x					seinien alkuperäisen marmo- roinnin ositt. esiinraaputus pylväiden marmoroinnin paikk. sivuseinien seinäpeilien uud. maalaus (maalin poisto)
13. s + k		xx	x			
14. s	x		x (alaos)			
k	x					lähes täydell. kunnossa
15. s + k	x					

huone no	puhdistus + paikkauksia	ylimaalattu: esiinraaputus + korjauksia	ei koristemaa- lattujen osien uud. maalaus alkup. sävyyn	huomattavia kipsikorjauksia	huomattavia rappauskorjauksia	huomautuksia
16. s	x		x			
k	x		(alaos)			lähes täydell. kunnossa
17. s	x		x			
k		xx	(alaos)			
18. s	x		x			
		xx	(alaos)			
19. s	x		x			
k	x		(alaos)			lähes täydell. kunnossa
20. s + k	x					parketin perusteell. kunn.
21. s	x		x			
k	x		(alaos)			lähes täydell. kunnossa
22. s + k		xx	x			
23. s + k	x					varauduttava ikkunoiden koris- telasien palauttamiseen vas- taaviksi kuin saleissa 15 ja 20.
kerroksen kaikissa tiloissa on tai palautetaan koristemaalauksia						
<u>3. kerros</u>						
porrashalli	x	(x)	(x)			käytävien sivuseinien uudel- leen maalaus, maalin poisto yläosa, holvisto ja palkisto ylimaalatut: koristemaalauks- ten esiinraaputus ja korjaus lasikaton perusteellinen puh- distus ja ositt. korjaus
24. s + k	x					
26. s + k	xx		x		x	
27-28. s		xx	x			
k		xx	x		xx	
29. s + k	xx		x		x	
30. s + k	xx		x		xx	

6.7. Valaisimet ja kalustus

Valaisimien ja kalusteiden osalta on tavoitteena ensisijaisesti säilyneiden vanhojen kalusteiden hyväksikäyttö. Kalusteet on kunnostettava ja rikkoutuneet alkuperäiskalusteet on korjattava. On varauduttava myös eräisiin vanhojen mallien mukaisiin täydennyksiin (mm. tila no 10, ravintolatila).

Uusille täydennettäville kalusteille ja yksityiskohdille asetetaan erityiset laatuvaatimukset, varsinkin 1. -3. kerroksen tiloissa.

6.8. Akustiikka

Saleissa 15 (luentosali), 20 (edustustila) ja 23 (tiedotussali) on varauduttava puheakustiikan parantamiseen vaimennusta lisäämällä. Ratkaisut on tehtävä vanhoja pintoja ja koristeita haittaamatta esim. parville sijoitettavin irrallisina elementeinä.

6.9. Ulkopuoliset työt

Uusi huoltokäynti rakennetaan talon vanhan pääportaikon pohjoispuolelle. Rampit on sopeutettava paikkaan ja kätkettävä istutuksin.

Puiston puoleinen käynti varustetaan uusien kevytrakenteisten rampein esim. teräsrakenteisistä valmistaen.

Puiston vanhat kiveykset kunnostetaan. Istutuksia täydennetään. Puisto varustetaan erityisesti suunnitellulla, tonttia kehystävällä rauta-aidalla.

Tontti varaudutaan varustamaan erityisellä ulkovalaistuksella puistoon sopivien valaisimien avulla.

Ulkotöiden osalta varaudutaan tontin omistajan puolesta toteuttamaan aidat, mahdollinen sadekatos ja muut kiinteät rakennelmat, vanhojen kiveysten korjaus ja ajotiet sekä tarpeelliset lisäistutukset. Suihkulähde kunnostetaan. Istutusten ja puisto-osan kalusteiden toteutustapa ja valtion ja Helsingin kaupungin osuudet harkitaan jatkosuunnittelun yhteydessä.

6.10. Tekniset ratkaisut ja asennukset, yhteenveto

Suoritettujen ennakkotutkimusten yhteenvedot ja erikoissuunnittelijoiden selostukset ovat liitteinä 2, 3 ja 4. Pohjapiirroksissa on esitetty periaateratkaisut teknisten tilojen sijoitukselle sekä pääkanaville ja sähkökui- luille.

Rakenteiden osalta ovat tärkeimpinä kohteina kellarien, uusien portaiden ja hissien sekä paloturvallisuuden pa- rantamisen aiheuttamien muutosten suunnittelu. 2. kella- rikerroksen rakentaminen edellyttäneen perusmuurien vahvis- tusta. Pää-ulkoportaan alusta on kosteuseristettävä. Yläpohjan lahovauriot on korjattava erityisesti papiston salin kohdalla. Vesikatto edellyttää korjausta ja ullakon tuuletuksen parantamista. Yläpohjan lämmöneristystä jou- duttaneen parantamaan. Porrashallin kattoikkuna edellyt- tää huoltotason rakentamista, joka ei saa häiritä väri- lasien kautta tulevaa valaistusta.

1. -3. kerroksen välipohjiin ei tarvinne puuttua raken- teellisesti. Tilat kuuluvat samaan paloalueeseen. 1. -2. kerroksen välipohjien täytteen uusiminen olisi rakennus- teknisesti perusteltua, mutta se on vaikeasti toteutet- tava ilman parkettien tai alakaton koristeiden särke- mistä, eikä näin ollen ilmeisesti tule kysymykseen.

Sähkötöiden osalta joudutaan asennusten laajaan uusimi- seen.

Nousujohtoja ja jakokeskuksia on alustavasti varattu 4 kpl/kerros. Näin pyritään pääsemään lyhyihin johtoyh- teyksiin. Sijoituspaikat ovat alustavia.

Keittiö suunnitellaan toimivaksi sähköllä. Rakennuksen sähköntarve edellyttää muuntamoaa. Automaattinen paloilmoi- tinjärjestelmä on varauduttava asentamaan ullakolle ja kellareihin, ja muihin tiloihin soveltaen mahdollisiin paikkoihin, joissa ei jouduta rikkomaan pintakäsittely- jä tai aiheuteta tiloja häiritseviä näkyviä laitteita. Muulta osin turvaudutaan käsikäyttöiseen järjestelmään, jota on kompensoitava tehokkaalla valvonnalla.

Valtioneuvoston kanslian kanta poistumistievalaistuk- seen on kielteinen, jatkosuunnittelussa on selvitettävä

varavalaistuksen soveltamismahdollisuuksia ja varavoiman hankintatapaa.

Ilmanvaihdon suunnittelun lähtökohtana on vanhojen kanavien mahdollisimman laaja hyväksikäyttö, mikä hormitutkimuksen mukaan on mahdollista. Myös vanhat säleiköt pyritään säilyttämään ja käyttämään hyväksi. Ilmastointin suunnittelu perustuu siihen, että raitis ilma voidaan ottaa sisälle vanhalla tavalla suihkulähteen kautta, jota järjestelyä viranomaiset alustavasti ovat puoltaneet tietyin ehdoin. Konehuoneet sijoittuvat 2. kellarikerrokseen. Uusien pystykanavien vetäminen rakennuksen tilojen läpi on erittäin vaikeaa. Jatkosuunnittelussa tutkitaan mahdollisuutta saada lisää pystykanavatilaa rakennettavan huoltohissin kuilun yhteydestä. Vanhojen säleikköjen korkeusasemat edellyttävät poikkeuksia säännöstöstä.

Ilmastointitason suunnittelussa on otettava huomioon suuret huonetilavuudet. Ilman kustutusta ei suositella, eikä myöskään jäähdytystä, jonka osalta ratkaisu tehdään jatkosuunnittelun yhteydessä.

Kaikki luvun 6 mukaiset tila-, korjaus- ja asennusratkaisut ovat alustavia ja laadittu kustannusarvion perustaksi sekä jatkosuunnittelun pohjaksi. Tarkemmat ratkaisut ja yksityiskohdat tutkitaan jatkosuunnittelun yhteydessä.

7. KUSTANNUSSELVITYS

7.1. Rakennuskustannukset ja perustamiskustannukset

Rakennus- ja perustamiskustannukset on esitetty seuraavalla sivulla kaavakkeella E 1. Rakennushankkeen perustamiskustannukset on arvioitu yhteensä 18 000 000 markaksi.

Valtion tulo- ja menoarviossa vuodelle 1979 osoitettiin 0.3 milj. markkaa Säätytalon peruskorjaustöiden suunnitteluun, ja vuodelle 1980 on varattu 0.4 milj. markkaa. Peruskorjaustyöt esitetään rahoitettavaksi hankekohtaisesti tulo- ja menoarvioesitysten yhteydessä.

Vanhojen kalusteiden korjausmahdollisuudet ja -tarve, täydentävien kalusteiden hankinnan tarve sekä näihin liittyvät kustannukset selvitetään jatkosuunnittelun yhteydessä. Tarvittavat irtokalusteiden korjaukset ja hankinnat toteutetaan käyttäjän erillishankintana.

PERUSTAMIS- JA ESISUUNNITELMAN KUSTANNUSSELVITYS

rakennushankkeen nimi Säätytalo		perust.suun.	uudisrak.	☒ muutos	laatuluokka 1
		☒ esisuunnit.	lisäarak.	☒ peruskorj.	II, III, IV
lääni Uudenmaan	kunta Helsinki	rakennuspaikan osoitetiedot Snellmaninkatu 9. 11			päiväys 26.2.1980
laatijavirasto tai -laitos Rakennushallitus		nimi ja virka-asema Tapio Holopainen, ins.			

perustamiskustannukset ja niiden jakautuma

kustannuserän nimi	mk/k-m ²	markkaa	prosenttia
Rakennuttajan kulut	250	2 000 000	11,1
Rakennustekniset työt	913	7 300 000	40,6
LVI-työt	375	3 000 000	16,7
Sähkötyöt	250	2 000 000	11,1
Maalaustyöt 1., 2., 3. krs.	350	2 800 000	15,5
Muutos- ja lisätyövaraus	112	900 000	5,0
arvioidut perustamiskustannukset yhteensä	2 250	18 000 000	100,0

perustamiskustannuksiin sisältyvät kustannuserät

☐ rakennuspaikan hankintakust. ja kunnallistekn. korv.	☒ erillishankinnat
☒ rakennuttajan kust. (suunnittelu, valvonta, liittyminen)	toimintainvestoinnit (irtaimisto, kojeet, laitteet)
☒ rakennustekniset-, LVI- ja sähkötyöt 2)	toiminnan käynnistämiskustannukset

rakennuskustannusten yksikköhintoja koskevat tiedot

rakennuspaikan pinta-ala m ²	bruttoala m ² 8 000	tilavuus m ³ 39 000	hyötypinta-ala m ² 3 458
yksikköhinta mk/m ²	yksikköhinta mk/m ² 2 250	yksikköhinta mk/m ³ 462	yksikköhinta mk/m ² 5 205

käyttökustannukset ja niiden jakautuma 3)

kustannuserän nimi	nykyiset käyttökustannukset		uuden hankkeen käyttökust.	
	markkaa	prosenttia	markkaa	prosenttia
käyttökustannukset yhteensä				

käyttökustannuksiin sisältyvät kustannuserät

☐ vuokrat	isännöintikustannukset (kiinteistökohtainen yleishoito ja hallinto, materiaali- ja energiahuolto, rakennusten puhtaanapito, ulkoalueiden puhtaanapito, ulkoalueiden hoito)
☐ korjaus- ja kunnossapitokustannukset	

lisäselvitykset

1) rakennuksen laatuluokka
2) kustannukset esitetään eriteltyinä

3) talonrakennushankkeen valtiolle mahdollisesti tuottamat tulosten muutokset selvitettyinä lisäselvityssarakkeessa

8. RAKENNUSHANKKEEN AIKATAULU

8.1. Kokonaisaikataulu ja rakennushankkeen kiireellisyys

Rakennushankkeen kokonaisaikataulu on esitetty seuraavalla sivulla kaavakkeella E 5.

Rakennustyöt esitetään aloitettaviksi vuoden 1982 alkupuolella. Siihen mennessä on ratkaistava tieteellisten seurojen kanslia- ja kokoustoiminnan väliaikainen tilajärjestely rakennustyön ajaksi.

Rakennustyöt on suunniteltu valmistuviksi heti vuoden 1983 puolivälin jälkeen. Rakennuksen vaativia sisämaalaustöitä 1.-3. kerroksissa varaudutaan jatkamaan vuoden 1984 kevääseen saakka. Jatkosuunnittelun yhteydessä on selvitettävä maalaustöiden vaikutukset rakennuksen käyttöönottoon ja suunniteltava sisämaalaustöiden porrastaminen siten, että ne mahdollisimman vähän haittaavat tilojen käyttöönottoa.

KOKONAISAIKATAULU ESISUUNNITELMAA VARTEN

rakennushankkeen nimi Säätytalo		uudisrak. lisärak.	X X	muutos peruskorj.
Tääni Uudenmaan	kunta Helsinki	rakennuspaikan osoitetiedot Snellmaninkatu 9-11		päiväys 29.2.80
laatijavirasto tai -laitos Rakennushallitus		nimi ja virka-asema Kauko Honkanen, rakennuspäällikkö		

kokonaisaikataulua koskevat tiedot

prosessiin käytetty aika 1)	1980 1980	1981 1981	1982 1982	1983 1983	1984 1984
perustamissuunnitelma					
esisuunnitelma	—				
ehdotuspiirustukset (luonnos 1)	—				
yksityiskohtaiset luonnospiirust. (luonnos 2)	—				
pääpiirustukset (työ 1)		—			
työpiirustukset (työ 2)		—			
rakentamisen valmistelu (urakalaskenta yms.)			—		
rakentaminen				—	
lausunnot 2)		B			
päätökset 3)	A	C	E		
poikkeus- ja rakennuslupa			D		
rahoituksen jakautuma mk/vuosi	400 000	800 000	10 000 000	6 500 000	

rakennustyöt
1, 3. korr. sidosmaalaus

lisäselvitykset 4)

- A. ES:n vahvistaminen ja suunnittelukehoitus
 B. L2-lausunnot
 C. L2-päätös
 D. Rakennuslupa
 E. Urakkapäätös

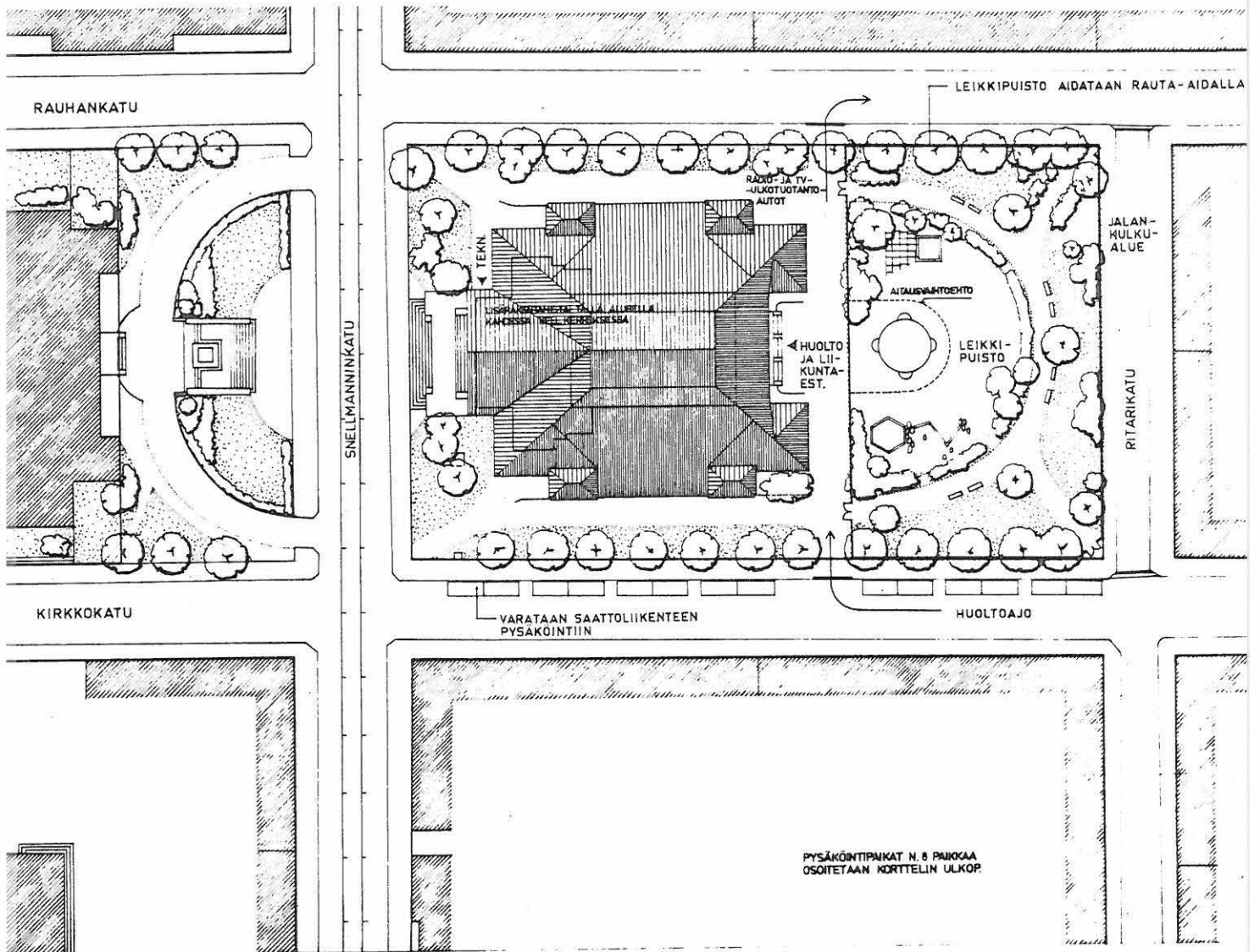
Rakennustyöt ovat valmiit elokuussa 1983, jolloin rakennuksen osittainen käyttöönotto on mahdollinen. Konservointimaalaustyöt valmistuvat huhtikuussa 1984.

1) kunkin vaiheen arvioitu kesto-aika esitetään graafisesti ao. vaiheen kohdalla
 2) lausuntojen nimet mainittava

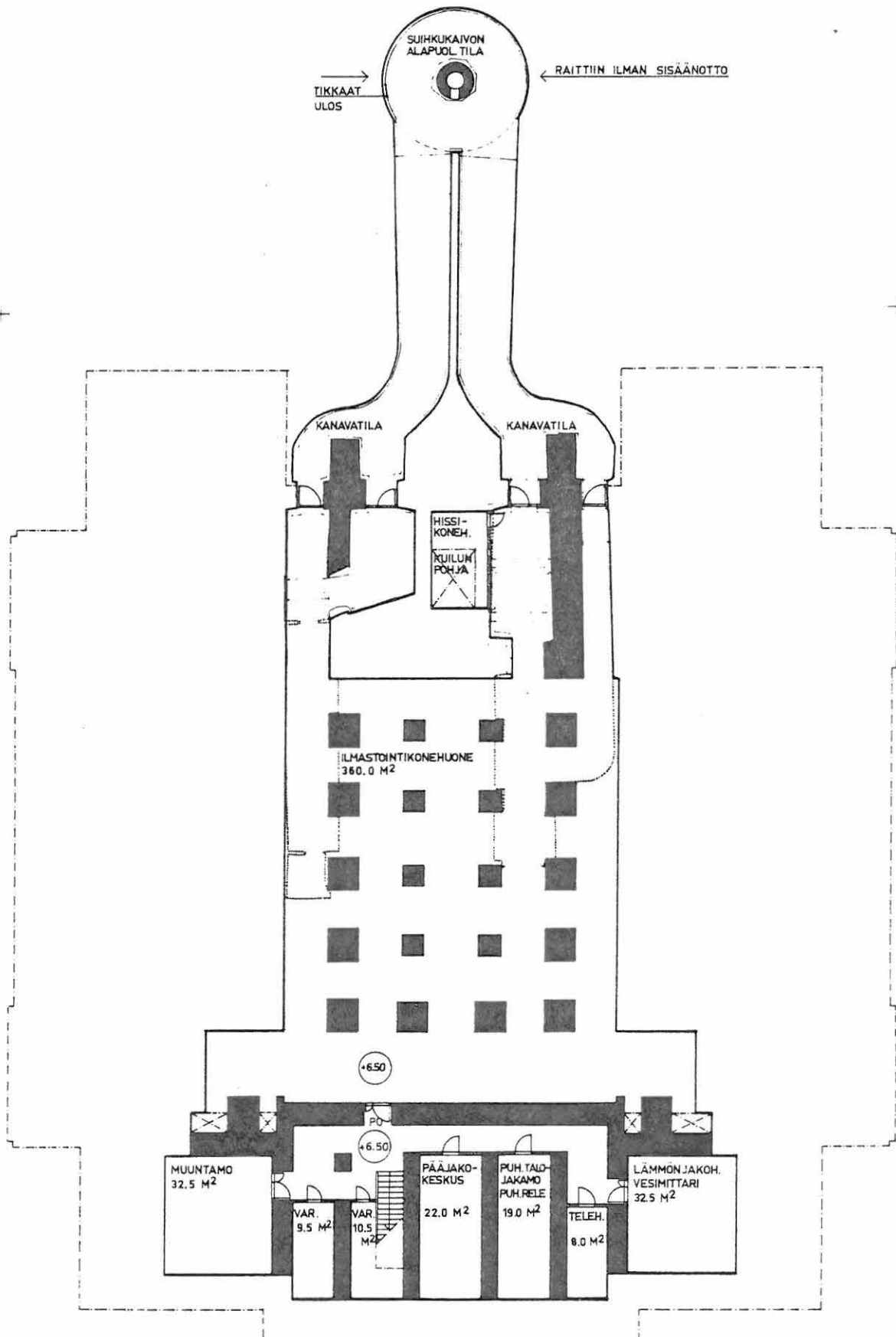
3) päätösten nimet mainittava
 4) lisäselvityssarakkeessa mainittava rakennushankkeen arvioitu valmistumisajankohta

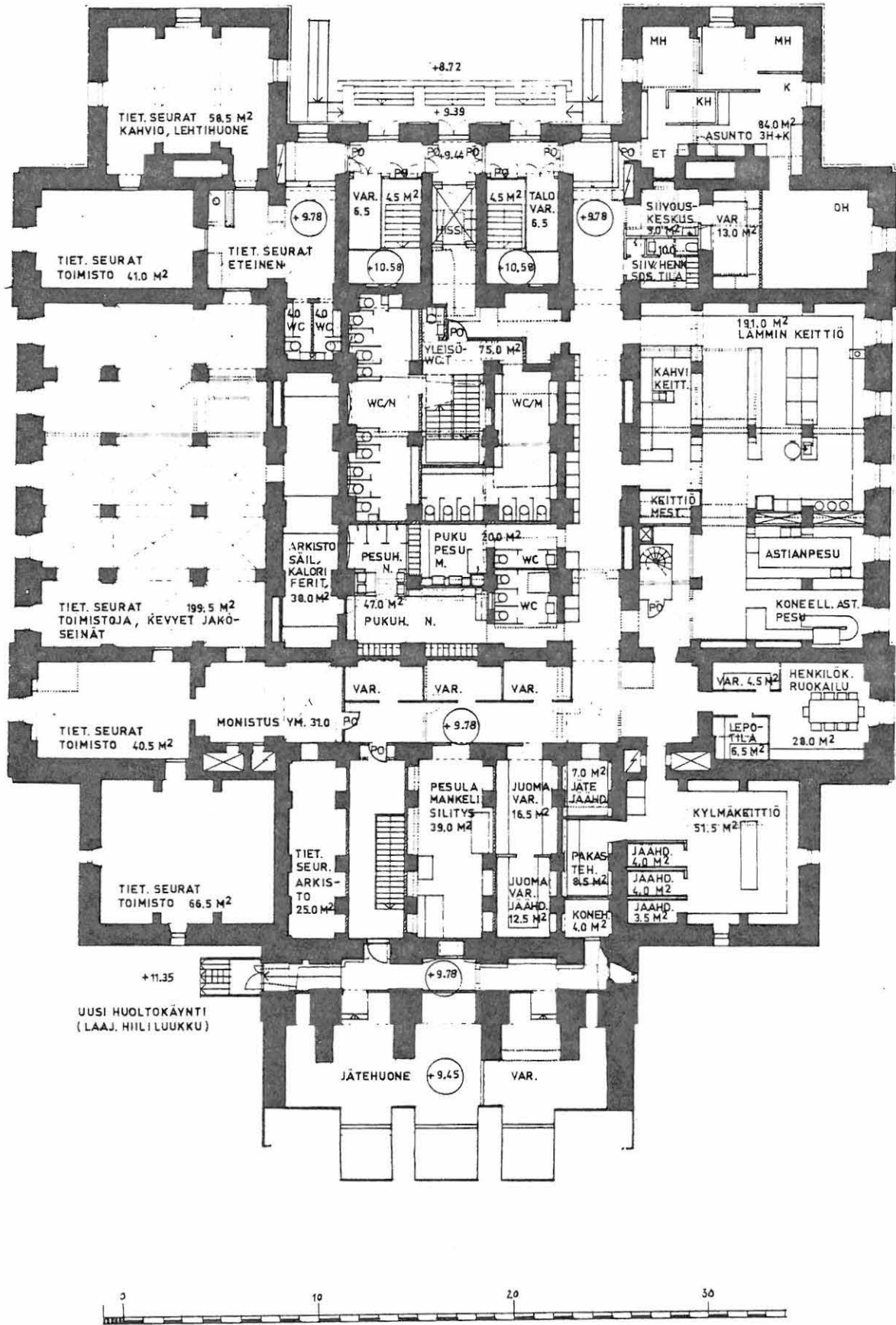
SÄÄTYTALO
Peruskorjaus. Esisuunnitelma

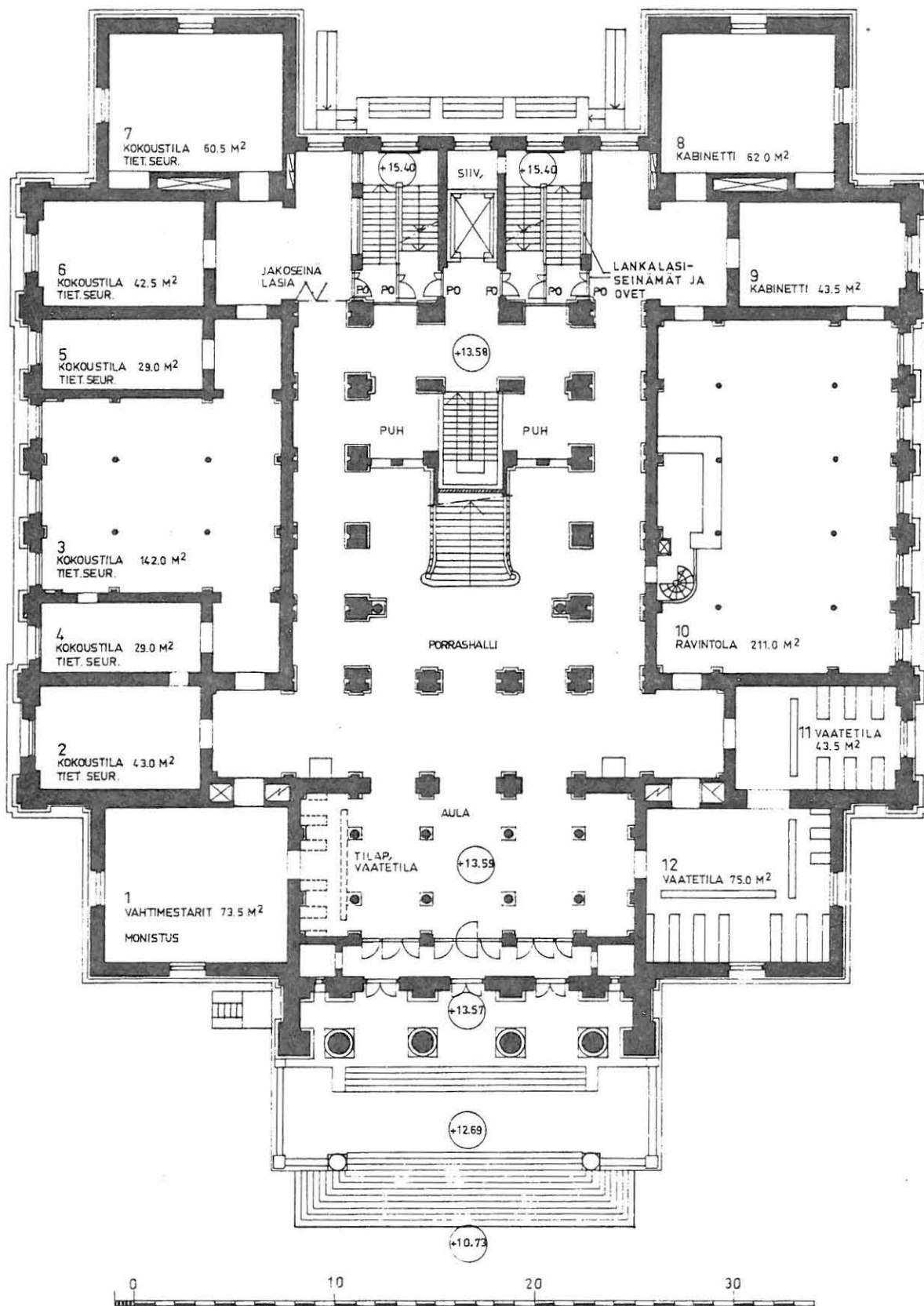
LIITE 1
Alustavat rakennusluonnokset

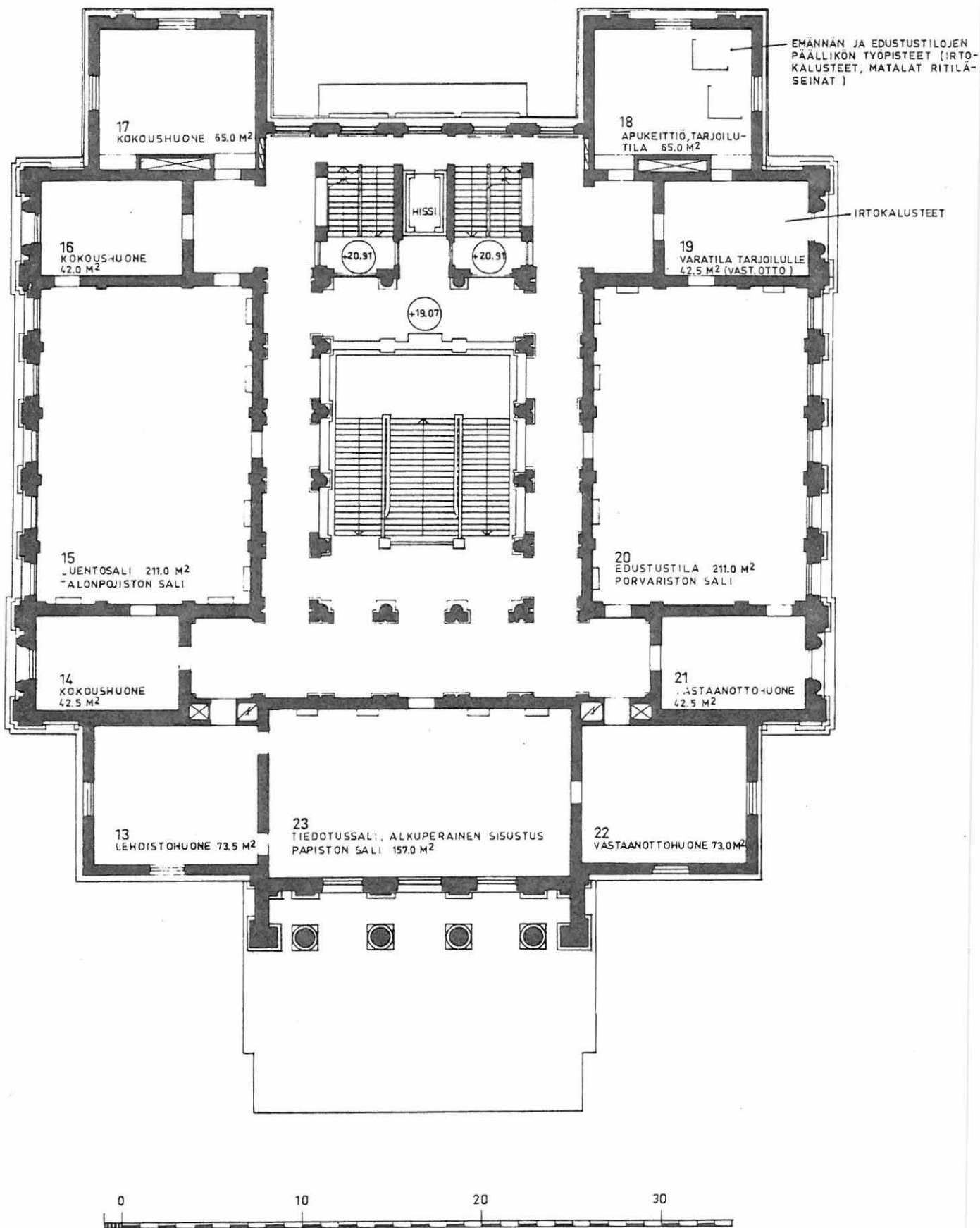

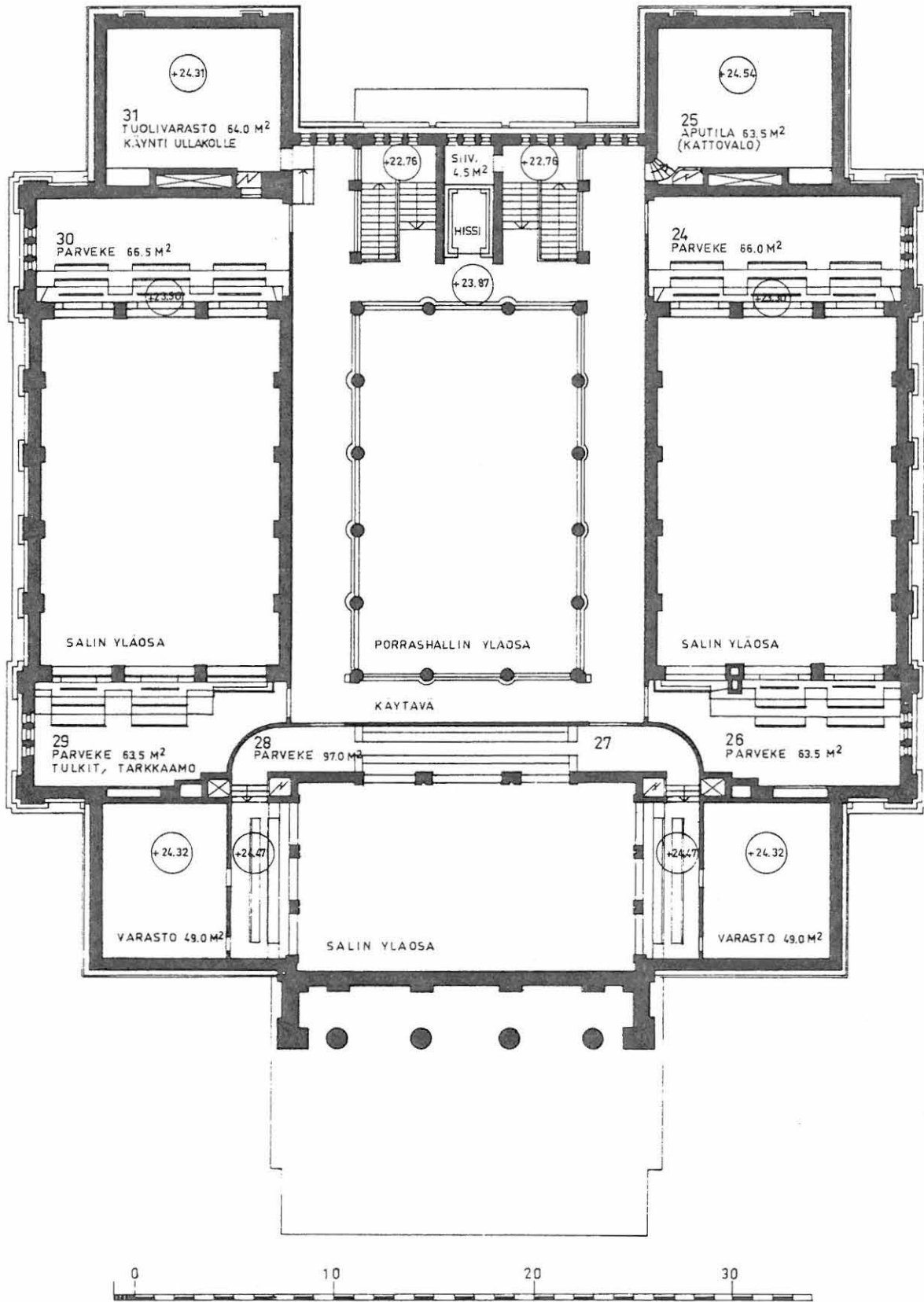
- liite 1/2 -

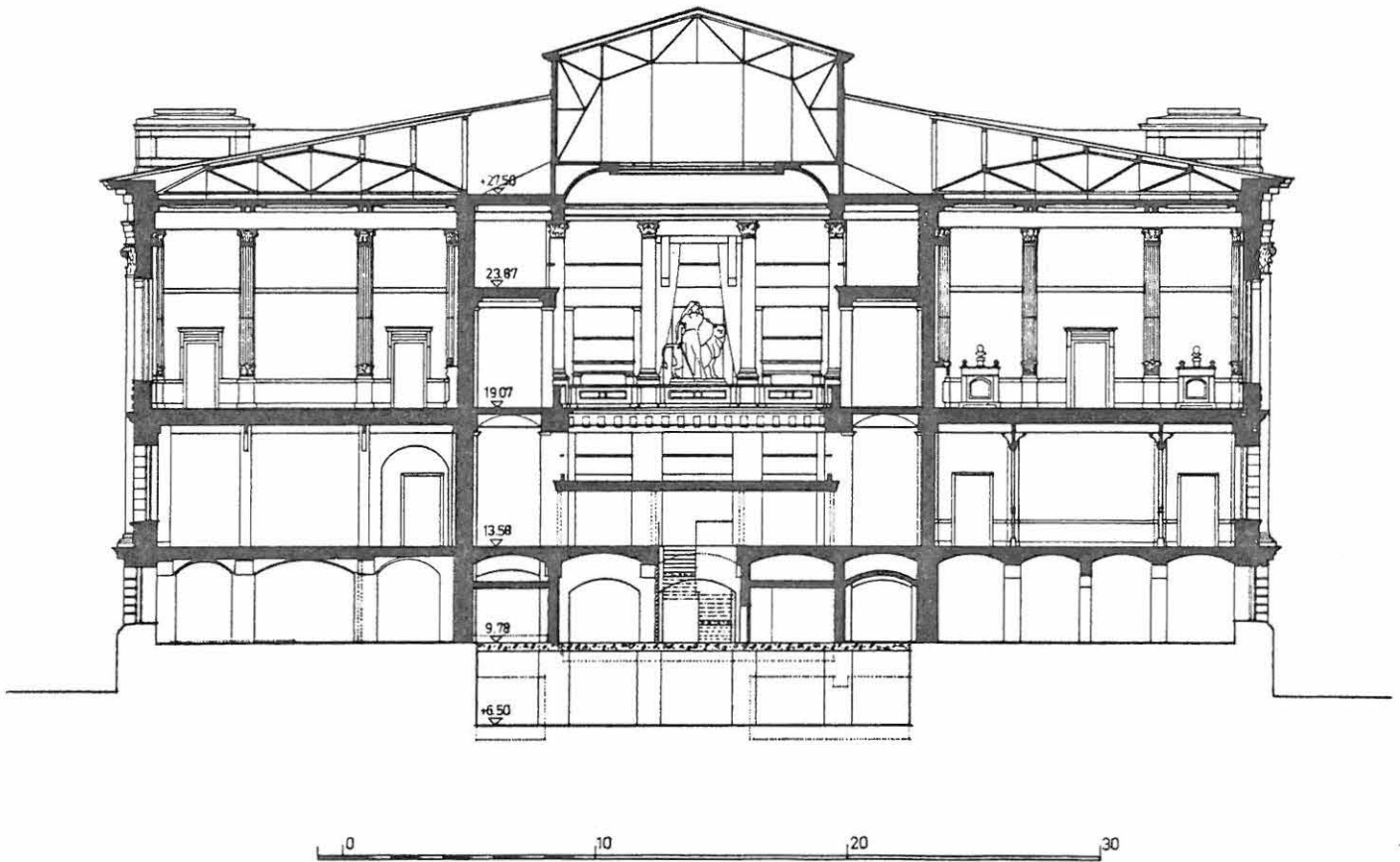

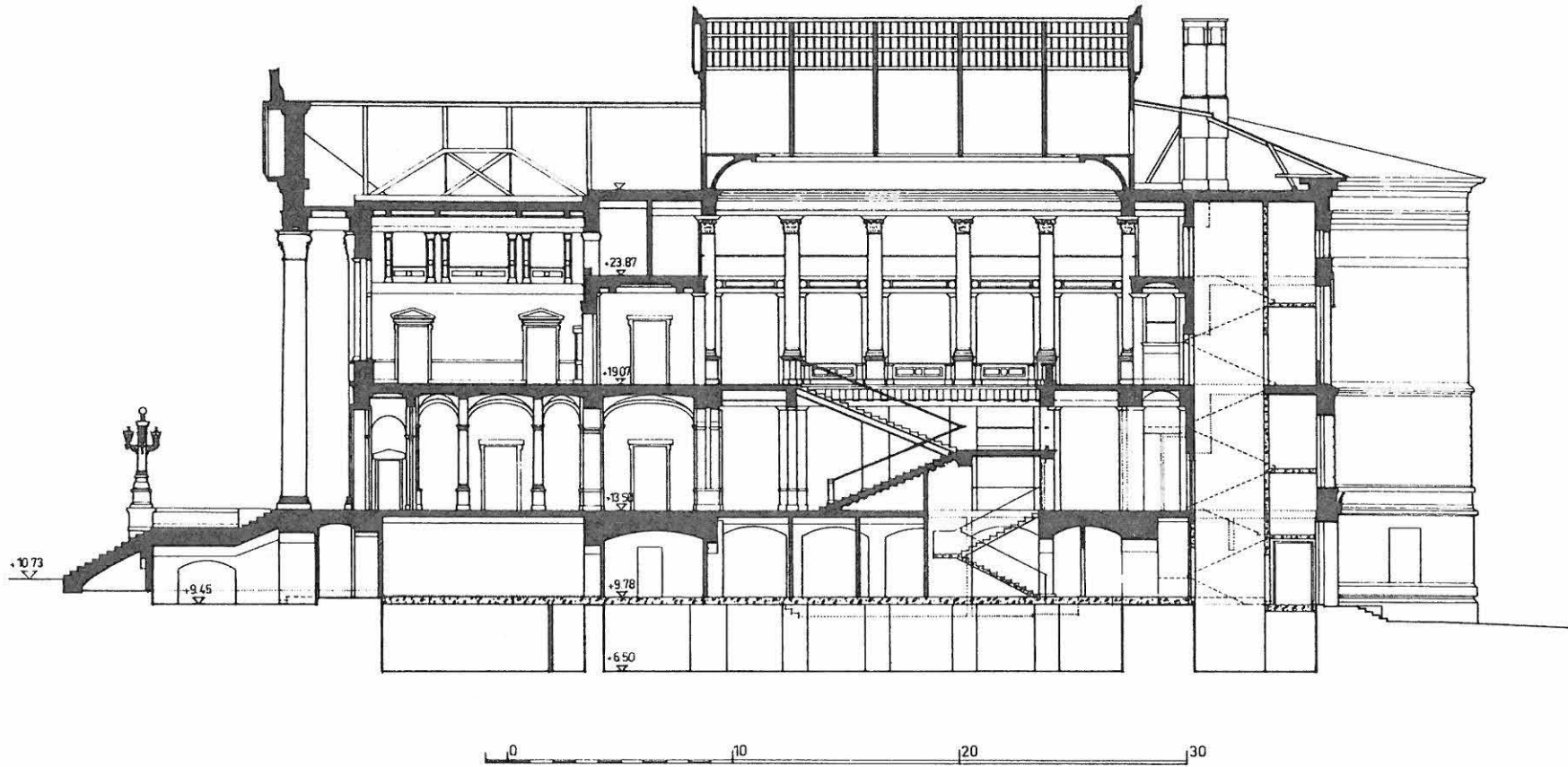

SÄÄTYTALO

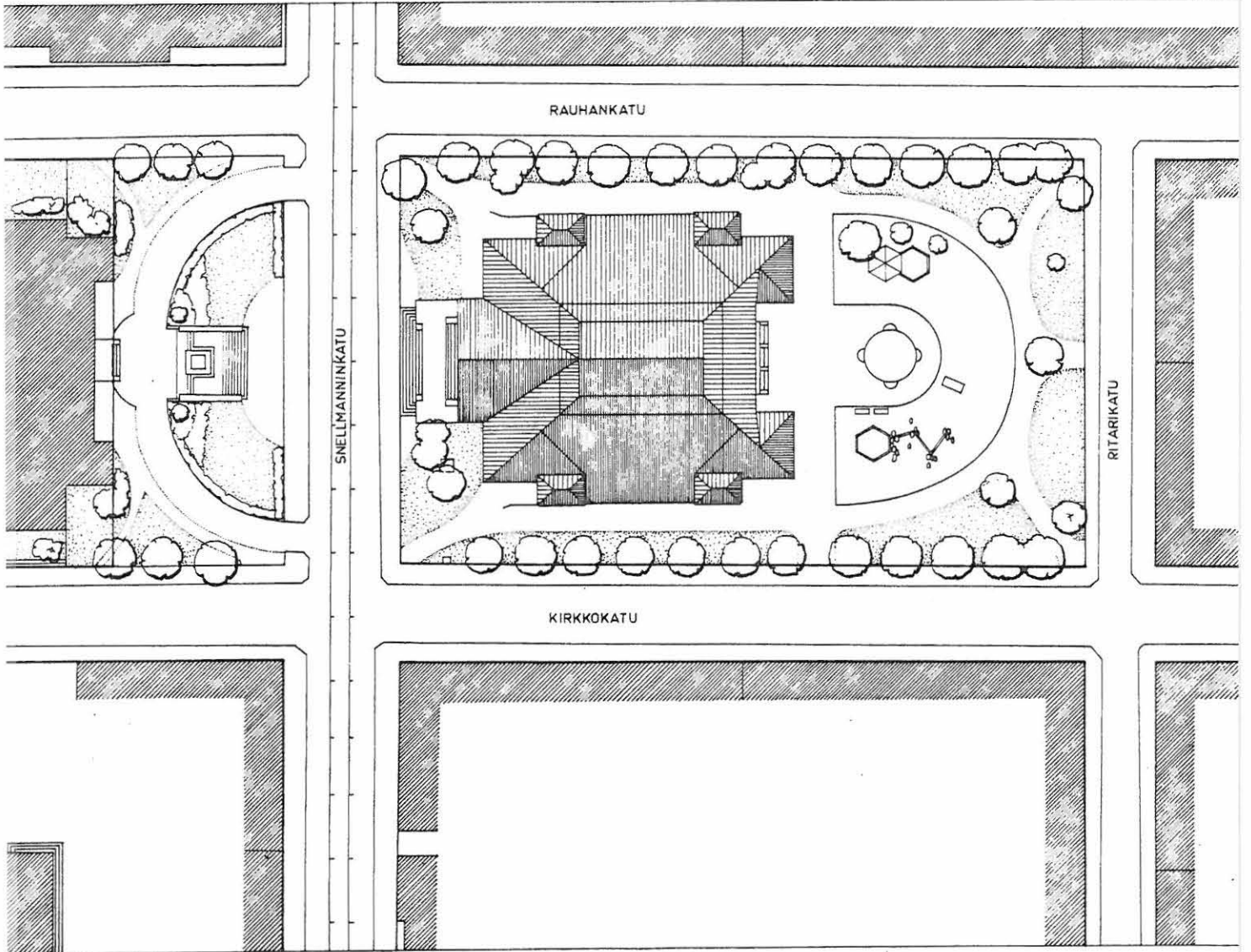
LUONNOS PIIR. NO 8 PITUUSLEIKKAUS 1:300
VILHELM HELANDER, JUHA LEIVISKÄ ARKKITEHDIT

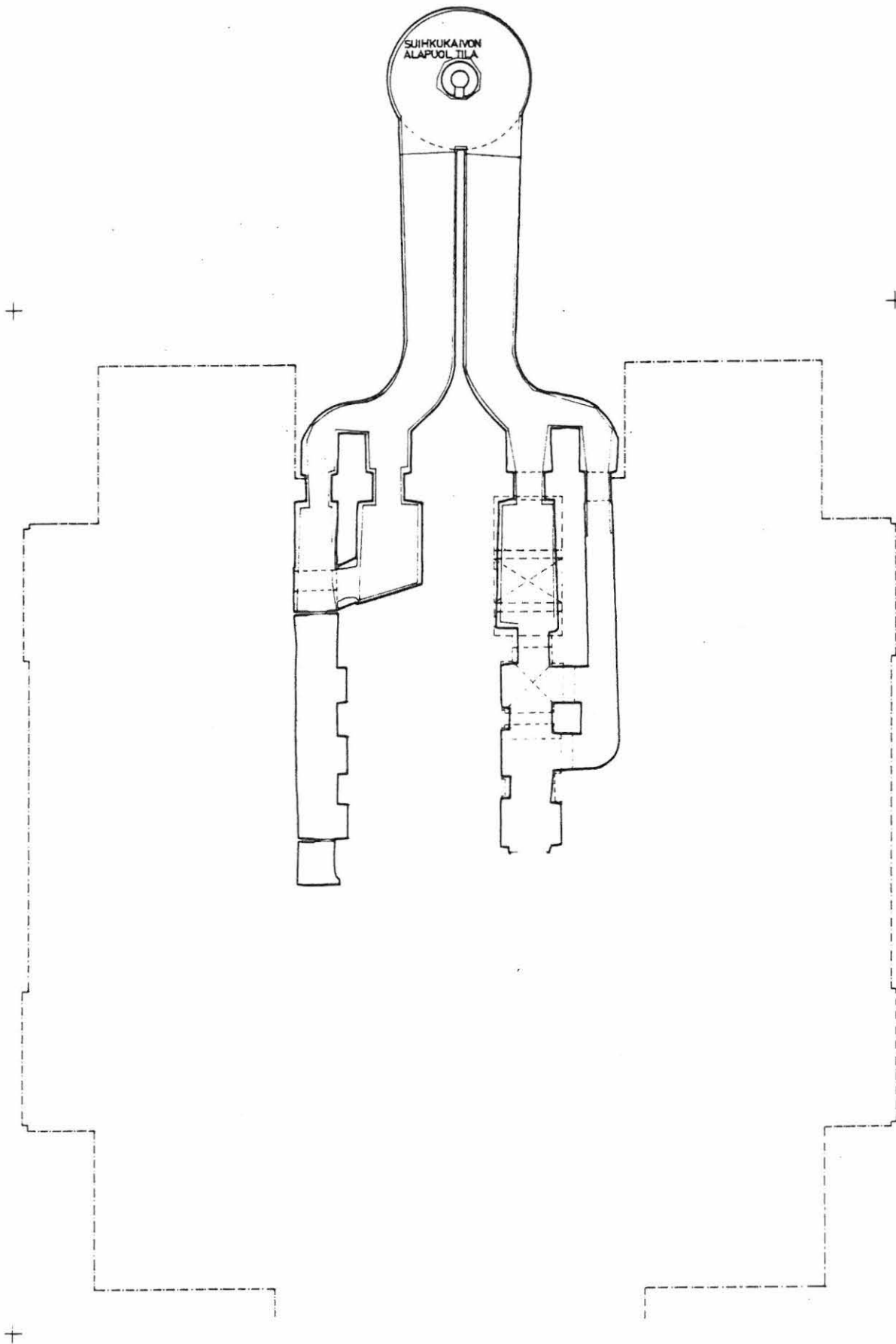
SÄÄTYTALO

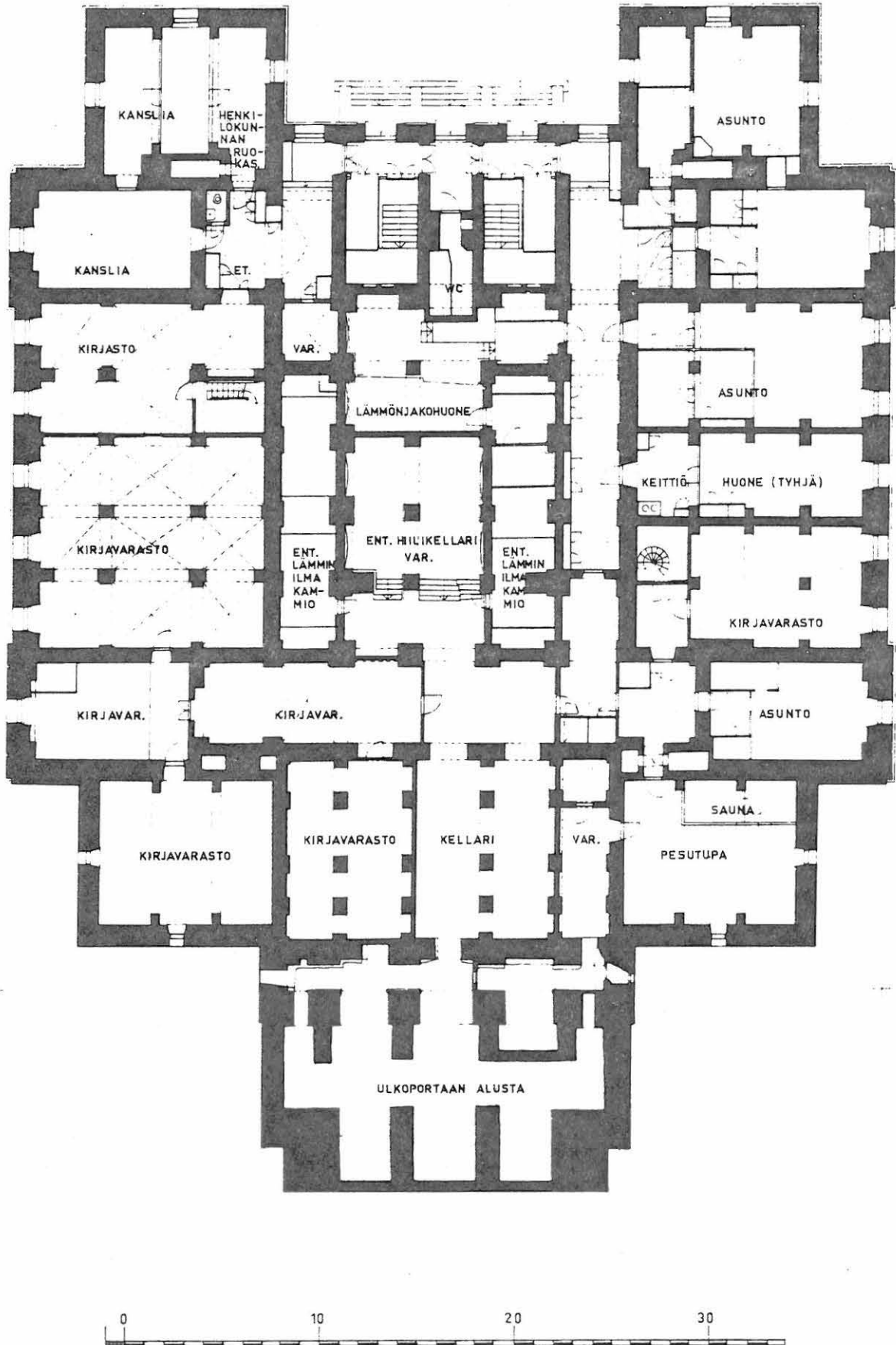
Peruskorjaus. Esisuunnitelma

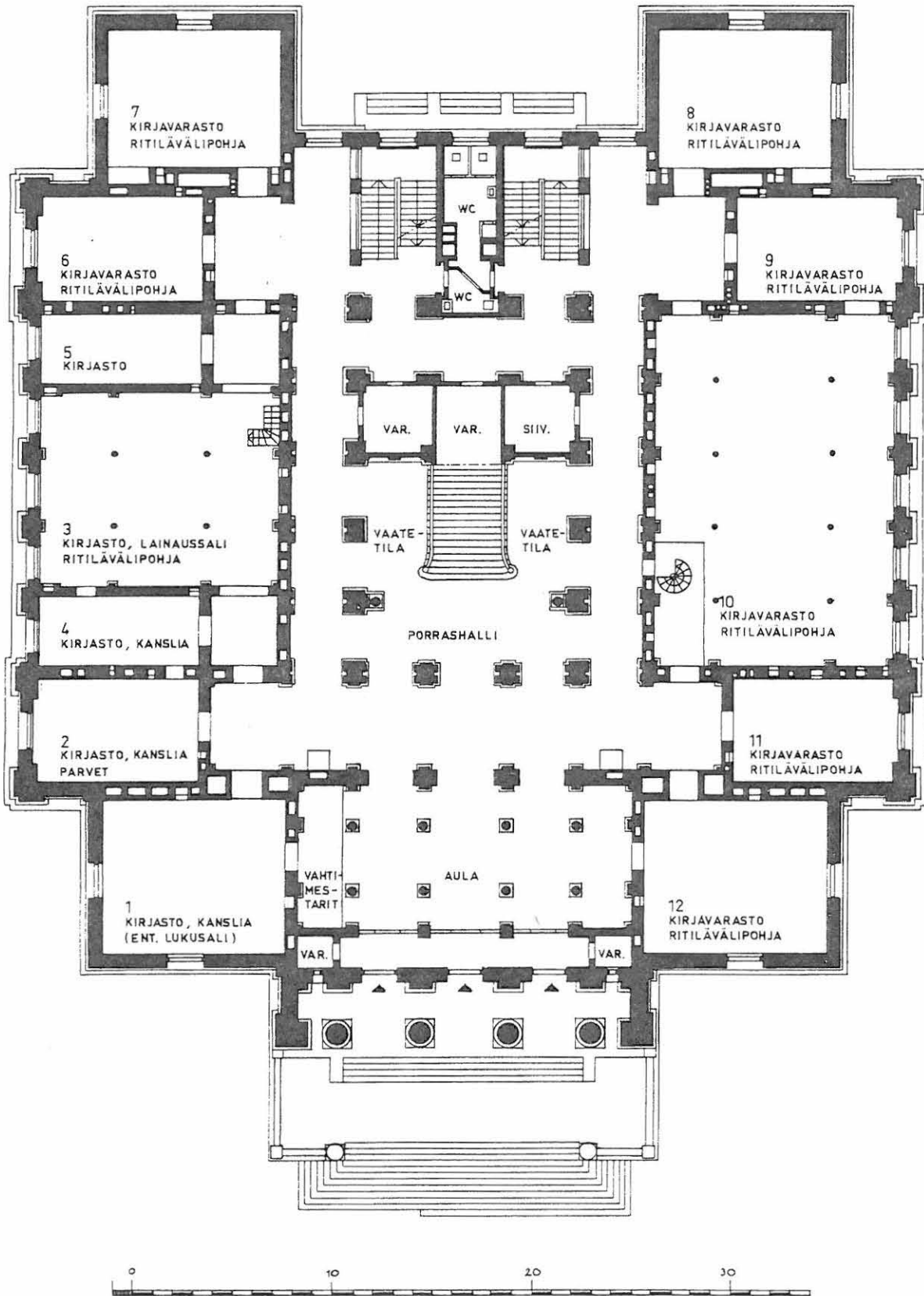
LIITE 2

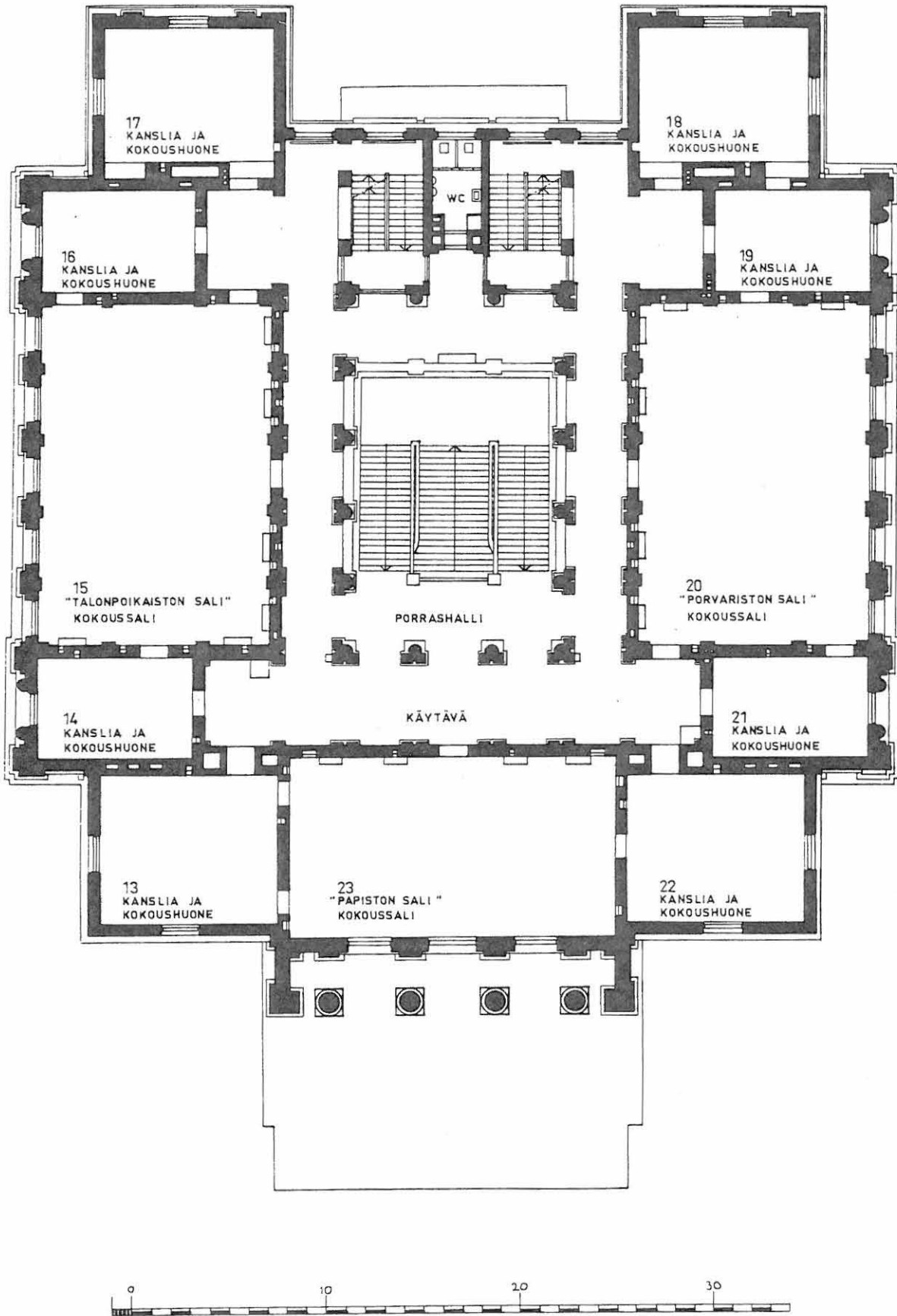
Nykytilannetta esittävät piirustukset

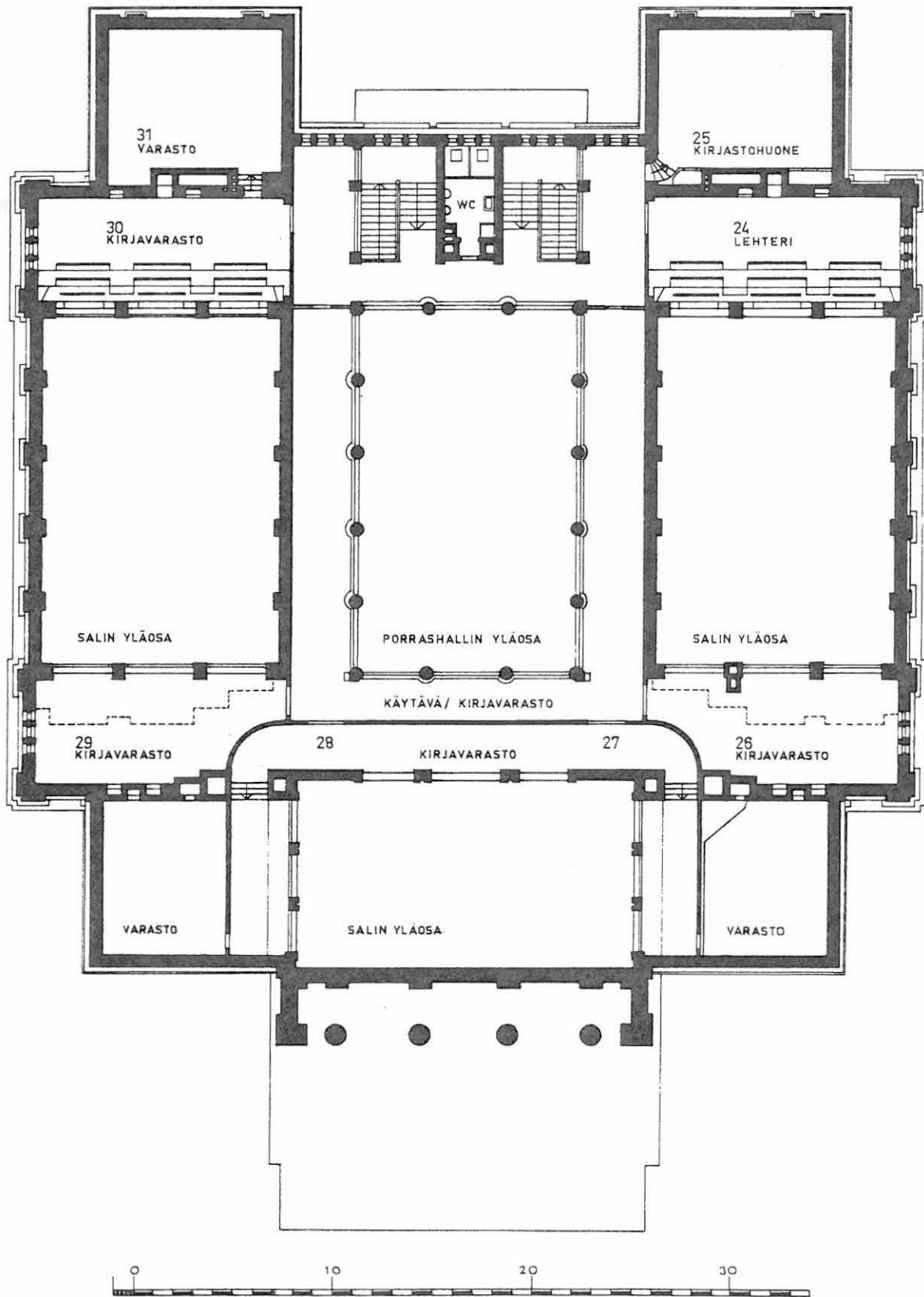

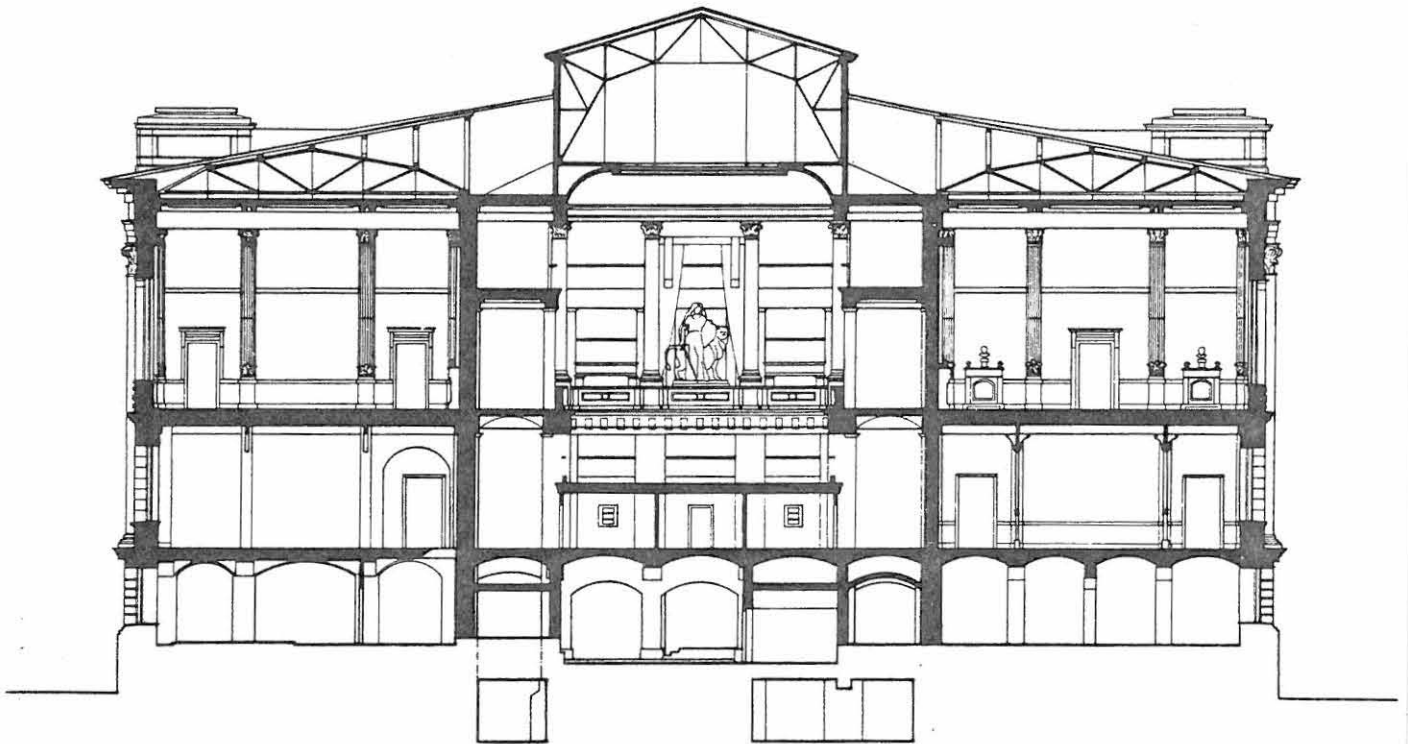

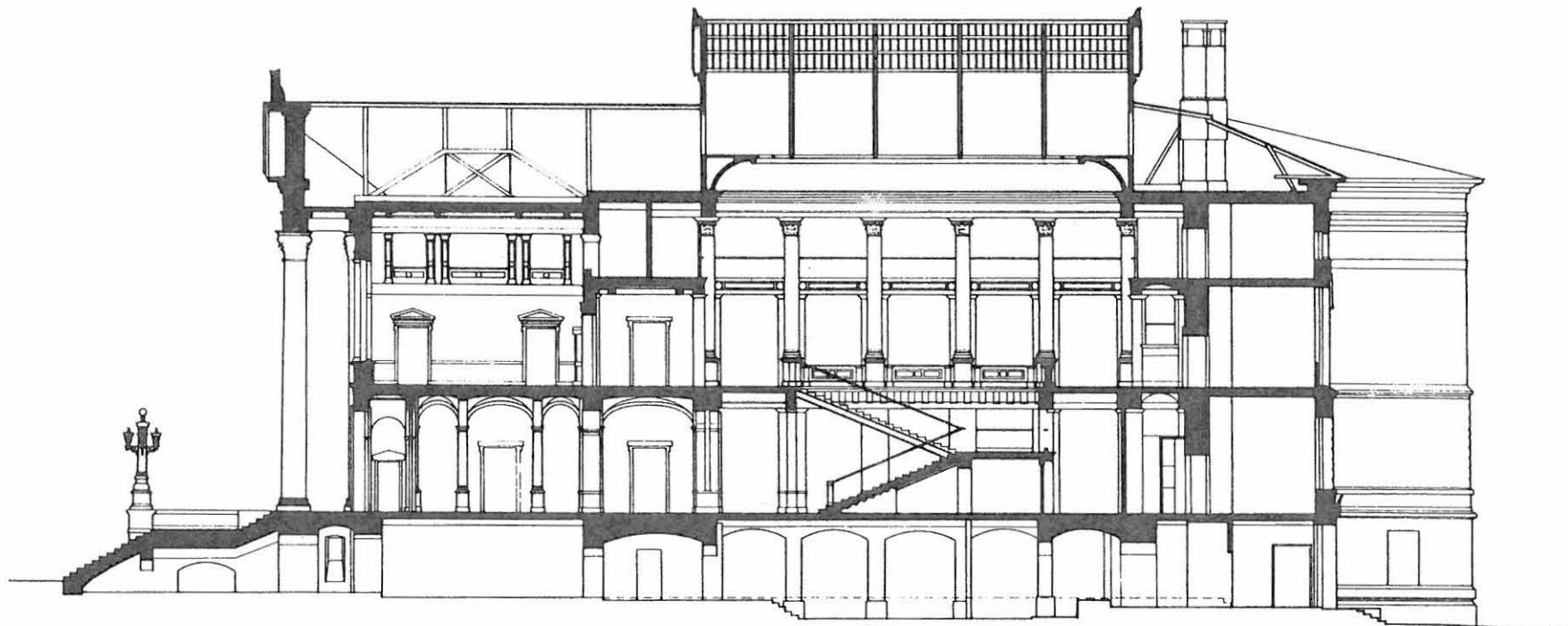

SÄÄTYTALO

NYKYTILANNE PITUUSLEIKKAUS 1:300
VILHELM HELANDER, JUHA LEIVISKA ARKKITEHDIT

SÄÄTYTALO

Peruskorjaus. Esisuunnitelma

LIITE 3

Rakennesuunnittelijan lausunto.

Yhteenvedo rakennetutkimuksista

INSINÖÖRITOIMISTO
M. PELKKIKANGAS KY
Kokkokalliontie 5 i
00370 HELSINKI 37

20.2.1980

Täydennetty 7.11.1979
päivättyä yhteenvetoa

YHTEENVETO SÄÄTYTALOSSA LOKAKUUSSA 1979
SUORITETUISTA RAKENNETUTKIMUKSISTA JA NIIDEN
PERUSTEELLA SUOSITELTAVISTA TOIMENPITEISTÄ

Pohjavesi

Helsingin kaupungin Geoteknillisen toimiston suorittamien pohjavesihavaintojen mukaan on pohjavesi Säätytalon ja suihkukaivon välisessä mittauspisteessä ollut syyskuussa 1979 korkeudella +5.40. Keväällä lukema on ollut hieman pienempi.

Pohjavesihavaintoihin liittyen on todettava, että Kirkkokatu 14:ssä olevien puupaalujen yläpään korkeuslukema on +5.40. Viereisellä tontilla suoritettavien rakennustöiden vuoksi on Kirkkokatu 14:n pihassa tällä hetkellä imeytyskaivo, jonka avulla pohjaveden korkeuslukema pyritään pitämään ennallaan.

Perustamistapa

Rakennuksen perustamistapaa ei ole voitu tarkistaa johtuen esisuunnitelmaa varten tehtävien tutkimusten rajoittuneisuudesta. Helsingin kaupungin Geoteknillisen toimiston edustajan FM Pekka Raudasmaan mukaan on aiheellista epäillä Säätytalon kaakkoisnurkan (Kirkkokadun puoleinen alanurkka) perustamisessa käytetyn puuarinaa tai puupaalutusta. Vaikka rakennuksessa ei ole ulkoapäin havaittavissa painumista aiheutuneita halkeamia, on aiheellista myöhemmässä vaiheessa selvittää rakennuksen perustamistapa. Tämä siitäkkin syystä, että rakennuksen ympärillä on havaittavissa maapohjan painumista.

Salaojitus

Vaikka kellarikerroksen (suihkukaivosta tulevat käytävät) lattiakorkeus on lähellä pohjaveden pintaa, ei salaojitusta voida rakentaa Kirkkokatu 14:n puupaalutuksesta johtuen. Tämän vuoksi ehdotamme, että rakennuksen kellarikerros ja perusmuurit suojataan maapohjassa olevalta kosteudelta seuraavasti: perusmuurien kunnan tarkastamisen yhteydessä laitetaan perusmuuria vasten jäykähkö mineraalivillalevy alimpien lattiatasojen alapuolelta lähtien ja tämän ulkopuolelle täytöksi erittäin hyvin vettäläpäisevä sora, somero tai sepeleli.

Kellarikerros

Peruskorjauksen yhteydessä rakennettavaksi kaavaillun kellarikerroksen rakentaminen on periaatteessa mahdollista. Suunnittelun yhteydessä on kuitenkin huomioitava perusmuurien vahvistamisen aiheuttama tilantarve, ja mikäli lattiakorkeus on lähellä pohjaveden korkeuden vaihtelurajoja, on lattioihin (ja seiniin) tehtävä vedenpaine-eristys. Uusien ilman vedenpaine-eristystä olevien lattioiden tyyppi voi olla esim. RAKH:n tyyppin AP2 mukainen.

Perusmuurien vahvistaminen voidaan suorittaa tilanteesta riippuen jollakin seuraavista toimenpiteistä (eri vaihtoehdoista keskusteltu Ins.tsto Pohjatekniikka Oy:n edustajan kanssa): injektointi, ruiskubetonointi ja manttelointi ($d \leq 150$ mm). Joissakin tilanteissa saattaa olla aiheellista käyttää myös pultituksia. Kussakin tilanteessa käytettävän vahvistamismenetelmän valinta suoritetaan geoteknillisen asiantuntijan ohjeiden mukaisesti. Näin ollen geoteknillisen asiantuntijan kytkeminen suunnitteluun on myöhemmässä vaiheessa tarpeellista.

Kellarikerroksen uudet maanpainesseinät tehdään teräsbetoniseininä. Väliseinät voidaan tehdä arkitehdin valinnan mukaisesti.

Suihkukaivosta rakennukseen johtuvien tunneleiden ulkopuolisen vedeneristyksen suosittelemme täydellisesti uusittavaksi. Tunneleiden lattiarakenteet voitaneen jättää ennalleen, mikäli niissä ei havaita vesivuotoja eikä niihin kohdistu mitään rakennustoimenpiteitä. Mikäli tunneleiden lattioiden korkeusasemaa joudutaan laskemaan, on uudet lattiarakenteet ehdottomasti rakennettava vedenpaine-eristettyinä. Tunneleiden perustamistapa ja perustusten kunto on tarkistettava.

Pohjakerros

Suoritetuissa tutkimuksissa on todettu osan pohjakerroksen lattioista olevan holvattuja 1/2-kiven tiiliholvilla. Tutkimuspiste sijaitsi suunnittelun keittiön kohdalla (Kirkkokadun puoleinen sivu). Rakennuksen symmetriasta johtuen voidaan samanlaisen rakenteen päätellä olevan myös rakennuksen vastakkaisella puolella (Rauhankadun puoli). Tämä rakenne tulee huomioida LVIS-vetoja suunniteltaessa, sillä holvaukseen ei voida tehdä roiloja. Lattiarakenteeksi ehdotamme holvauksen päälle laitettun lämmöneristeen päälle valettavaa teräsbetoniaa, joka tarvittaessa voidaan tehdä myös kantavana rakenteena. LVIS-vetojen kannalta lieinee aiheellista varautua lattian alapuolisten johdotkanaalien rakentamiseen.

Pääportaan alapuolinen tila voidaan ottaa käyttöön. Tilan syventäminen on mahdollista, mutta perusmuurien vahvistamistoimenpiteiden vaatima tilantarve on huomioitava. Lisäksi on pääportaan kohdalle ehdottomasti rakennettava kunnollinen veden-eristys suojaamaan alapuolisia rakenteita riippumatta tilojen tulevasta käytöstä.

Lattiarakenteeksi ehdotamme holvaamattomissa tiloissa rakennetyypin AP 2 mukaista rakennetta.

Uusi porras 1. kerroksesta pohjakerrokseen voidaan rakentaa.

Hissi voidaan rakentaa suunniteltuun tilaan. Tarvittaessa hissi voitane viedä myös kellari-kerroksen tasolle saakka.

1. kerros

1. kerroksen lattiarakenteet ovat tiiliholvattuja (1/2-kiveä). Holvauksen päällä on rakennusjätettä ja kivinen tai puinen pintarakenne. Sähkövetojen upottaminen lattiaan on mahdollista.

1. kerroksessa olevien valurautapilareiden sekä 1. kerroksen katossa olevien kantavien teräs- ja puupalkkien palosuojausvaatimuksista on neuvoteltava paloviranomaisten kanssa.

2. kerros

1. ja 2. kerroksen välisen välipohjarakenteen on todettu tutkimuspisteistä saatujen tietojen perusteella täyttävän nykyisin kokoontumistiloille asetettavat kuormitusvaatimukset (tungoskuorma $4,0 \text{ kN/m}^2$). Välipohjissa on käytetty täytteenä sammalta, jonka suuren palonarkuuden vuoksi suosittelemme vaihdettavaksi mineraalivillatäytteeksi. Paloviranomaisten mielipiteestä riippuen voidaan täytteiden vaihdosta luopua, sillä em. työn suorittamiseksi on lattioiden pintarakenteet purettava, eikä vanhoja parketteja voitane irroittaa ehjinä.

2. kerroksen katossa olevien kantavien puupalkkien palosuojausvaatimuksista on neuvoteltava paloviranomaisten kanssa.

Lehterikerros

Lehterikerroksen lattiarakenteen on tutkimuspisteistä saatujen tietojen perusteella täyttävän nykyisin kokoontumistiloille asetettavat kuormitusvaatimukset (aulan lehteri $4,0 \text{ kN/m}^2$, kokous-salien lehteri $2,5 \text{ kN/m}^2$). Välipohjissa on käytetty täytteenä sammalta ja rakennusjätettä, jotka ehdotamme vaihdettavaksi mineraalivillatäytteeksi. Samoin kuin 2. kerroksen kohdalla voidaan täytteiden vaihdosta luopua paloviranomaisten mielipiteestä riippuen.

Yläpohjarakenne

Yläpohjarakenteissa on havaittu olevan lahovaurioita. Pahin tilanne näyttää olevan Papiston salin kohdalla, missä useampia kannattajia on vaurioitumisen vuoksi uusittava. Vaurioita on myös havaittu Porvariston salin kattorakenteissa. Suurimpana syynä vaurioihin voidaan pitää vesikatossa olleita vuotoja. Yläpohjien täytteenä on käytetty sammalta ja rakennusjätettä. Pintarakenteena on melkein koko yläpohjassa tiililadonta, pienellä osalla melko uuden tuntuinen betonilaatta ja Papiston salin kohdalla laudoitus ja bitumihuopa, mikä lienee osaltaan lisännyt lahovaurioita.

Koska pisteittäisillä tutkimuksilla ei voida saada täydellistä kuvaa kannattajien kunnosta, suosittelimme koko yläpohjan täytteen vaihtamista mineraalivillaksi ja tiilisen palopermannon korvaamisesta palosuojaukseen käytettävällä mineraalivillalla. Tämä siitäkkin syystä, että yläpohjaan on joka tapauksessa lisättävä lämmöneristystä. Tiilien aiheuttaman kuormituksen poistaminen puurakenteiden päältä saattaa aiheuttaa puukannattajien taipuman vähenemistä ja näin ollen pientä liikettä pintarakenteissa. Mikäli yläpohjarakenteen yhteydessä on käytetty rapattuja kattoja, on näiden osalta harkittava em. toimenpiteistä luopumista. Tarkastuskäyntejä varten rakennetaan ullakolle kävelysillat.

Paloviranomaisten kannanoton mukaisesti on yläpohjan kantavina rakenteina toimivat, ullakolle sijoitetut teräsristikot sekä muut teräksiset kantavat rakenteet paloeristettävä. Paloeristeistä lienee käyttökelpoisin tyyppi hyväksytty (n:o 863/545/78) Vicuclad-levy. Eristeiden kiinnittämisessä saattaa esiintyä vaikeuksia, koska vesikattorakenne tukeutuu suoraan teräsristikoihin. Ennen paloeristämistä on teräsrakenteet puhdistettava ja suojattava ruosteenestomaalauksella.

Aulan kattoikkuna

Aulan kattoikkunalla ei nykyisellään ole mitään huoltomahdollisuutta. Tämä ehdotetaan rakennettavaksi siten, että kattoikkunan yläpuolelle laitetaan teräspalkisto, jonka varassa jonkinlainen huoltotaso voisi liikkua.

Kattoikkunan yläpuolelle suosittelimme asennettavaksi esim. Plexiglass-kerroslevyn (Oy Lohja Ab), jonka avulla voidaan lisätä lämmöneristystä ja suojata kattoikkuna. Levyt asennettaisiin em. palkistoon kiinnitetyn kehikon varaan.

Rakennustyön aikana on koko kattoikkunarakenteen kunto tarkistettava ja tarvittaessa uusittava. Samoin kattoikkunatilan ja ullakon väliset seinät on lämmöneristettävä.

Tämän kattoikkunan yläpuolella olevan teräslankalasi-ikkunan kunto on tarkistettava. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota vesivuotojen ehkäisemiseen. Tätä ikkunaa kannattavat teräsristikkorakenteet on puhdistettava ja suojattava ruosteenestomaalauksella.

Kattoikkunatilan ja ullakon välisen seinän palonkestoa on lisättävä. Osana tässä vaikuttaa seinän lämmöneristäminen, mutta pintamateriaalit on suojattava esim. Luja-levyllä. Luja-levyjen sijasta voitane harkita aikaisemmin mainittujen Vicuclad-levyjen käyttöä, koska niillä saatane parempi palosuojaus.

Vesikatto

Ullakkotiloista suoritetussa tarkastelussa vaikuttivat kattotuolit ja ruodelaudoitukset suhteellisen hyväkuntoisilta. Yksityiskohtainen tarkastus saattaa tuoda esiin joitakin liitoksia, jotka on vahvistettava.

Rakennukseen on uusittu peltikatto muutama vuosi sitten (takuu-aika päättynyt). Tutkimusten aikana (2.11.1979) havaittiin vesikatossa melko runsas vuoto. Syytä selvitetessä todettiin katolle muodostuneen jään estävän veden valumisen. Näin ollen vesi tunkeutui jään alla peltikatteessa olevasta reiästä sisään. Reikä oli syntynyt edellisellä talvena jäitä hakattaessa, mutta tuli vasta nyt jäiden vaikutuksesta esiin. Rakennustyön yhteydessä suosittelemme katteen ja saumauksen perusteellista tutkimista ja tarvittaessa korjaamista. Saumauksen tulisi olla tehty kaksinkertaista saumaa käyttäen. Kun lisäksi lämmöneristystä lisätään sekä ullakon tuuletusta parannetaan, voitane tulevaisuudessa välttyä katolla tapahtuvasta jäänmuodostuksesta.

Rakennetutkimukset on suoritettu melko suppeasti pyrkien selvittämään rakenteiden yleiskunto ja kantavuudet. Joitakin asioita on jätetty tutkimatta, ettei pintamateriaaleja vaurioitettaisi. Näin ollen saattaa myöhemmissä suunnitteluvaiheissa esiintyä tarvetta joihinkin lisätutkimuksiin.

Tähän yhteenvetoon liittyen olemme laatineet suoritetuista tutkimuksista tutkimuspiirustukset, sekä piirustukset tässä yhteenvedossa ehdotetuista uusista ratkaisuista.

Kunnioittaen

INSINÖÖRITOIMISTO
M. PELKKIKANGAS KY

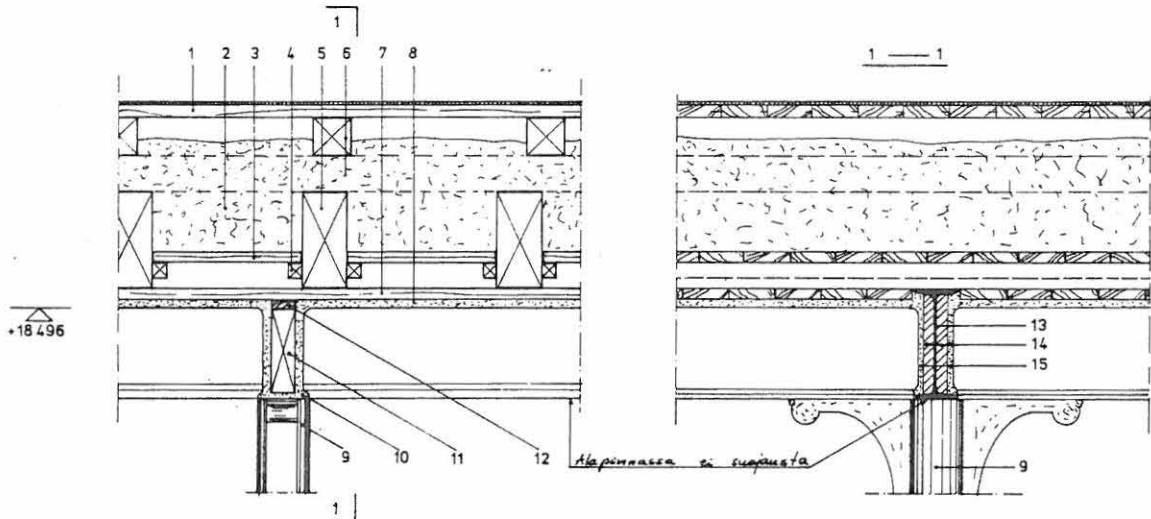

M. Pelkkikangas

Tapio Jauhiainen

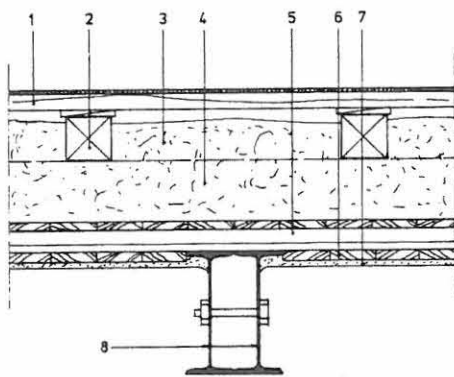
I. Talonpojiston salin lattiarakenne 1:10

1. Parhetti ja sen aluslaudoitus.
2. Samaalitäyte
3. Rasti pohja, paksuus 38 mm
4. Kannatusrimat 45 x 45 mm
5. Kannattajat, $h \times b = 320 \times 145 \text{ mm}^2$, $k \approx 650$.
6. Korokkeet 125 x 125 mit, alimmat korokkeet arnoitte.
7. Laudoitus, paksuus 30 mm
8. Tikutus ja rappaus
9. Veturautopilari, $\phi \approx 170 \text{ mm}$
10. Tikutus ja rappaus

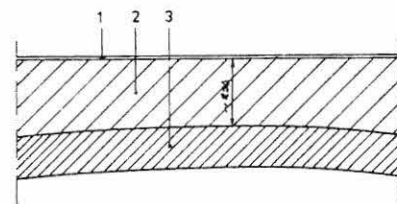
11. Palkki $h \times b = 275 \times 80 \text{ mm}^2$
12. Laata, paksuus 52 mm
13. Teräs profiili, $h \times b = 350 \times 145 \text{ mm}$
14. Tiilimuuraus
15. Rappaus

II. Neuvotteluhuoneen lattia 1:10

1. Parhetti ja sen aluslaudoitus
2. Korokkeet ja onttaimukilat
3. Samaalitäyte
4. Kannattajat 300 x 140 mm²
5. Rastipohja ja kannatusrimat
6. Laudoitus, paksuus 30 mm.
7. Tikutus ja rappaus
8. Teräs profiilit, 2 kpl $h \times b = 400 \times 155 \text{ mm}$

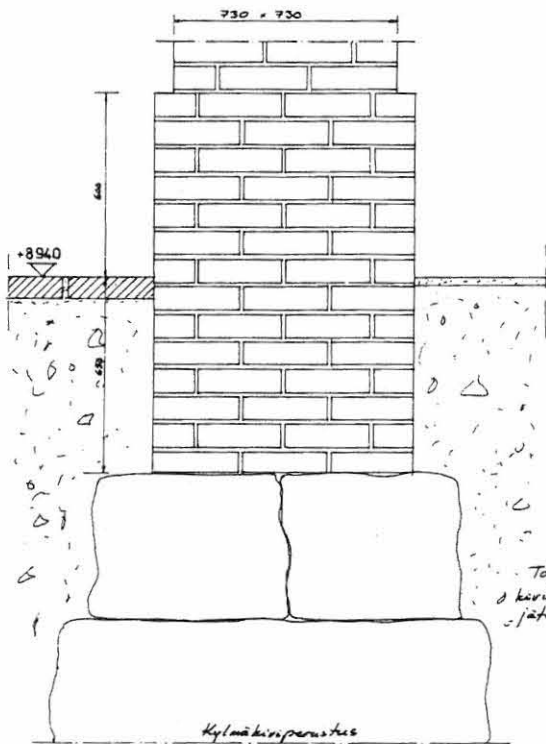
III. 1.krs. lattia 1:10

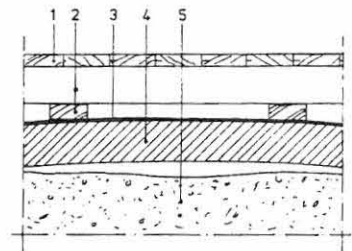
1. Sementti-laasti tasointi, $d = 10 \text{ mm}$
2. Lapokiljet muurattuina
3. 1/2-kiven holvaus

RAKENNEPIIRUSTUS N:o 5	Säätytalo
Tutkimukset	
KUNTA Helsinki	
KORTTELI 12	Tutkimuspisteet I - III
TONTTI/RUNTO N:ton	INSINÖÖRITOIMISTO M. PELKKIKANGAS HELSINKI 08.11.1979
	<i>Taru Suurimäki</i>

VII. Perustukset 1:10

VI. Lattia 1:10

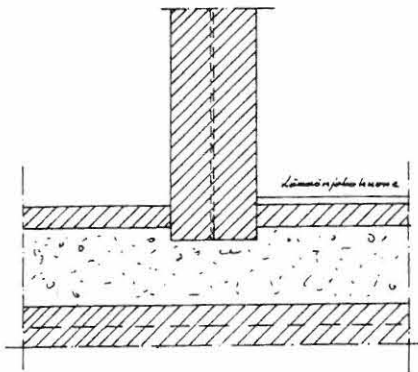

1. Lattiaankutus
2. Kerrokset ja siltakoodaus
3. Bitumieristys 20 mm
4. 1/2-kiven holvaukset
5. Soratäyte

Täyteä soraa,
kiviä ja rakennus-
jätettä.

Kylmäkivi-perustus

V. Perustukset 1:10

- Tutkimuspiste sijaitti umpomuuratun ovikaiteen keskellä.
- Seinä muodotettiin kahdesta 1/2-kiven muurauksesta.
- Lattiasa oli jokin maaalla täytetty tiilirakenteinen kanaali.
- Seinän perustuksesta ei saatu selvyyttä, joten seinää ei voida käyttää kantavana rakenteena.

IV. Hissitila

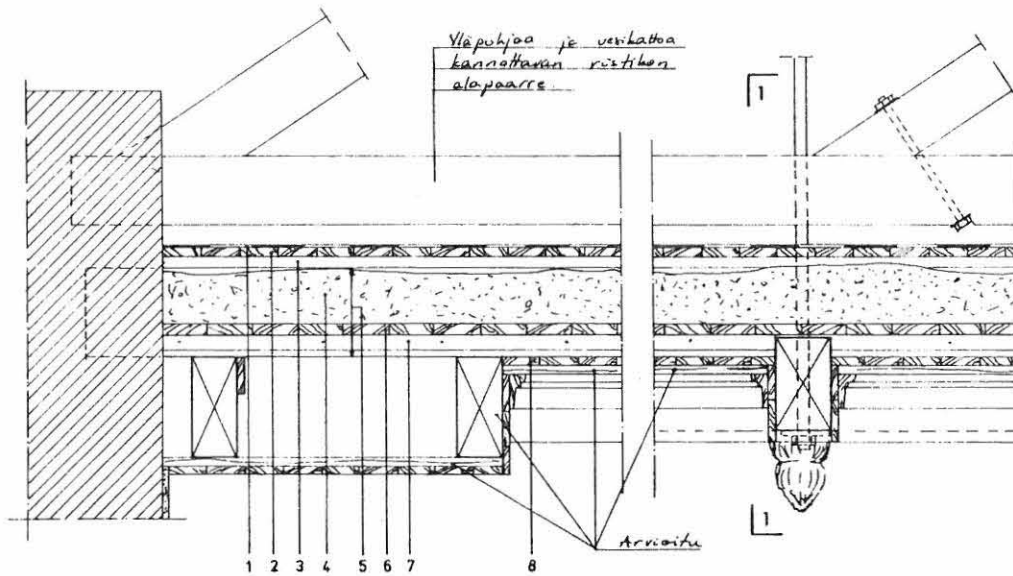
- Hissitilassa lattiarakente oli tiilikolattu ja päällä oli betonitasaus. Magneettinen täyte oli soraa ja rakennusjätettä. Vanhat holvien muuraukseen täytetyt muottirakenteet ovat näkyvissä.

VIII. Perustus

- Perustuksen on ns. kylmäkivi-perustus. Tilaa voidaan syventää.

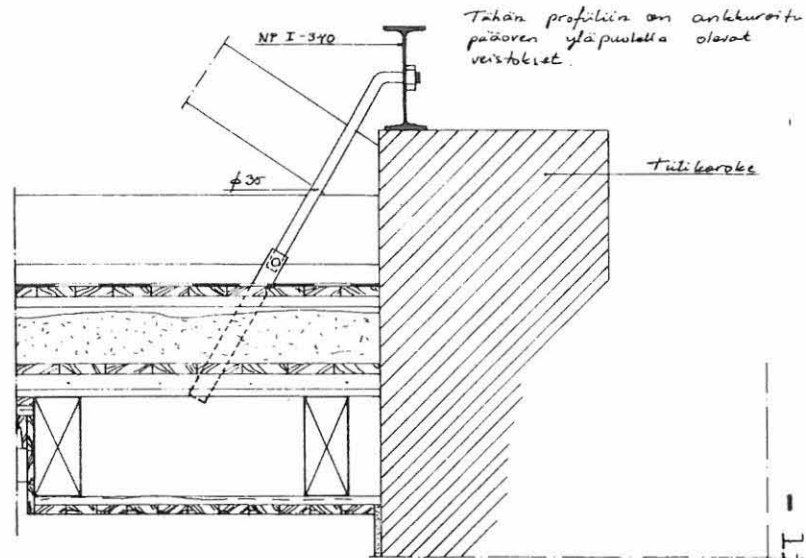
RAKENNEPIRUSTUS N:o 6	Säätytalo
Tutkimukset	
KUNTA Helsinki	
KORTTELI 12	Tutkimuspisteet IV - VIII
TONTTI/RSR:n N:ton	INSINÖÖRITOIMISTO M. PELKKIKANGAS HELSINKI 08.11.1979

IX. Papiston salin katto

Liittyminen sisäseinään

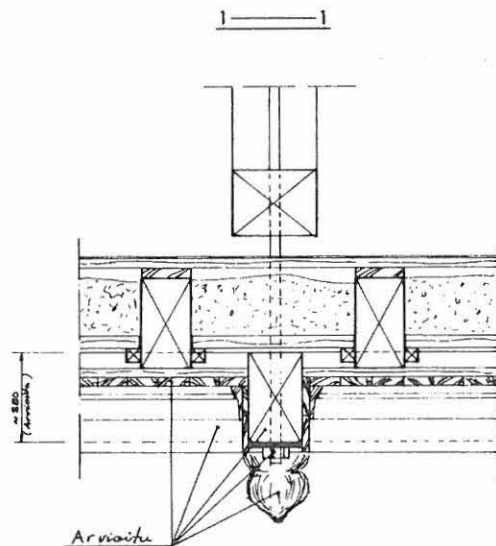
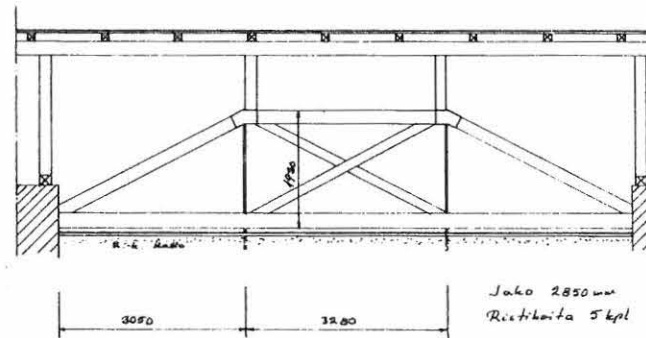
Alapuolia pintarankenteita ei ole
avattu vaurioiden välttämiseksi, vaan
ne on tydytty arvioimaan.

Liittyminen ulkoseinään (pääporras)

1. Bitumihugpa
2. Laidoitus, paksuus 20 mm
3. Lauta, paksuus 30 mm
4. Täyte saumatta ja rakennusjätettä
5. Kannattajat h x b = 290 x 160 mm² k² 700 mm kokovauriolla
6. Laidoitus, paksuus 40 mm
7. Kannatusrimat 45 x 45 mm²
8. Pönttilauta

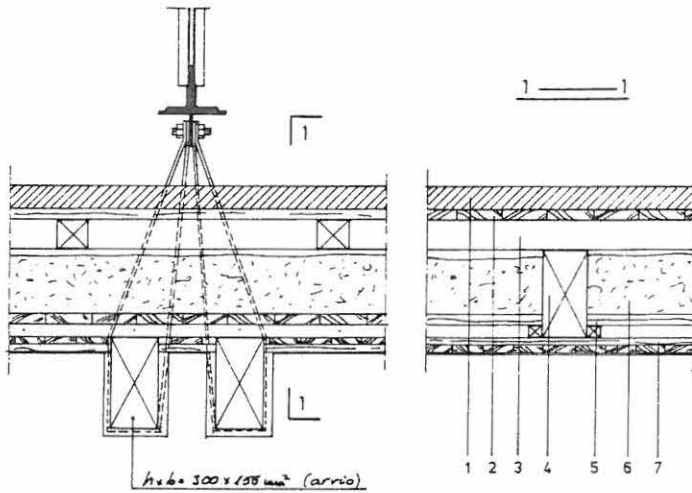
RISTIKKO PAPISTON SALIN YLÄPUOLELLA 1:50

- liite 3/9 -

RAKENNEMERKINTÄ N:o 7	Sodityö
KUNTA	Tutkimukset
KOORTTELU	Helsinki
KOORTTI/ohje	12
KOORTTI/ohje	N:ton
INSINÖÖRITOIMISTO M. PELKKIKANGAS HELSINKI 08.11.1979	Tutkimuspiirite IX

X. Talonpojiston salin katto

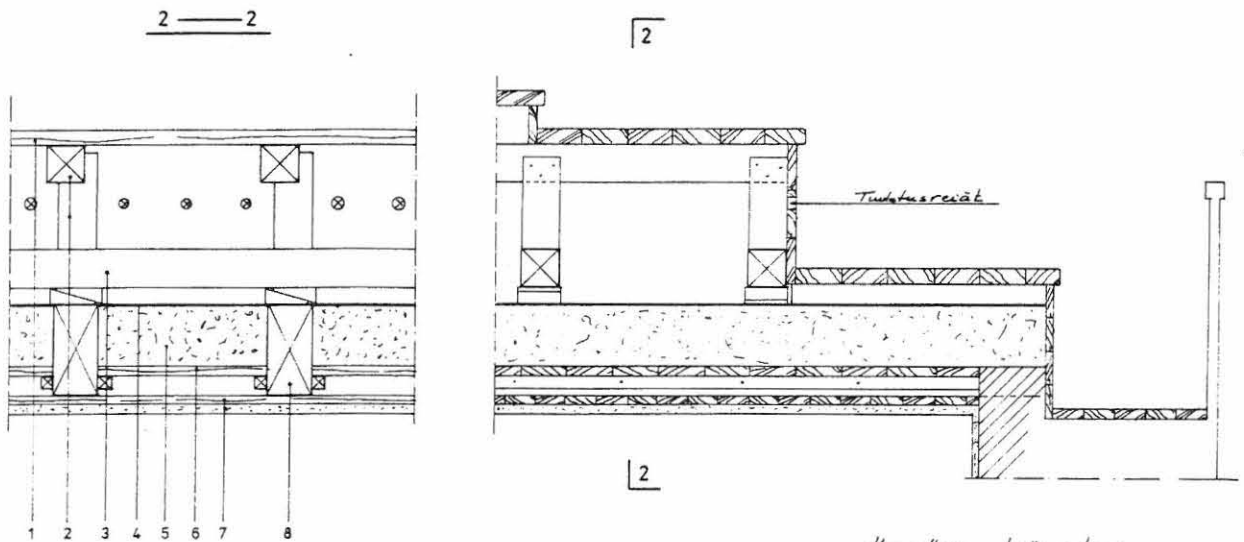

1. Tiilikalvama
2. Laidontus, paksuus 35 mm
3. Koolaus 100x100 mm² k ~ 900 mm
4. Kannattajat h x b = 290 x 145 k ~ 900 mm
5. Rimpitus ja rostipohja
6. Täyte sammalta ja rakennusjätettä
7. Laidontus

Pintarakenteita ei ole tutkittu.

h x b = 300 x 158 mm² (arvio)

XI. Talonpojiston salin lehteri

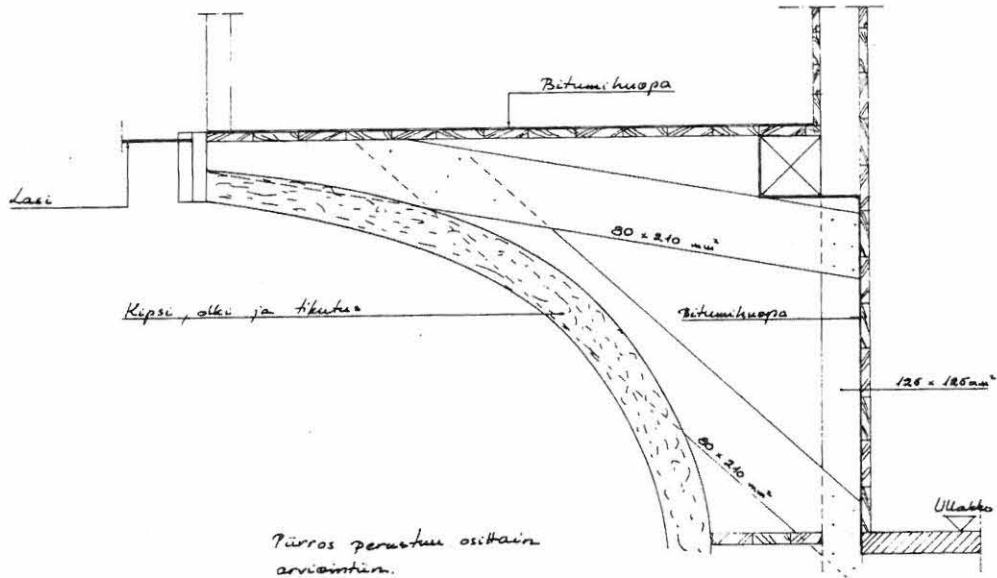

Kannattajien liittymistapa kantavaan seinään on arvioitu.

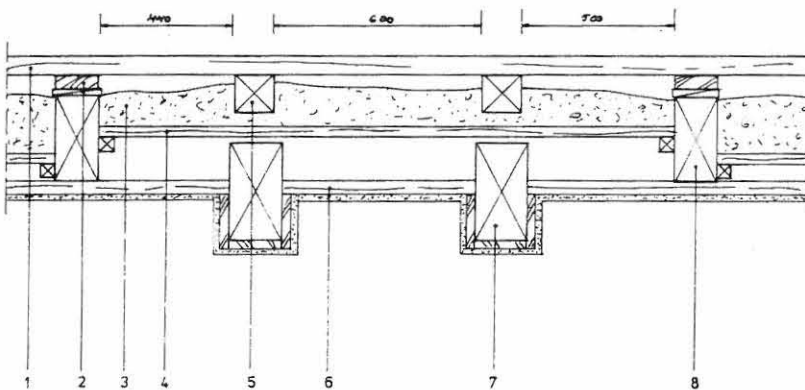
1. Laidontus, paks. 50 mm
2. Koolaus 125 x 125 mm² ja kerrokset 125 x 125 mm²
3. Koolaus 125 x 125 mm² ja ohkaisuviilat
4. Bitumihuopa
5. Täyte sammalta ja rakennusjätettä
6. Rostipohja ja kannakkeet
7. Laidontus sekä tiivitys ja rynnäys
8. Kannattajat h x b = 300 x 145 mm²

RAKENNEPIIRUSTUS N:o 8	Säätytalo
Tutkimukset	
KUNTA Helsinki	
KORTTELI 12	Tutkimuspisteet X - XI
TONTTI/Rakoo N:ton	INSINÖÖRITOIMISTO M. PELKKIKANGAS HELSINKI 08.11.1979

XII. Aulan lasikaton reunus

XIII. Aulan lehteri

1. Lankitus, paksuus 60 mm
2. Lankitus ja osakiskuilat
3. Täyte saunalta ja rakennusjätettä
4. Rostipolija ja kannakerimat
5. 125 x 185 mm²
6. Lankitus sekä tikkaus ja rappaus
7. h x b = 320 x 190 mm² (mitat arvioitu)
8. Lankitus h x b = 275 x 140 mm²

RAKENNEPIIRUSTUS N:o 9	Säätytalo
Tutkimukset	
KUNTA Helsinki	
KOATTELI 12	Tutkimuspisteet XII - XIII
TONTTI/tila N:ton	INSINÖÖRITOIMISTO M. PELKKIKANGAS HELSINKI 08.11.1979
	<i>Taru Saarela</i>

Insinööritoimisto
Matti Niemi Ky
Itätuulentie 1
02100 Espoo 10
Puh. 90-461 100

M. Salminen/ap

SÄÄTYTALO, PERUSKORJAUS
ESISUUNNITELMA

LVI-SUUNNITTELIJAN LAUSUNTO

1.
Nykytilanne

1.1
Lämmitys

Rakennus liittyy Helsingin kaupungin energialaitoksen kaukolämpöverkostoon. Rakennus lämmitetään vesikiertoisella patterijärjestelmällä. Patterit on enimmäkseen sijoitettu ikkunoiden alle, muunkinlaisia asennuksia tosin esiintyy. Lämmityspatterit ovat pääasiassa vanhoja valurautaisia pattereita, joiden kunto on päällisin puolin tarkasteltuna hyvä.

Rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmään ei liity lämmityslaitteita.

1.2
Vesijohdot ja viemärit

Rakennus on liitetty kunnalliseen vesijohto- ja sekavesiviemärijärjestelmään. Suihkulähteellä on oma vesimittari ja liitosjohto kunnalliseen verkostoon.

Sisäpuoliset vesi- ja viemärijärjestelmät ovat varsin huonokuntoisia ja uuteen käyttöön soveltumattomia.

Rakennuksen katolta tulevat sadevedet johdetaan ulkopuolisia sadevesiviemäreitä pitkin rakennuksen ympärille rakennettuihin sadevesikouruihin. Kourut johtavat sadevedet edelleen sadevesikaivoihin, joita on neljä kappaletta eri puolilla rakennusta. Siitä, miten kaivot on edelleen liitetty kunnalliseen viemäriin, ei ole tietoja.

1.3 Ilmanvaihto

Rakennuksessa on painovoimainen ilmanvaihto. Raitisilma on aiemmin otettu suihkulähteen sivuilla olevien aukkojen kautta ja johdettu tätä tarkoitusta varten rakennettuja käytäviä ja hormoneja pitkin huonetiloihin. Nykyään raitisilmakäytävät on suljettu suihkulähteen puoleisesta päästä ja raitisilma tulee rakennukseen pääasiassa vuotoina ikkuna- ja ovirakojen yms. kautta.

Huonetilat on varustettu painovoimaisilla poistohormeilla, jotka on johdettu katolle. Osa poistohormeista kiertää pohjakerroksen lattian alta katolle meneviin päähormeihin. Huoneiden raitisilma- ja poistoilma-aukot on varustettu sulkulaittein.

2. Liitynnät

2.1 Vesijohto

Vesimittarihuoneen paikka muuttuu. Rakennukselle joudutaan rakentamaan uusi liitos kunnalliseen vesijohtoon ja uusi tonttijohto. Kirkkokadulla oleva vanha liitoskohta joudutaan tällöin kaivamaan auki ja tulppaamaan (liite 1).

Suihkulähteen vesisyöttöä ei ole syytä muuttaa.

2.2 Viemärit

Rakennus liitetään kunnalliseen sekavesiviemärijärjestelmään. Nykyinen tonttioviemäri menee vinosti puistoalueen poikki Kirkkokadun ja Ritarikadun risteykseen (liite 1). Nykyisen tonttioviemärin kuntoa ei toistaiseksi tunneta mutta todennäköisesti tonttioviemäri joudutaan uusimaan. Ehdotus viemärin reitiksi on esitetty liitteessä 1.

Alimman kerroksen lattia (+6.50) jää pudotuskorkeuden alapuolelle, mikä jossain määrin rajoittaa po. kerroksen viemäröintiä.

Koska alueella on sekavesiviemäröinti, johdetaan rakennuksen katoilta ja piha-alueilta tulevat sadevedet kunnalliseen viemäriin samaa tonttioviemäriä pitkin kuin jätevedetkin.

2.3 Laukolämpö

Rakennuksen nykyinen liitosjohto on kooltaan NS 65. Sen riittävyys jatkossa on kyseenalaista. Asia voidaan varmistaa myöhemmin, kun rakennuksen lämmöntarve on tarkemmin selvitetty.

Rakennuksen lämmönjakohuoneen paikka muuttuu. Rakennuksen liitosjohdon reittiä tulee tämän vuoksi muuttaa. Liitosjohto voidaan viedä uuteen lämmönjakohuoneeseen sisäkautta (liite 1).

2.4 Kaasu

Energialaitoksen ilmoitettua, että kaasua on varmuudella saatavissa vain n. kymmenen vuoden ajan on päätetty, ettei rakennus liity kunnalliseen kaasuverkoston.

3. Vesijohtolaitteet

Rakennus varustetaan tavanomaisilla kylmä- ja lämminvesijärjestelmillä kiertojohtoineen. Lämmin käyttövesi valmistetaan lämmönjakohuoneessa lämmönsiirtimellä.

Vesijohtonousut vaativat hormitiloja, joihin putket voidaan asentaa ja eristää.

Kylmävesijärjestelmään liitetään viranomaisten vaatimat palopostit.

4. Viemärlaitteet

Jätevesiviemäröinti toteutetaan painovoimaisena. Keittiön viemäri varustetaan ulos sijoitettavalla rasvanerotuskai-volla.

Viemärinousut ja tuuletusviemärit vaativat hormitiloja, joihin putket voidaan asentaa. Rakennuksen katolle asennetaan tuuletusviemäreitä.

Pohjaviemärit vaativat varsin paljon kellarikerrosten lat-tioiden avaamista ja asennusurien tekoa.

Katolta tulevat sadevedet johdetaan ulkopuolisia syöksy-torvia pitkin alas rakennuksen seinustoille. Ainakin osa vanhoista syöksytorvista joudutaan korjaamaan. Syöksy-torvista purkautuva sadevesi johdetaan pintakouruja pitkin sadevesikaivoihin. Nykyiset sadevesikourut joudutaan uusi-maan.

Pihalla olevien sadevesikaivojen ja niistä lähtevien put-kistojen ikää ja kuntoa ei toistaiseksi tunneta mutta on todennäköistä, että sekä kaivot että sadevesiviemäriputket joudutaan uusimaan kokonaisuudessaan.

5.
Lämmityslaitteet

Rakennus liittyy kaukolämpöön. Lämmitysjärjestelmä jaetaan kahteen verkostoon: patteriverkosto ja iv-verkosto. Kummallakin verkostolla on oma lämmönsiirrin.

Rakennuksen lämmitys toteutetaan patterilämmitysjärjestelmää käyttäen. Järjestelmä jaetaan kahteen säätöpiiriin, joista toinen on asuntoa varten ja toinen koko muuta rakennusta varten.

Vanhojen lämpöpattereiden kunto tulee jatkossa selvittää. Hyväkuntoiset patterit pyritään säilyttämään. Patterit varustetaan pääosin termostaattisilla patteriventtiileillä. Patterien nousujohdot asennetaan yleensä ulkoseinille, putket koteloidaan osittain vanhoilla rakenteilla.

Ilmanvaihtokoneille johdetaan lämpö erillistä putkiverkostoa pitkin.

6.
Lämmöntalteenottoverkostot

Osa tulo- ja poistoilmakoneista joudutaan sijoittamaan kauas toisistaan (pääosa tuloilmakoneista 2:ssa kellarikerroksessa ja osa poistokoneista ullakolla). Näiltä osin mahdollinen lämmöntalteenottoratkaisu on vesiglykolilla toimiva patterijärjestelmä.

Vesi-glykoliputkisto johdetaan suurimmilta poistokoneilta (ullakolta) vastaaville tuloilmakoneille. Putkistot vaativat hormitilaa, joihin putket voidaan asentaa ja eristää.

7.
Ilmanvaihtolaitteet

Rakennus varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmajärjestelmällä. Pääosa tuloilmakoneista ja osa poistokoneista sijoitetaan 2.een kellarikerrokseen rakennettavaan iv-konehuoneeseen. Osa poistoilmakoneista sijoitetaan ullakolle.

Raittiin ilman otto toteutetaan entisiä periaatteita noudattaen, eli ilma otetaan suihkulähteen sivusäleiköistä ja johdetaan entisiä käytäviä pitkin iv-konehuoneeseen.

Tätä ratkaisua ovat viranomaiset alustavasti puoltaneet tietyin ehdoin.

Aiemmin käydyissä neuvotteluissa on todettu, että turvallisuustekijät eivät vaadi ilmanottosäleikköjen viemistä hyvin suojattuun paikkaan. Suihkulähteen kautta tapahtuva ilmanotto voidaan tarvittaessa varustaa sulkulaittein, joilla ilmanotto voidaan nopeasti lopettaa esim. ilkeivallan satuessa.

Rakennuksen tulo- ja poistoilmakoneet ovat pääosin ns. koteloituja koneita, joissa raitis ilma suodatetaan, siihen sekoitetaan kiertoilmaa, esilämmitetään lämmöntalteenottojärjestelmällä ja jälkilämmitetään. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee selvittää tuleeko ilmanvaihto joltain osin kottuttaa tai jäähdyttää.

Ilmanvaihtojärjestelmät toimivat vakiolla ilmamäärällä.

Tulo- ja poistoilmakoneiden vaikutusalueet valitaan huomioiden huonetilojen käyttötarkoitukset, käyttöajat ja henkilökuormitukset.

Ilmanvaihtomäärät mitoitetaan huomioiden käyttäjien esittämät vaatimukset sekä voimassa olevat viranomaismääräykset.

Ilmanvaihtokanavien vaatimat pystyhormitilat ovat alustavasti seuraavat

- tuloilmakanavien hormit n. 13 m²
- poistoilmakanavien hormit n. 13 m²

Poistoilman ulospuhallusta varten tarvitaan rakennuksen kattolla poistoilmapiippuja ja -säleiköjä. Vanhojen piippujen käyttökelpoisuus tulee jatkossa selvittää.

Suoritetuissa kuormituksissa on todettu mm. seuraavaa:

- olemassa olevat rakennusaineiset ilmanvaihdon pystyhormit ovat yleensä hyväkuntoisia ja tiiviitä, niitä voidaan käyttää sellaisenaan ilmanvaihtokanavina
- suuressa osassa huoneita nykyiset hormit ja ilmanvaihtosäleiköt ovat riittävän (tai ainakin lähes riittävän) suuria määräystenmukaisten ilmanvaihdon toteuttamiseksi
- osassa huoneita hormit ja säleiköt ovat liian pieniä määräystenmukaisen ilmanvaihdon toteuttamiseksi, lisähormien rakentamismahdollisuudet tulee selvittää jatkosuunnittelussa
- poistoilmasäleiköt sijaitsevat huoneissa yleensä liian alhaalla (= lähellä lattiaa), jatkosuunnittelussa tulee selvittää säleikköjen siirtomahdollisuudet
- kellariin rakennettavasta iv-konehuoneesta vesikatolle johtavia hormoneja tarvitaan enemmän kuin niitä on nykyisellään

Tarkempia tietoja hormitutkimuksen tuloksista löytyy erillisestä LVI-suunnittelijan laatimasta muistiosta, hormipiirustuksista sekä nuohouspiirin lausunnosta.

Jäähdytyslaitteet

Keittiön varastot varustetaan jäähdytyslaittein. Ilmalauhdutuksen käyttö on vaikeaa, ilmeisesti käytetään vesilauhdutusta.

Ilmanvaihdon jäähdytyksen tarve selvitettävä jatkosuunnittelun yhteydessä.

Palonsammutuslaitteet

Rakennukseen sijoitetaan viranomaisten vaatimat vesipalopostit ja jauhesammuttimet.

0. Eräitä LVI-laitteiden aiheuttamia rakennusteknillisiä töitä

Ulkopuolisten vesijohto-, viemäri- ja kaukolämpöasennusten muutosten yhteydessä joudutaan tekemään ulkopuolisia kaivuutöitä sekä uusia kaivoja.

Tuloilmakonehuone, lämmönjakuhuone yms. tiloja kaivetaan ja rakennetaan l. kellarikerroksen alle.

Kellarikerrosten lattioista joudutaan avaamaan varsin paljon ilmanvaihtokanavien ja pohjaviemärien asennustöitä varten.

Hormeja joudutaan paikoin (erityisesti l:ssä kellarikerroksessa) avaamaan putki- ja ilmanvaihtoasennuksia varten.

Poistoilmakonehuoneita rakennetaan ullakolle ja katolle rakennetaan poistoilmapiippuja tai -säleikköjä (mikäli vanhat piiput eivät riitä).

Suihkulähteeltä tulevat raitisilmakanavat joudutaan kauttaaltaan lämpöeristämään ja suojaamaan sisäpuolisella palamattomalla rakenteella.

Eräisiin huoneisiin jouduttaneen rakentamaan lisää hormoneja ja säleikköjä.

Eräiden huoneiden poistosäleikköjä juoduttaneen siirtämään.

11.

LVI-laitteiden tilantarpeet

Seuraavassa on esitetty alustavat LVI-asennusten vaatimat tilat

- lämmönjakuhuone	n. 25 m ²	
- vesimittarihuone	n. 4 m ²	
- tuloilmakonehuoneet	n. 200 m ²	(tehokasta pinta-alaa)
- poistoilmakonehuoneet	n. 150 m ²	(" ")
- tuloilmahormit	n. 13 m ²	
- poistoilmahormit	n. 13 m ²	
- putkiasennushormit	n. 2 m ²	
- keittiön jäähdytyslaitteet	n. 4 m ²	
- mahdolliset iv-jäähdytyslaitteet	n. 20 m ²	

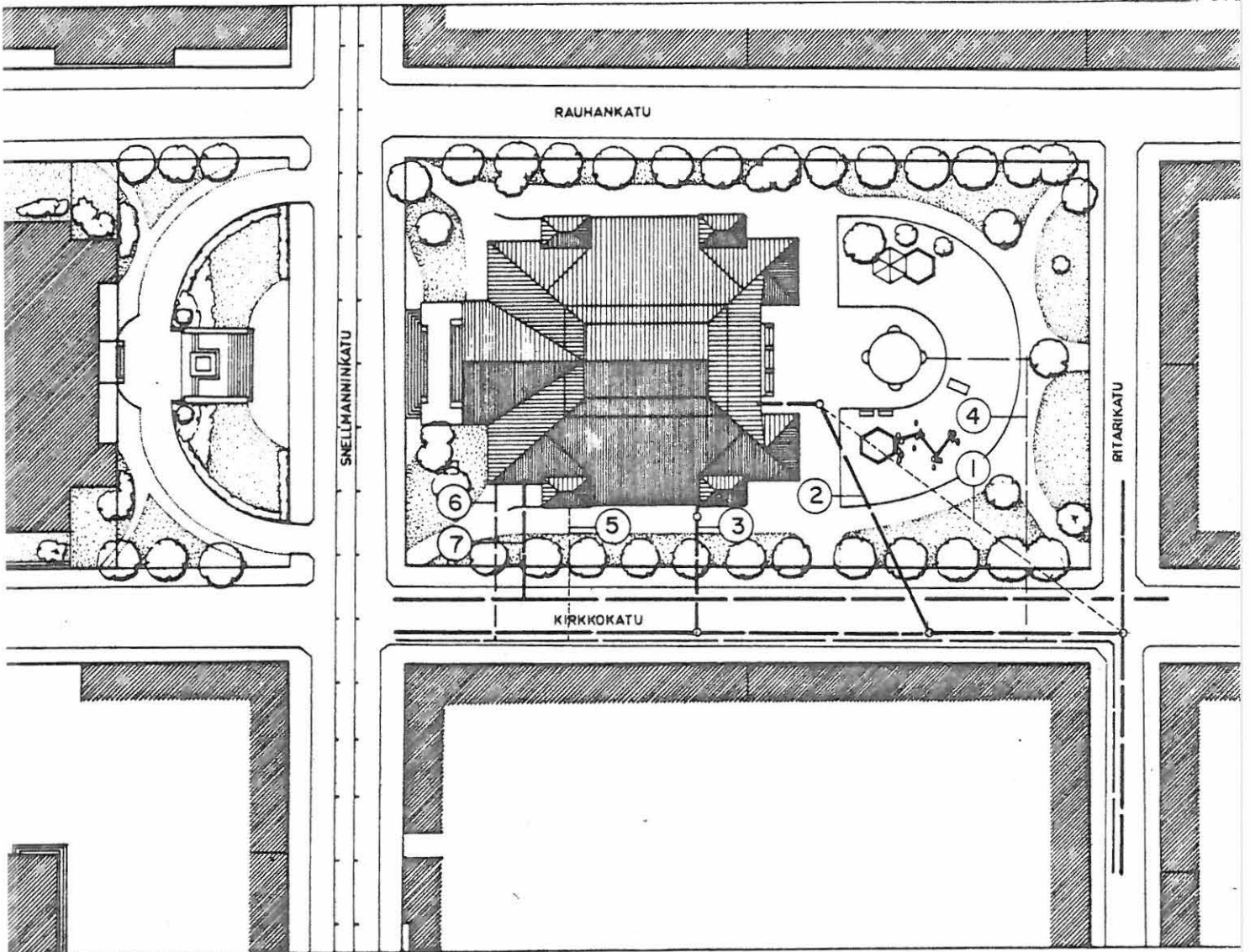
Espoossa 8.2.1980

INSINÖÖRITOIMISTO MATTI NIEMI KY

Matti Niemi

Markku Salminen

LIITEET: Liite . LVI-liittymät

- 1 = Vanha tonttviemäri 300 (poistetaan käytöstä)
- 2 = Uusi tonttviemäri
- 3 = Uusi tonttviemäri (vaihtoehto)
- 4 = Vesijohto suihkulähteelle (vanha)
- 5 = Vanha tonttivesijohto (poistetaan käytöstä)
- 6 = Uusi tonttivesijohto
- 7 = Kaukolämpö, talojohto 65

LVI-LIITTYMÄT

SÄÄTYTALO

NYKYTILANNE ASEMAPIIRROS
VILHELM HELANDER, JUHA LEIVISKÄ

1:1000
ARKKITEHDIT

SÄÄTYTALO

Peruskorjaus. Esisuunnitelma

LIITE 5

Sähkösuunnittelijan lausunto liitteineen

Ins. Pauli Karhu/lhh

1979-12-12

SÄÄTYTALON PERUSKORJAUS

ESISUUNNITELMA

1. Liittymisjohdot

Helsingin kaupungin energialaitoksen (HKE) 10 kV liittymisjohto asennetaan maakaapelina pohjakerroksen muuntamoon rakennuksen Kirkkokadun puolelta.

Helsingin Puhelinyhdistyksen (HPY) puhelintalojohto uusitaan ja asennetaan maakaapelina uuden puhelintalopakamon jakotelineeseen rakennuksen Rauhankadun puolelta.

2. Muuntamo ja pääjakokeskus

Kun keittiön pääenergian lähteeksi valitaan sähköenergia, rakennukseen joudutaan rakentamaan muuntamo ja kiinteistö tulee liittymään suurjännitekuluttajana HKE:n verkkoon.

Rakennuksen pääjakokeskus uusitaan ja sijoitetaan muuntamon lähelle.

Koko rakennukselle asennetaan yksi HKE:n mittaus suurjännitepuolelle. Sarjamittaukset asennetaan: keittiö, asunto, suihkukaivo.

Tilavaraustiedot on esitetty liitteessä 1.

3. Nykyinen ja tuleva sähköenergian ostotariffi

Rakennuksen nykyinen sähkönostotariffi on 2-aikatariffi ja v. 1978 energiankulutus ilman asuntoja oli HKE:lta saadun tiedon mukaan 73500 kWh.

Peruskorjauksen yhteydessä tehostetaan huonetilojen valaistusta ja rakennetaan koneellinen ilmastointijärjestelmä. Rakennuksen käyttö tulee kokonaisuudessaan muuttumaan ja laajenemaan, joka aiheuttaa sähköenergian kulutuksen nousun moninkertaiseksi. Huomattava energiankuluttaja tulee olemaan rakennukseen sijoitettava keittiö.

Uusi sähkönostotariffi tulee olemaan HKE:n suurjännitetehtotariffi.

4. Puhelin- ja teletilavaraukset

2.kellarikerrokseen tehdään peruskorjausvaiheessa tilat talojakamoja ja puhelinrelehuonetta varten; tilantarve ks. liite 1.

Puhelinvaihteen koko tarkistetaan yhdessä käyttäjien kanssa jatkosuunnittelun yhteydessä.

2.kellarikerrokseen varataan telelaitahuonetilaa rakennukseen tulevien telejärjestelmien keskuskojeita varten, tilantarve ks. liite 1.

Muut telejärjestelmien kojeet ja kaapelit asennetaan jakokeskustiloihin ja niitä yhdistäviin kaapelikuiluihin.

5. Jakokeskukset ja johtotievaraukset

Rakennuksen vanhat jakokeskukset, jotka on asennettu rakenteisiin upottaen:

- joudutaan poistamaan peruskorjauksen yhteydessä
- jatkosuunnittelun yhteydessä tarkemmissa tutkimuksissa selvitetään, missä laajuudessa vanhoja putkituksia voidaan käyttää hyväksi.

Rakennukseen varataan 4 kpl nousukuiluja ja niiden yhteyteen jakokeskustilat, tilantarve ks. liite 1.

Kellarikerroksissa kuilut yhdistetään pääjakokeskukseen, puhelin- ja teletiloihin sekä toisiinsa kanavilla. Mikäli mahdollista, kerroksissakin pyritään järjestämään johtotiet eri jakokeskusten välille.

6. Valaistusasennukset

Kohteessa on runsaasti vanhoja ja arvokkaita, kunnostettavissa olevia kattokruunu- ja valaisinkalusteita. Valaisinkalusteet tulee luetteloida ja varastoida kunnostusta sekä uudelleen asentamista varten ennen rakennustöiden aloittamista. Jatkosuunnittelussa tutkitaan, missä määrin kruunujen valotehokkuutta voidaan parantaa lamppujen lukumäärää lisäämällä ja/tai lamppujen tehoa lisäämällä.

Keskiportaikon valokaton yläpuoliset valaistusasennukset uusitaan siten, että valaistus on riittävän tasainen ja tehokas. Tässä yhteydessä rakennetaan tarvittavat huolto- ja puhdistustasot. Ikkunarakenteiden riittävä tiivistäminen suoritetaan peruskorjauksen yhteydessä.

Vanhoja valaisimille tulevia sähköputkituksia pyritään käyttämään hyväksi niin paljon kuin mahdollista hakkausten välttämiseksi. Jatkosuunnittelussa tutkitaan yhdessä arkkitehdin kanssa erilaisten pinta-asennustapojen hyväksikäyttö.

Ulkovalaistus: tutkitaan ja toteutetaan ottaen huomioon telejärjestelmän 76.3(turvallisuustoimenpiteet) vaatimukset.

7. Muut sähköjärjestelmät

Liite n:o 2:ssa on luettelo rakennuksessa kysymykseen tulevista mahdollisista telejärjestelmistä.

Jatkosuunnittelun tavoitteet näiden osalta:

SIT SÄHKÖTEKNILLINEN INSINÖÖRITOIMISTO OY
Suomen Konsulttitoimistojen Liitto SKOL r.y:n jäsen

Ins. Pauli Karhu/lhh

1979-12-12

Telejärjestelmät

71. Puhelin: telex- ja muut ulossuuntautuvat erikoistarpeet otetaan huomioon.
- 75.5 Simultaanitulkkaus: laajuus, sijoittelu ja tilantarpeet selvitetään.
- 76.2 Sähköinen paloilmoitus: laitteiden (ilmaisimet, johdot) sijoittaminen rakenteisiin kallista ja vaikeaa. Pyritään neuvotteluilla paloviranomaisten kanssa jättämään järjestelmä pois tai supistamaan minimiin.
- 76.3 Suojatoimet: Jatkosuunnittelu suoritetaan liite n:o 3 sovittujen periaatteiden mukaan.
- 77.1 Lehdistöhuone: sisäiset ja ulkoiset teleyhteystarpeet selvitetään.
81. Turvavalaistus: jatkosuunnittelussa
- 1) pääsuunnittelija pyrkii neuvottelemalla paloviranomaisten kanssa ratkaisuun, jossa ei tarvita punaista poistumistievalaistusta, vaan käytetään mikäli mahdollista tehostettua varavalaistusta.
 - 2) yleisötilat ja poistumistiet varustetaan akkukäyttöisellä varavalaistuksella. Tehostetun varavalaistuksen käyttö edellyttää 10-20 kW varavoimaliittymää. Varavoiman lähde tilantarpeineen (akusto tai varavoimakone) selvitetään jatkosuunnittelussa.
83. Oy Yleisradio Ab: varaudutaan liitännöillä ja kaapelireiteillä Oy Yleisradio Ab:n Säätytalosta tapahtuviin TV- ja radiolähetysiin.
84. AV-laitteet: kokoustiloissa varaudutaan nykyaikaisten AV-laitteiden käyttöön johdotuksilla ja liitännöillä.

Vakuudeksi

Pauli Karhu

Pauli Karhu

- LIITTEET n:o 1 Sähkötilavaraukset
- 2 Luettelo rakennukseen mahdoll. hankittavista telejärjestelmistä
 - 3 Muistio: Turvallisuus- ja suojausasioita koskeva neuvottelu 25.09.79
 - 4 HKE: Säätytalon peruskorjaus (Kaupunkikaasu)

Ins. Jukka Härkönen/sre

SÄÄTYTALON PERUSKORJAUS

Sähkötilavaraukset

	<u>Kerros</u>	<u>Pituus</u> cm	<u>Leveys</u> cm	<u>Korkeus</u> cm	<u>HUOM.</u>
1. Muuntamo	2.kellarikerros	700	400	min. 250	
2. Pääjakokeskus	"	600	200	min. 250	
3. Puhelintalopakamo	"	100	100	min. 200	
4. Puhelinrelehuone (esim)"	"	300	200	min 250	n. 50 alanumer.
5. Telehuone	"	300	200	min. 200	
6. Jakokeskustilat	Jokaisessa	syvyys	200-250	min. 200	
pystykuilujen yhtey- dessä 4 kpl/krs.	kerroksessa	40			

- Kaikki edellä ilmoitetut mitat ovat ao. tilojen ohjeellisia sisämittoja.
- Kohdat 1. ... 5.: uusia tiloja
Kohta 6.: mahdollisuuksien mukaan nykyisiä tiloja

Ins. Jukka Härkönen/sre

SÄÄTYTALON PERUSKORJAUS

Luettelo rakennukseen mahdollisesti hankittavista telejärjestelmistä:

	<u>Järjestelmä</u>	<u>Kuka selvittää</u>
D 7.	Telejärjestelmät	
	71 Puhelinjärjestelmä	R,K,S
	72 Antennijärjestelmä	R,K,S
	73 Pikapuhelinjärjestelmä	R,K,S
	74 Äänentoistojärjestelmä	R,K,S
	75 Merkinantojärjestelmät	
	75.1 Soittojohtojärjestelmä	R,K,S
	75.2 Sisäänpyyntöjärjestelmä	R,K,S
	75.3 Henkilönhakujärjestelmä	R,K,S
	75.4 Aikakellojärjestelmä	R,K,S
	75.5 Simulttaanitulkkaus	
	76 Ilmoitusjärjestelmät	
	76.1 LVI-ilmoitusjärjestelmä	LVI,S
	76.2 Paloilmoitusjärjestelmä	V,A,LVI,S
	76.3 Rikosilmoitusjärjestelmä ja turvallisuustoimenpiteet	R,K,S
	77 Muut telejärjestelmät	
	77.1 Lehdistöhuoneen teleyhteysjärjestelmät	
D 8.	Erikoisjärjestelmät	
	81 Turvavalaistus	V,A
	82 Kauko-ohjaus- ja valvontajärjestelmä	R,K,S
	83 Oy Yleisradio Ab:n liitännät	R,K,A,S
	84 AV-laitteet	R,K,S

Em. luettelo on pohjana rakennusviranomaisten, rakennuttajan, käyttäjän ja sähkösuunnittelijan (suunnittelijoiden) välisille järjestelmäneuvotteluille.

Tarkoituksena on kartoittaa hankittavat telejärjestelmät ja niiden laajuus (mikäli mahdollista tilakohtaisesti).

Merkkien selitykset:

R	=	rakennuttaja
K	=	käyttäjä
V	=	rakennusviranomainen
A	=	arkkitehti ja/tai rakennesuunnittelija
LVI	=	LVI-suunnittelija
S	=	sähkösuunnittelija

(SIT) SÄHKÖTEKNILLINEN INSINÖÖRITOIMISTO OY

Suomen Konsulttitoimistojen Liitto SKOL r.y:n jäsen

Ins. Jukka Härkönen/lhh

1979-10-04

SÄÄTYTALON PERUSKORJAUS

TURVALLISUUS- JA SUOJAUSASIOITA KOSKEVA NEUVOTTELU

Aika ja paikka 25.09.1979 klo 10.00 Rakennushallituksessa

Läsnä

Rakennushallitus:

Insinööri Teppo Juvonen (puheenjohtaja)

Valtioneuvoston kanslia:

Hallitussihteeri Antti P. Järvinen

Edustustilojen päällikkö Timo Salonen

Tieteellisten seurojen valtuuskunta:

Professori Jaakko Jalas

Helsingin poliisilaitos:

Ylikonstaapeli Erkki Tapaninmäki

Pääsuunnittelija:

Arkkitehti Vilhelm Helander

Arkkitehti Juha Leiviskä

Sähkösuunnittelija:

Insinööri Pauli Karhu

Insinööri Jukka Härkönen (sihteeri)

1. Hallitussihteeri Järvinen esitti Valtioneuvoston kanslian kantana kohteen suojauksesta seuraavaa:
 - Rakennus on varustettava niin täydellisin suojaus- ja valvontajärjestelmin kuin nykyisin on mahdollista.
 - Tilaisuuksien aikana järjestelmien tulee toimia yhdessä turvallisuusmiehistön kanssa, molempien toimintojen täydentäessä toisiaan.
 - Rakennuksen ollessa miehittämättömänä valvontajärjestelmien tulee ilmoittaa välittömästi tapahtuvista poikkeavista tilanteista, kuten esim. ilkivalta.
2. Sähkösuunnittelijan edustaja insinööri Härkönen esitteli alustuksessaan mahdollisia käytettäviä suojaustapoja etu- ja haittapuolia valottaen:
 - Rakennuksen kuoren suojaus,
 - vartiointi ja erilaiset sähköiset valvontajärjestelmät yhdessä,
 - erilaiset sähköiset hälytysjärjestelmät,
 - muut menetelmät, kuten varautuminen myöhemmin asennettaviin järjestelmiin, valaistuksen keinot turvallisuuden lisääjänä,

(SIT) SÄHKÖTEKNILLINEN INSINÖÖRITOIMISTO OY

Suomen Konsulttitoimistojen Liitto SKOL r.y:n jäsen

Ins. Jukka Härkönen/lhh

1979-10-04

3. Tieteellisten seurojen valtuuskunnan edustaja professori Jalas totesi puheenvuorossaan rakennuksella olevan kaksi käyttäjää, joiden suojaustarpeet poikkeavat toisistaan. Eri käyttäjien tilat olisi pyrittävä rajaamaan eri alueisiin myös tarvittaessa sisäänkäynniltään.

Todettiin pohjakerroksien olevan helpoimmin erotettavissa, tilanteen ollessa muiden kerroksien osalta huomattavasti vaikeamman.

Jatkosuunnittelussa pääsuunnittelija pyrki löytämään selkeän, mahdollisimman helposti valvottavan kulkutie- ja aluejaon perustamissuunnitelman puitteissa kummallekin käyttäjälle.

4. Poliisin edustaja, ylikonstaapeli Tapaninmäki totesi puheenvuoronsa alussa haluavansa tehdä ensin tutustumiskäynnin kohteeseen ja palata sitten yksityiskohaisemmin asiaan. Päätettiin järjestää tutustumiskäynti, johon osallistuisivat rakennuttajan, poliisin ja sähkösuunnittelijan edustajat (ks. liite 1).

Jatkopuheenvuorossaan Tapaninmäki korosti rakennuksen kuoren suojauksen tärkeyttä, etenkin mahdollisissa sisäänpääsypaikoissa kuten; pohja- ja 1. kerroksen ovissa, ikkunoissa ja muissa kulkuaukoissa. Lisäksi hän kehoitti kiinnittämään huomiota kattorakenteiden, -luukkujen, kattoikkunoiden ja valokaukkojen suojaukseen.

Toisena tärkeänä asiana poliisin edustaja piti riittävien tilojen varaamista valvomo- ja turvallisuusmiesten käyttöön. Tässä yhteydessä todettiin 1. kerroksen pääsisäänkäynnin vieressä olevan n. 70 m² suuruisen huonetilan soveltuvan valvontakeskuksen mahdolliseksi sijoituspaikaksi. Sen sijaan tietojen siirto ja keskittäminen valvontakeskuksesta eteenpäin (esim. yöaikaan) jäi edelleen jatkosuunnittelussa selvitettäväksi asiaksi.

5. Rakennuttajan edustaja, insinööri Juvonen tiedusteli pääsuunnittelijan mielipidettä rakennuksen kuorisuojauksesta, johon arkkitehti Helander vastasi ovien vahvistamisen olevan vaikeahkoa ja vaativan mahdollisia lisärakenteita, ikkunoista hän totesi, ettei niiden profiilia pitäisi muuttaa.

Keskustelun jälkeen todettiin: Pääsuunnittelijan toimesta tutkitaan ovirakenteiden vahvistamisen samoin kuin ikkunoiden karmirakenteet ja mahdollisuudet käyttää ikkunalasien välissä erillistä puitetta jossa olisi n. 3 mm polykarbonaattilevy.

6. Käsiteltiin ulkovalaistuksen parantamista turvallisuutta lisäävänä tekijänä.

Pääsuunnittelija esitti mielipiteenään ulko- ja julkisivuvalaistuksen parantamisen olevan laajemman alueellisen kokonais- tarkastelun kohteena, eikä tätä rakennusta tulisi käsitellä valaistuksen suhteen erikseen.

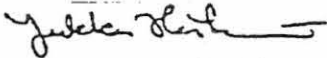
Professori Jalas piti puheenvuorossaan puiston valaistuksen parantamista erittäin tarpeellisena ja suunnittelun piiriin kuuluvana (puisto ja tontti ovat valtion ja kuuluvat suunniteluun).

Todettiin asiaan palattavan uudelleen jatkosuunnittelun yhteydessä.

7. Lopuksi sovittiin seuraavista jatkotoimenpiteistä:

- Rakennukseen tustumisen jälkeen poliisin edustaja esittää kannanottonsa kohteesta ja sen suojaustoimenpiteistä.
- Neuvoteltuaan rakennuttajan, käyttäjän ja poliisin edustajan kanssa, sähkösuunnittelija tulee esittämään jatkosuunnittelun kuluessa erilaisia ratkaisumalleja turvajärjestelmien varaputkituksista ja -rasioinneista.

Vakuudeksi

Jukka Härkönen

HELSINGIN KAUPUNGIN ENERGIALAITOS

Käsittelijä

Päivämäärä

G/Vainio

1979-09-13

Sähköteknillinen Insinööritoimisto
Ins. Jukka Härkönen
Pohjantie 12 A
02100 ESPOO 10

RAKENNUSHALLITUS, SÄÄTYTALON PERUSKORJAUS

Pyynnöstä ilmoitamme, että Helsingin kaupunkikaasu tuotetaan käyttäen raaka-aineena butaania. Nykyinen tuotantolaitteisto on otettu käyttöön marraskuussa 1973. Laitteiston käyttöikäksi on arvioitu n. 15 vuotta. Koska Helsingin kaupunki ei ole toistaiseksi tehnyt mitään päätöksiä kaasutoiminnan tulevaisuuden suhteen, jatkaa energialaitos kaasunjakelua entiseen tapaan.

Kunnioittaen
HELSINGIN KAUPUNGIN ENERGIALAITOS
Kaasuosasto

M. Vainio
kaasuosaston päällikkö

SÄÄTYTALON PERUSKORJAUS
PERUSTAMIS- JA ESISUUNNITELMA

Kustannusennuste

Perustamiskustannukset

Sähköasennustöiden kustannukset lienevät tässä peruskorjauskohteessa n. 85 mk/m³:

$$41.500 \text{ m}^3 \times 85 \text{ mk/m}^3 = \text{n. } 3\,500\,000 \text{ mk}$$

Arvioon ei sisälly kattokruunujen ja muiden säilytettävien valaisin- tai sähkökalusteiden peruskunnostuskustannuksia.

Käyttökustannukset

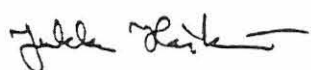
Lasketaan käyttökustannukset HKE:n v. 1980 voimassa olevaa sj-tehotariffia käyttäen seuraavilla arvoilla:

$$P_H = \text{n. } 230 \text{ kW}, t_k = 2200 \text{ h}; W = 506\,000 \text{ kWh:}$$

saadaan vuotuisiksi käyttökustannuksiksi n. 116 000 mk.

Laskelmaa tehtäessä loisteho on oletettu kompensoitavaksi siten, ettei veloitusta esiinny.

SÄHKÖTEKNILLINEN INSINÖÖRITOIMISTO OY

psta Jukka Härkönen

SÄÄTYTALO

Peruskorjaus. Esisuunnitelma

LIITE 6

Rakennusvalvontaviraston alustava lausunto rakennus-
luonnoksista ja palolaitoksen palonehkäisyosaston
lausunto

3.1.1980

Esiteltiin seuraavat hakemukset ja lausuntopyyntö:

8 §

Alustava käsittely, Rakennushallitus, KNo 12, tontti numeroton, Snellmaninkatu 9-11, suunnittelijana arkkite. V. Helander & J. Leiviskä.

Merkittiin, että suunnitelma oli ollut toimikunnan käsiteltävänä 13.12.1979, 705 §, jolloin siitä pöytäkirjasta tarkemmin ilmi käyvistä syistä ei ollut annettu lausuntoa.

Merkittiin, että suunnitelmasta oli saatu palolaitoksen palonehkäisyosaston 2.1.80 päivätty lausunto.

Toimikunta yhtyi palolaitoksen tekemiin ehdotuksiin kohdat 1, 2, 4 ja 6.

Kohdasta 3 todettiin, että kellarikerros muodostaa oman osaston ja toimikunta edellyttää, että keskuhallin viereiset ullakon osat osastoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kohdasta 5 todettiin, että kantavat teräsristikot on suojattava pysyvästi tarkoituksenmukaisella tavalla.

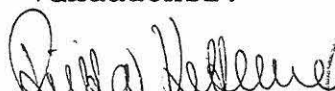
Poistumistieistä toimikunta totesi, että kellarin poistumistiejärjestelyä voidaan pitää hyväksyttävänä, mutta että erityisesti toisen ja kolmannen kerroksen poistumistiejärjestelyt eivät ole nykyisten säännösten mukaiset.

Hakijan ilmoituksen mukaan yleisöä ei päästetä 3. kerrokseen.

Ottaen huomioon rakennuksen arkkitehtonisen arvon sekä että sen turvallisuustasoa on nykyiseen verrattuna oleellisesti lisätty toimikunta lausuntoon päätti puoltaa suunnitelmaa.

Ilmanvaihdon osalta asian käsittely siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Vakuudeksi:

Riitta Kettunen
rakennuslakimies

Lunastus 6,00

Rakennushallitus

HELSINGIN KAUPUNKI
RAKENNUSVALVONTAVIRASTO
TARKASTUSTOIMIKUNTA
RK/ap

TOIMITUSKIRJA
Ote pöytäkirjasta
10.1.1980

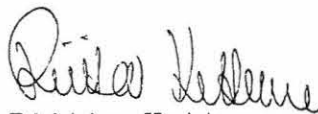
Esiteltiin seuraavat hakemukset ja lausuntopyynnöt:

18 § Alustava käsittely, Rakennushallitus, KNo 12, tontti numeroton, Snellmaninkatu 9-11, suunnittelijana arkit. V. Helander & J. Leiviskä.

Merkittiin, että suunnitelma oli ollut toimikunnan käsiteltävänä 3.1.1980, 8 §, jolloin se ilmanvaihdon osalta oli siirretty tähän kokoukseen.

Ottaen huomioon rakennuksen rakennustaiteellisen arvon sekä esitetyn ilmanottoaukon sijainnin toimikunta katsoi voivansa poikkeuksena puoltaa ko. järjestelyä edellyttäen kuitenkin, että leikkipuiston hiekkakentät eivät välittömästi rajoitu ilmanottoaukkoihin.

Vakuudeksi:

Riitta Kettunen
rakennuslakimies

Lunastus 6,00

Rakennushallitus

Rakennusvalvontavirasto

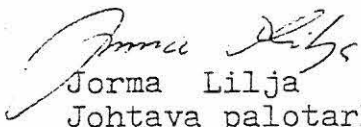
Viite Lausuntopyyntö 13.12.1979

Asia SÄÄTYTALON ALUSTAVAT MUUTOS-
JA KORJAUSPIIRUSTUKSET

Palauttaen lausuntopyynnön liitteineen palolaitoksen palonehkäisyosasto lausuntonaan ilmoittaa seuraavaa:

Rakennushallituksen toimesta pidettiin 10.12.1979 Säätytalossa neuvottelutilaisuus, jossa pyrittiin selvittämään lähtökohdat korjaus- ja muutossuunnitelmille. Neuvottelussa todettiin, että rakennuksen henkilö- ja paloturvallisuustason parantamiselle on vain vähäisiä edellytyksiä pilaamatta arvokasta sisustusta. Palolaitoksen edustajan toimesta esitettiin tilaisuudessa seuraavat alustavat ehdotukset:

1. Rakennus on suojattava automaattisella paloilmotuslaitoksella (pääkerroksien osalta soveltaen).
2. Turvavalaistus asennetaan.
3. Rakennus osastoidaan paloteknisesti pääpiirteisään siten, että ullakkokerros ja kellarikerrokset muodostavat omat osastonsa.
4. Kellarikerroksista on oltava savutuuletus.
5. Yläpohjan pääkannattajat (teräsristikot) palosuojataan tarkoituksenmukaisella tavalla.
6. Keskusilmanvaihtohormistona voidaan käyttää olemassa olevia muurattuja hormoneja mikäli hormien kunto ja tiiveys on hyväksyttävissä.
7. Poistumisteiden osalta on todettava, että ne on hyväksyttävissä ainoastaan kellarikerroksien osalta.

Jorma Lilja
Johtava palotarkastaja

Paavo K. Määttä
Palotarkastaja